

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 13 (585)

TORONTO, Ontario 1961 m. kovo (March) mėn. 30 d.

Kaina 10¢

011069

The Lights
of Homeland

Lithuanian Weekly
Published by the
Lithuanian R.C. Cultural Society
of Canada.

Authorized as Second Class Mail
Post Office Department Ottawa

SAVAITRASTIS

Lietuvių
Kanaados Lietuvių Katalikų
Kultūros Draugija.

941 Dundas St. W.,
Toronto 3, Ont., Canada

Velykiniai sveikinimai visiems!

KRISTAUS PRISIKĖLIMO AUŠRA TEBŪNIE MŪSŲ KOVŲ IR VILČIŲ STIPRINTOJA!

Brangūs Lietuviai, visiems džiaugsmingo Aleliuja!

Siomis dienomis ir žmonių sielose ir bažnyčių erdvėse ir šeimų židiniuose skamba džiaugsmo ir didelės šventės aidas. Savo žodžiais, mirtim ir prisikėlimu Kristus davė atsakymą ir didžiausius žmogaus gyvenimo ir mirties klausimus.

Nemokėtume švęsti Velykų ir būti Kristaus sekejais, jei pasisavintume tą džiaugsmą tik savo šeimoms ar sau. Per mus, Kristaus pavyzdžiu, jis turi pasiekti ir abejojantį keleivį ir klystantį samaritetį ir Kristui nusikaltusį jo niekintoją ar kankintoją. Kristaus pavyzdžiu, su pagarba ir meile kiekvienam žmogui, skelbkime atpirkimo ir atleidimo tiesą, skelbkime visam pasauliui, ką randa savo sielai mylintieji ir sekantieji Kristų.

Visus lietuvius nuoširdžiai sveikindamas visiems linkiu, kad Velykų ryto džiaugsmas, kuris aną rytą buvo Marijos, apaštalių ir visų Kristaus draugų, pripildytų visų širdis ir namus.

Aleliuja!

Jūsų Kristuje

† Vysk. V. BRIZGYS.

NAUJO GYVENIMO VILTIS

PR. GARŠVA

Greit sugaus Velykų varpai ir suskambės altorių varpeliai. Kancios savaitė užsibaigė mirties pergale. Iš mūsų krūtinų galingai nuaidės "Linksmą dieną mums nušvito, visi laukėm džiaugsmo šito. Kelės Kristus, mirtis krito, aleliuja". Šis džiaugsmingas aleliuja paskelbs pasauliui naują Velykų rytą, kuris pirmą kartą išaušo patamių Golgotos kalne, kryžiaus papėdėje, kapo angoje. Tą džiaugsmą Kristaus mokiniams pranešė dangaus angelai, kaip jie buvo pranešę ir Jo gimimą šios didžiosios pasiuntinybės pradžioje.

Jau praėitin nugrimzdo beveik du tūkstančiai metų, kai Kristus užbaigė šios žemės gyvenimą mirtimi ant kryžiaus. Apaštalams ir ištikimiesiems mokiniams atrodė, kad visos viltys sudužo, tartum jūros bangos atsimušusios ir uolėtą krantą. Jo priešai džiaugėsi, kad jau nugalėtas Tas, kuris atrodė jiems nenugalimas, kuris ligonius gydydavo ir mirusius gyvenimui iš naujo pažadindavo. Tačiau melo ir neapykantos viešpatavimas yra laikinis, jo laimėjimai tartum rūkas. Velykų rytą Kristus savo dieviška galybe prisikėlė iš mirusiųjų, patvirtindamas savo mokslo galią ir sulauždamas laikinai laimėjusių priešų pergalės triumfą.

Kristus mirties pergale išpildė žmonijos didžiuosius lūkesčius, sustiprino viltis laimėti naują gyvenimą, — gyvenimą laimingą ir nesibaigiantį. Kaip savo gyvenimu Kristus žmogui parodė naują gyvenimą, naujus kelius ir aiškesnius tikslus, taip savo prisikėlimu Jis patvirtino savo mokslo neįkintamumą ir kilnesnio gyvenimo prasmę. Su Jo prisikėlimu nušvito žemėje nauja šviesa — krikščioniškos eros pradžia.

Žmonija prieš Kristų gyveno tiktai geresnių laikų viltimi ir jų išpildymo lūkesčiais. Po Kristaus prisikėlimo ji pajuto savyje naujo gyvenimo sruvenimą, kilnesnius troškimus ir gaivališką jėgą, kuri tarp pagoniškų usnių išsiskleidė puikiais šventumo žiedais. Žmonijos veidas staigiai persikeitė, ji atsinaujino aukos ir pasiaukojimo dvasia naujojo mokslo išpurentoje dirvoje. Pagoniškasis pasaulis, kuris ankščiau augino tik piktžolės, kuris nepažino meilės palaimos, kuriam teisingumas buvo toks svetimas, kaip žemei žvaigždžių šiluma, — tas pats pasaulis nustebo iš savo tarpo kylančiomis galingomis dvasios jėgomis, pasireiškiančiomis mirties nebijancia auka bei gyvybės atidavimu už tikėjimą ir dorą. Kankinių kraujas padarė derlingą dirvą, kurioje buvo sėjama krikščioniškojo mokslo sėkla. Gimė naujas gyvenimas, naujas pasaulis, kuriame pasirodė Kristaus kancios ir prisikėlimo prasmė, — nyko piktžolės, užleisdamos vietą tikrajam derliui.

Nors žmonijos "akys buvo sukludytos, kad jo nepažintų" (Lk. 24, 16) ir Jo mokslo nuostatais nepaklustų, nors nebemažs skaičius žmonių dar ir dabar tebeieško "gyvojo tarp mirusiųjų" (Lk. 24, 5), bet Kristaus prisikėlimu tikintieji supranta, kad Jis turėjo kentėti ir taip įeiti į savo garbę (Lk. 24, 26). Ugnis apvalo auksą nuo rūdžių, o kancija nuskaidrina žmogaus sielą, kad joje atsispindėtų krikščioniškojo gyvenimo skaitumas ir sužydėtų dvasios žiedai. Krikščionybė daugiausia laimėjo kankinių kentėjimu ir su meile bei aukos dvasia nešdama savo Mokytojo kryžių. Užtat ir šv. Paulius tvirtina: "jei mes numirėme su Kristumi, tai mes tikime, kad taip pat drauge su Kristumi būsimės gyvi" (Rm. 6, 8). O tas pasitikėjimas prisikėlimu duoda vilčių ir mums susilaukti pergalės ir laimėjimo džiaugsmo.

Tačiau ir po tiek daug metų dar vis yra žmonių, kurie nepajėgia išgyventi, kad vienintelė viltis tegali būti mirtį nugalėjusiame Kristuje. Mes dar ir dabar neretai savo nedalioje imame ieškoti Kristaus ten, kur Jo nėra. "Jo čia nėra, nes jis prisikėlė" (Mt. 28, 6). Negalime Jo ieškoti nei savo silpnybėse, nei žmogiškojo išmonėj, nei juo labiau mūsų priešų ateistinių akmeniu užverstame kape. O mūsų ir mūsų tautos priešais nieko taip netrokšta, kaip sunaikinti mums dvasios jėgą ir laimėjimus gimdanti tikėjimą bei Kristaus pergalės neleidžiančią pamiršti tikrąją viltį. Kristaus prisikėlimas juk parodo, kad tiesa negali pralaimėti melui, meilė nepralaimi neapykantai, teisingumas — skriaudai ir dvasia — medžiagai.

Mūsų tautos ir kiekvieno asmeninio laimėjimai nūnai tegali atsirasti tiktai Kristaus mirties pergale ir prisikėlimu. Nugalėti moralinius nuopolių, iš gyvenimo išveisti prievartą, sunaikinti blogi pasaulyje ir pataisyti išsigimusias politines sistemas tai reiškia laimėti pasaulį geriau. Tačiau mes tiek galime laimėti, kiek pajėgiame kovoti už gerą paties gerio ginklais. Šioje kovoje mums reikalinga prieš sėtonišką neapykantos dvasią pastatyti krikščioniškos meilės gaivumą, prieš melo ir apgaulės viešpatavimą — teisingumą mintyse, žodžiuose ir gyvenime, prieš išnaudojimą ir prievartą — teisingą tarpusavio santykių tvarką, prieš žmogaus išniekinimą — jo kilnumo ir vertės pripažinimą.

Velykų pergalė yra žmonijos pergalė ir prisikėlimas naujam gyvenimui bei naujoms viltims. Su žmogaus dvasios atnaujinimu ir jo prisikėlimu Kristaus dvasioje prisikels žmonija, tautos ir visas gyvenimas. Prisikels ir mūsų tauta, sulaužydama vergijos antkapį.

KRISTAUS PRISIKĖLIMAS. Borgognone. Valstybinė meno galerija Vašingtone.

JEI KVIEČIO GRŪDAS MIRŠTA...

MOZES ĮSTATYMAS

reikalauja, kad pasmerktas žmogus kūnas "negali per naktį pasilikti ant medžio". Todėl prašyti leidimo jį palaidoti reikė laisvą įstatymu. Pagal Talmudą, pasmerktų nusikaltėlių kūnai būdavo sukraunami į duobes, priklausiusias teisams, kur jie būdavo laikomi kol nupūdavo raumenys ir tik tada būdavo grąžinami jų šeimoms. Pasielgti kitaip reikėjo Pilotui malonės.

Romėnų parochiu, negrąžinti pasmerktų žmogaus kūno šeimai ar reikalauti už jo sugrąžinimą užmokėsio buvo laikoma nepaprastu kietaširdiškumu. Pilotas šiuo atveju neturėjo jokio pagrindo būti negailestingu. Jis todėl išpildė Juozapo prašymą palaidoti Jėzų, kartu nusistebėdamas, kad jis taip greitai numirė.

Tuo pačiu metu jis pasiekė kitas prašymas. Kaikurie ortodoksinių pažiūrų žydai bijojosi, kad besistartinanti jų Velykų šventė už eis prieš nukryžiuotų vyrų mirtį ir jų kūnų nuėmimą subatoje — nes tai reikštų sutepti visam miesteliui — meldė leidimo pagreitinti mirtį sulaužant mirštančiųjų vyrų blaizdas; o tai nebuvo neįprasta. Šiam reikalui Pilotas pa-

DANIEL - ROPS

Prancūzų Akademijos narys.

suntė savo vyrus.

"Todėl kareiviai atėjo ir sulaukė blaizdas vienam ir kitam, kurie buvo prikalti prie kryžių drauge su juo. Priėję prie Jėzaus ir pamatę, kad jau miręs, jie nelaukė jo blaizdų, tik vienas kareivis atvėrė jietimi jo šoną, ir tuojau išėjo kraujo ir vandens". (Jon. XIX, 31-37).

LEGENDOS IR
SIMBOLIAI

Sv. Jonas, kuris tai liudija, sako visa tai matęs.

Savo dramatiškumu ir simboliškumu ši scena tapo viena pačių žymiausių Kancios scenų, ir krikščionių tradicija ją labai dažnai primena. Kareivis, kuris jietimi pėrvėrė šoną, buvo praminas Longinus. Sis vardas tikriausiai yra paimtas iš graikų žodžio Lonche ir reiškia jietį. Legendą pasakoja, kad jis sirgęs akių liga ir staiga stebuklingai pagijęs nuo įtrykusio ir jo akis kraujo. Taipgi ji sako, kad jis tapęs krikščioniu, įstojes į vienuolyną Cezarejoj, kur išbuvęs dvidešimt aštuone-

rius metus ir miręs kankinio mirtimi. Iš šito įvykio taip pat kilo legendų grupė apie Graį — vaza ar kieliką, kurin apaštalai yra surinkę Jėzaus kraują. Bet legendos, kad ir kaip natūraliai atrodėtų, kartais yra perdėtos. Sv. Rašto Sen. Testamentas pabrėžia šitą simbolizmą dviejose vietose. Mozės įstatymas reikalavo, kad velykinio avinėlio "nebūtų sulaužyti kaulai", kad "jie žiūrės į tą, kurį pėrvėrė".

Romos kareivis, stebėjęs kūną, iš kurio tryško vanduo ir kraujas nebuvo vienas; su juo stovėjo visa Kristaus atpirkta žmonija. Juk vanduo ir kraujas yra krikšto simboliai: vandens ir kraujo krikšto.

ATRODO,
MIRTIS NUGALEJO...

Pagal kareivius galėjo nueiti ir užtikrinti Pilotą, kad Jėzus buvo tikrai miręs, kad tai nebuvo Jo draugų samokslas nuimti jį nuo kryžiaus ir bandyti jį atgaivinti. Todėl Pilotas jo kūną grąžino Jėzaus bičiuliams. Juozapas iš Arimatejos ir dar keltas jo draugų turėjo ištraukti vinis iš jo kūno prieš jį palaidojant. Mes (Nukelta 7 psl.)

VERSMĖ

ALOYZAS BARONAS

Kalvarijos kalne dar buvo giedra ir šviesa. Žemės sukosi įprastu savo taku, šlamėjo medžiai ir vėjas praskrendančių paukščių sparnuose, blizgėjo žalsvi stogai, kareivių sagtys ir šalmai. Simtas Rymo kareivių stoviniavo Kalvarijos kalne ir žiūrėjo į triukšmaujančius žydus.

— Gelbėkis, jei esi žydų kareivius.

Kareiviams buvo nuobodu. Jie buvo daug kartų matę kryžiuočių scenas, tačiau keistas žydų triukšmas dėl vidurių nukryžiuoto trečiojo, juos truputį erzino. Simtinės vadas sėdėjo ant arklio ir žiūrėjo į Jeruzalės blizgančius bokštus arba atsigręžęs ir priešiną pusę stebėjo vedančią į Egiptą siaurą kelią juostą. Pilką su nedideliais judančiais vorais, alsilėliais. Simtininkas laukė pamainos žydams vis šūkaujant.

— Jo vėlinas pasitraukė nuo jo. Simtininkui buvo vistiek ar vienu žydu daugiau ar mažiau, ir kryžiuojamais jis nesirūpino, tačiau tas juolatinis žydų erzelis jį pykdė vien todėl, kad viduriniams kryžiuojamas kėlė nerimo ir nusistebėjimo. Simtininkas vėl pasuko galvą į kryžių, aplink bestovį žydai truputį aptilo viduriniams nukryžiuotajam tarant:

— Tėve, atleisk jiems, nes jie nežino ką daro.

Simtininkas vėl atsuko į kelią. Į kalną lipo Abenadaras su penkiasdešimt kareivių pakaitu. Trys nukryžiuotieji greit turėjo mirti, nebebuvo laukiama išsistokimų, todėl sargyba Pilotą buvo sumažinta pusiau.

Po keleto keitimosi akimirų, simtininkas lygias gretas vedė namo, o į triukšmaujančių žydų minią nuo arklio žiūrėjo Abenadaras. Jis kartais apžvelgdavo žalias pakalnes, plytų kelią ir mėlynas dangaus properšas.

Pasikeitus sargybai, Jonas, Salomė ir Marija Kleofa priėjo visai arti kryžiaus. Abenadaras nieko jiems nesakė. Jis jautė kažką širdy tuštumą, kažkokį keistą gaudulys daugybės širdy lyg akmenys verčiami į pakalnę, kurie lauždami mažus daigus tratė žemyn. Visa tai prasidėjo nuo Kristaus pažvelgimo Pilotą kieme. Tuo laiku iš Judėjos ir Jopės atvyko šventėms į Jeruzalę būrys žymių vyrų. Saulė buvo pradėjusi temti. Pasirodė žvaigždės. Jie stebėjo besikeičiančią gamtą ir garsiai šaukė.

— Vargas. Jei ne ta Dievo šventovė, reikėtų ugnimi sunaikinti tą šlykštų miestą, kurį prislėgė toks nusizgėgimas.

Kristaus artimieji nebebuvo vieni. Žmonės pasidalino pusiau ir abi pusės barėsi. Abenadaras, kad nebūtų daugiau erzimosi, uždraudė tyčiotis iš Kristaus. Minia ir dangus buvo pritvinkę nesuprantamos įtampos. Mėnulis dengęs saulę perėjo į vakarų pusę, nusirito kažkur už horizonto ir tartum kieno pasuktas lėkė erdvėms nepapastu keliu. Po kiek laiko pasirodžius saulė buvo aptraukta rūku. Ji atrodė kruvina, jos spinduliai sklido pamažu, šviesa buvo nyki ir silpna. Pasirodžiusios žvaigždės ėmė gesti. Farizėjai, grįžtant šviesai, vėl ėmė džiaugtis ir iš naujo tyčiotis.

— Kitus prikeldavo, o pats miršta. Abenadaras pradėjo žydus drausti, pats nesuprasdamas kodėl dabar gynė tą gilaus žvilgsnio žmogų. Simtininkas buvo matęs daugybę mirčių, bet Kristaus mirtis jį užkrėtė nerimu, siaubu ir smalsumu. Abenadaras arklio pirmutinės kojos buvo beveik ant kryžiaus kalvelės. Simtininkas iš arti žiūrėjo į erškėčiuotą galvą. Tuo laiku Kristus ištare pasuktuos žodžius. Sudrebėjo žemė, skilo uola, vieni keikė, kiti klaupėsi žemėn. Išdidus Abenadaras sėdėdamas ant arklio galvojo: "Tikrai kažkas nepaprasto. Galbūt jis Dievo sūnus? Bet argi dievai šitaip niekingai miršta? Dievai kovoja, grumiasi, žudo, naikina ir laimi. Net ir Rymo dieviškasis imperatorius parodo savo galią. Ne, dievai šitaip nemiršta". Bet Kristaus žvilgsnis tebebuvo Abenadaro akyse. "Bet jo akys,

jo nesuprantamas pažvelgimas. Tai paguoda, saldumas, viliojanti ramuma ir geismas kažko nežemiško. Galbūt jis Dievo sūnus. Nežinau kodėl dievai kencia ir miršta". Išdidus Abenadaras nušoko nuo arklio ir neišlaikydamas šitų susitvenkiančių minčių, metė jietį žemėn ir šūktelėjo:

— Mirė Teisingasis. Tikiu, kad jis buvo Dievo sūnus.

Paskui Abenadaras atsistojo ir minutę žiūrėjo į savo karius. Su jais jis maišino žydus, su jais jis jojo pavergtos Jeruzalės gatvėms, su jais jis žygiavo pro Pilotą forumą. Jie ir jis buvo nenugalimos Romos kariai. Bet išdidumas lūžo nuo ano tylaus ir nesuprantamo Žydo žvilgsnio. Ir staiga Abenadaras pakėlė nuo žemės jietį, jį, ja parodęs ir dvidešimtpenketį savo pavaduotojų Kasijų, sušuko:

— Aš nebe vadas. Aš tikiu šitą nukryžiuotą Dievui. Jūsų vadas Kasijus.

Valandėlę jis žiūrėjo į karius ir šie į jį. Nustebę žydai valandėlę nukreipė akis nuo kryžių. Paskui Abenadaras lėtai ir neat-sigrįždamas nuėjo per žalią Gikono slėnį į Himmono uolas pasakyti Kristaus mokiniams kas atsitiko. Vakare jis jau liudijo besistebinčiam Pilotui, ir šis, su savo buvusiu simtininku, valandėlę stovėjo prieš savo dievus susimastęs ir nekalbus. Jo žmona Proklė jį buvo palikusi ir dabar paliko vienas vadu.

O ant Kalvarijos kalno dalis minios plėšė žemėn drabužius, pyklėsi penkais galvas ir nužemintai mušėsi ir krutines. Virpėjo medžiai ir olos, klaukiai skambėjo verkiančių balsai ir skubantių namo žingsniai. Ant kryžiaus kabėjo Kristus pravira burna, kraujo pasrūvusiom, ligi pusės primerktom, akim. Nugara Jo buvo prisiliejusi prie Kryžiaus, keliai sulinkę, kojos pasisukę apie jas priklausią vinį.

Atsipeikėję nuo baimės kaiku rie priartinio prie skilusios uolos tarp Kristaus ir kairiojo pusės nukryžiuoto žmogūdo ir į me- rė lauždami mažus daigus tratė žemyn. Visa tai prasidėjo nuo Kristaus pažvelgimo Pilotą kieme. Tuo laiku iš Judėjos ir Jopės atvyko šventėms į Jeruzalę būrys žymių vyrų. Saulė buvo pradėjusi temti. Pasirodė žvaigždės. Jie stebėjo besikeičiančią gamtą ir garsiai šaukė.

— Vargas. Jei ne ta Dievo šventovė, reikėtų ugnimi sunaikinti tą šlykštų miestą, kurį prislėgė toks nusizgėgimas. Kristaus artimieji nebebuvo vieni. Žmonės pasidalino pusiau ir abi pusės barėsi. Abenadaras, kad nebūtų daugiau erzimosi, uždraudė tyčiotis iš Kristaus. Minia ir dangus buvo pritvinkę nesuprantamos įtampos. Mėnulis dengęs saulę perėjo į vakarų pusę, nusirito kažkur už horizonto ir tartum kieno pasuktas lėkė erdvėms nepapastu keliu. Po kiek laiko pasirodžius saulė buvo aptraukta rūku. Ji atrodė kruvina, jos spinduliai sklido pamažu, šviesa buvo nyki ir silpna. Pasirodžiusios žvaigždės ėmė gesti. Farizėjai, grįžtant šviesai, vėl ėmė džiaugtis ir iš naujo tyčiotis. Kitus prikeldavo, o pats miršta. Abenadaras pradėjo žydus drausti, pats nesuprasdamas kodėl dabar gynė tą gilaus žvilgsnio žmogų. Simtininkas buvo matęs daugybę mirčių, bet Kristaus mirtis jį užkrėtė nerimu, siaubu ir smalsumu. Abenadaras arklio pirmutinės kojos buvo beveik ant kryžiaus kalvelės. Simtininkas iš arti žiūrėjo į erškėčiuotą galvą. Tuo laiku Kristus ištare pasuktuos žodžius. Sudrebėjo žemė, skilo uola, vieni keikė, kiti klaupėsi žemėn. Išdidus Abenadaras sėdėdamas ant arklio galvojo: "Tikrai kažkas nepaprasto. Galbūt jis Dievo sūnus? Bet argi dievai šitaip niekingai miršta? Dievai kovoja, grumiasi, žudo, naikina ir laimi. Net ir Rymo dieviškasis imperatorius parodo savo galią. Ne, dievai šitaip nemiršta". Bet Kristaus žvilgsnis tebebuvo Abenadaro akyse. "Bet jo akys,

"Sminga Velykų varpų gaudesys į žmogų, sudrebina- mas sielos gelmes. Bet ar il- gam? Tai jau nuo mūsų pa- čių priklauso. Velykinės mis- tikos prasmė didinga. Pri- mindama Atpirkėjo paslap- ties vainiką, ji neša ir didį- jį šauksmą pertvarkyti savo vidų ir gyvenimą. Dieviška- sis Mokytojas ne nupuoli- mus pasmerkė, bet užkietė- jimą ir nenorą Jo balso klausyti. "Sek mane!" — ir dabar Jis sako, tik nere- kalauja palikti savąjį darbą. Sek ne pėdomis, bet gyven- mu. Nemiegok, savo gyven-imą sutvarkęs savaip, "išmin- tingiau", pagal laiką dvasią, bet "Kelkis ir sek Prisikėlu- sį", akimis nematomą, bet didžiąją Tiesą liudijantį, kol būsi nebe velykinių varpų pašauktas".

A. A. dr. A. Sapoka
"T2", 1952. IV. 10, 15 nr.

Tėviškos Žiburiai

THE LIGHTS OF HOMELAND

Published by Lithuanian R. C. Cultural Society of Canada
SAVAITRASTIS

Redaguoja Dr. Pr. Gaidamavičius.

Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija.
Prenumerata visus metams \$5.00, pusmečiui \$3.00.
Įmokejė nemaužia \$10 laikomi garbės prenumeratoriais.
Už skelbimų turinį redakcija negtako.

941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont. Canada. Tel. EM. 8-6813.

Ar tai kova su komunizmu?

Sandie kova su komunizmu yra svarbesnė ir turi būti vedama platesniu mastu, negu anų laikų tautos kovojo prieš Džengischano ordas. Bet ar ta kova vedama reikiama mastu ir intensyviai?

Nekalbant apie Vakarų pasaulio valstybių vadų dažną linkiojimą prieš Kremliaus bonzas, ir plačioji visuomenė ir kova su komunizmu mažai kreipia dėmesį, o kartais net nekomunistai patarčiau komunizmas. Vieni tai daro dėl nesupratimo, kiti dėl komunistų baimės ir panašiai.

Viename Kanados mieste vienas katalikų kunigas, kurs turėjo progos praktiškai patirti tikrąjį komunizmą, per vietos radijo stotį skaitė keletą paskaitų apie komunizmą. Bet kai jis savo paskaitose konkrečiai pasakė, kad komunizmo šaknys yra Maskvoje, tos radijo stoties vedėjas pareikalavo, kad ateityje to kunigo kalba būtų iš anksto peržiūrita, per eitu per jo cenzūrą. Kunigas nesutiko leisti cenzūruoti savo antikomunistinių paskaitų, nes jis gyveno laisvame pasaulyje, o ne raudonojo vergijoje. Žinoma, jo paskaitos per radiją stotį atpuole. Ar tas radijo stoties vedėjas kovoja prieš komunizmą?

To pat miesto dienraščio redaktoirui lietuvių katalikų kunigas teikė antikomunistinių straipsnelių, kurie lietuvių persekiojimą Lietuvoje. Jame buvo pažymėta vysk. Steponavičiaus areštavimas ir arešto priežastis. Redaktorius, nenorėdamas to straipsnelio spausdinti, pasakė, kad tai ne vietinė žinia. Kunigas priminė, kad ir Lumumbos nužudymas nėra

vietinė žinia, o ji buvo plačiai aprašyta tame dienraštyje. Redaktorius vėl aiškino, kad dėl to lietuvių turėtų protestuoti SSSR ambasadoje. Jam buvo pasakyta, kad tai jau padaryta. Bet jis kunigo žodžiais nepatikojo ir iškviė vietos lietuvių bendruomenės pirmininką. Kai ir tas patį patalpintas laikraštyje tik po 5 dienų, iidedant jame ir bendruomenės pirmininko adresą. Atseit, ne aš kaltas dėl to antikomunistinio straipsnelio, o jie — lietuvių. Stai ir jų pirmininko adresas.

Kai prieš porą metų streikavo vietos darbininkai, to dienraščio skiltyje pasirodė daug antikomunistinių straipsnių, kuriuose buvo aiškinama, kad tai komunistų darbas. Bet kai to dienraščio redaktoriui išteikiami straipsneliai, kuriais kovojama prieš Kremliaus komunizmą, jis nuo jų patalpinti atsisakė. Tai jau trečias atsisakymas vien tik lietuviams. O tame mieste gyvena ir kitų tautybių žmonių, kurių teikėms pavergtos komunistų. Reiknia manyti, kad tas redaktorius atsisakė savo redaguojamame laikraštyje talpinti ir daugiau antikomunistinių straipsnelių, kurie nurodo Kremliaus žveriską elgesį su pavergtais žmonėmis.

O kiek tokių atsitikimų visoje Kanadoje, JAV bei kitose Vakarų pasaulio valstybėse. Tie pavardžiai rodo, kad tikrosios kovos prieš komunizmą vengia ir valstybių vadai ir organizacijų bei ekonominių institucijų vadovai.

J. V.

Išpūdziai iš Kauno ir visos Lietuvos

(Pabaiga)

PRISIKELIMO BAZNYCIA

buvo pastatyta prieš karą, bet dar nebaigta ir nepašventinta. Kuri laiką po karo buvo čia sandėliai, lentynės ir kita. Prieš porą metų iš bažnyčios padarytas 6 augstų pastatas pramonės reikalmams ir jau ilgą laiką čia veikia radijo fabrikas, kuris gamina radijo priimtuvus "Daina", "Neringa". Bet daugiausia čia esą statomi kariški priimtuvai. Žaliavos ir lempos jiems gaunami iš Rusijos. Darbininkus priimant daroma kruopšti atranka. Ne betkas priimamas. Turi būti sovietiniu ir partiniu istaigu rekomenduotas. Išeinant iš fabriko darbininkai griežtai kontroliuojami, kad neišsineštų nė mažiausios gaminių dalelės. Jei pagauna, baudžia 3 m., o kartais net 12 metų.

DUONA BLOGOS KOKYBES

Visą laiką gyventojai tuo piktnasi, o gydytojai irgi viešai per spaudą reikalauja tuo reikalo valdžios žygių. Duona esanti su įvairiomis priemaisiomis ir blogai iškepta, gyventojai dažnai susserga nuo jos skilvio ligomis.

Maisto Lietuvoje yra pakankamai, tik viskas labai brangu.

LIETUVOJE DAUG VISUKIŲ LIGŲ

Daug žmonių serga nervų ligomis (karo ir pokario padariniai) ir džiova. Po karo atsirado plaučių vėžys ir kraujo vėžys, kuris nuvarto tūkstančius žmonių be laiko i kapus. Vaistų nėra, kiek reikėtų. Vis dar didelė paklausa užsienietišku vaistu, už kuriuos mokamos augstos kainos.

EKSUNIGAS RAGAUSKAS

Žinomas ekskunigas Ragauskas dabar važinėja po visą Lietuvą su ateitinėmis paskaitomis. Kartą Kaune i paskaitą susirinko daugiausia mokinės mergaitės. Ragauskui kalbant, jos prirašinė

jo daug raštelių su įvairiais paklausimais jam. Jo sekretorė raštelių skirstė ir jis atsakė tik i tuos klausimus, kurie jam buvo patogūs. Viena mergaitė parase ant raštelių: "Tu tarnavai Dieviui, prisieki jam, dabar viską pamyni po kojom ir komunistams parsidavęs tarnauji velniui. Kuo tai nori pateisinti?" Žinoma, i tą raštėlį Ragauskas neatsakė. Šiaip jau Ragauskas daras gerą įspūdį, jis stengiasi išlaikyti taktą ir visa moksliskai pagrįsti. Žmonės dažnai i jį žiūri ne tiek su neapykanta, kiek su užuojauta, lyg galvodami: šis žmogus bolševikams bus reikalingas tik laikinai. Bet koks jo likimas, kai jis jiems jau nebus reikalingas?

DEL KO NEBERODE GRICIAUS "KALAKUTŲ"?

Filmų gamyba Lietuvoje gana intensyvi. Pagaminama ir neblogų filmų, bet apskritai visa sujaukta su tendencija. Buržuazinei Lietuvai atvaizduoti, ypač dviasikijai pajaukti prieš keletą metų buvo pastatytas Griciaus sukurta filmas "Kalakutai". Tame filme buvo scenų, kaip kunigai aplink stalą veja gspadines ir pan. Filmas tačiau pasisekimo neturėjo. Net rusai stebėjosi, kodėl lietuvių taip išpausdinti savo tikybos dvasiškumą. Po poros parodymų filmas buvo išimtas iš apyvartos. Kitas filmas, "Adomas nori tapti žmogumi", atvaizdavo masinę emigraciją iš Lietuvos i Braziliją. Ir šis filmas Lietuvoje nelabai priėjo. Sovietai jį siunčia i užsienius. Žiūrovams jau seniai nusibodo matyti kono apžvalgose vis tuos pačius kolchozų ir sovchozų bei fabriku vaizdus. Kai dėl minėto emigracinio filmo, tai vienas kitas filme vaizduojamų emigrantų, sovietiniu laiku sugrįžęs iš Brazilijos ar Argentinos, jaučiasi skaudžiai apsiuylęs, kai pastebi, kad geležinė uždanga prieš jį jau visam jo amžiui nusileidusi.

VISŲ RŪŠIŲ STALIŲ DARBAI

Virtuvių spintelės (kabitai), nauji baldai, įvairių spalvų stalinės lempos. Taisomi ir atnaujinami seni baldai. Įvairūs medžio tekinimo darbai. GERAS DARBAS. NEBRANGIOS KAINOS. V. LIUBINSKAS. Telefonas LE. 2-6922.

LATVIŲ GELIŲ KRAUTUVĖ
802 BATHURST ST. (kampas Bloor)
Telefonas LE. 3-3884.

PAS MUS PUKIAUSIOS GELES . . .
* Puokštės nuotakoms bei įvairioms kitoms progoms — europietiškoje ir kanadiškoje stilijose.
* Įvairiausių rūšių skintos gelės bei vazonai su gelėmis.
* Mes turime gintaro iškloti išdirbinį dovanoms.
Kalbame taip pat vokiškai ir rusiškai.

LOTUS

SUSIRŪPINIMAS PIETŲ AMERIKA

J. M. SIUGZDA

Brazilijai isakius uždaryti Lietuvos pasiuntinybę, daug kas paaiškėjo. Paaiškėjo, kas ligi tol buvo tik spėliojama: Brazilija rieda raudonon pakalnėn.

Kada jis — Brazilijos prezidentas Janio Quadros — anksčiau pasakė, kad jis isakys savo delegacijai ateinančioje JT sesijoje balsuoti už komunistinės Kinijos išleidimą i JT, buvo aiškinama visai. Bet buvo bijota pasakyti, kad Brazilija suka savo politiką mažiausiai neutralumo kryptimi.

Kuba pirmoji paraudonavo, antroji raudonuoja Brazilija. Kokie santykiai tarp Pietų Amerikos valstybių ir su komunizmu ir su JAV? Kada Amerika nutrauktų diplomatinius santykius su Kuba, ją pasekė 7 valstybės: Paragvajus, Peru, Haiti, Nikaragua, El Salvadoras, Gvatemala ir Dominikono respublika (su Amerika irgi neturi santykių). Penkios valstybės užima neutralumo poziciją tarp Castro ir JAV: Argentina, Bolivija, Hondurasas, Meksika, Venezuela. Šešios valstybės nusistatčiusios šaltai dėl Kubos laikysenos: Costa Rica, Kolumbija, Panama, Urugvajus, Ekvadoras ir Čilė. Taigi balansas nėra džiuginantis. O priežastys yra visokios: ir politinės, ir ūkinės, ir socialinės. Vieni nenori užimti aiškos pozicijos dėl savo vidaus neišikos padėties, kiti nepatenkinti šiaurės kaimyno mažomis pašalpomis, ir tikisi rodant nepatenkintą veidą daugiausiai, kiti atvirai prisibijo raudonųjų. Amerika nustojė turėti pasitikėjimą visais atžvilgiais. Ir nenuostabu, kad Amerikos naujasis prezidentas, taip dinamiškas visuose reikaluose, paėmė ir šį reikalą arti prie širdies ir daro savo sprendimą: reikia suteikti pagalbą Pietų

Amerikai, nes jeigu taip eis, tai pasukis Kuba ir Brazilija gali nužygiuoti ir Argentina ir kitos. Reikia turėti galvoje, kad Pietų Amerikoje raudonoji propaganda ypač iš kiniečių pusės yra labai organizuota ir intensyvi visais atžvilgiais: literatūra, radio, stipendijomis, instruktoriais. O masės pietiečių yra ir neturtingos ir gana tamsios. Ten įžiebti kerštą ir neapkyntą turtingiesiems nėra sunku. Taigi ir padėtis yra sunki, ir medžiaga lengvai uždegama.

Kennedy skelbia "Alianza para Progreso" — sąjungą pažangai. Kovo 13 d. susisaukęs P. Amerikos atstovus paskelbė 10 punktų programą. Esmėje tai yra atnaujintas garsusis Maršalo planas, vykdytas Europoj. Tik čia, esant kitoms sąlygoms, jis įvairuoja. Trumpai suglaudus, tie punktai atrodia taip:

1. Visose P. Amerikos valstybėse sudaromi planai 10 metų švietimo, pragyvenimo lygio pakėlimo ir kitose visose srityse. Pirmąjį parūpina JAV.

2. Greitu laiku šaukiamas vyriausybės atstovų susirinkimas — ūkio ir socialinei tarybai sudaryti.

3. Prezidentas jau pareikalavo iš savo Kongreso paskirti 500 milijonų dol. pirmą pradžiai. Pirmąjį bus panaudoti pašalinti nerastingumui, pakelti gamybą, kovoti su ligomis, pakeisti mokesčių sistemai, žemei pertvarkyti, švietimo reikalmams ir visai eilei kitų reikalų.

4. Palaikyti ūkinę integraciją. Jei reikės, iškurti centrinės Amerikos bendrą rinką.

5. JAV sutinka kooperuoti ir tirti rinkos problemas.

Visko yra mūsų Čikagoje

REPORTAŽAS IS LIETUVISKOS ČIKAGOS

Lietuviškoj Čikagoj tikrai įvairių išdaigų pasitaiko. Čia pilna įvairių lietuviškų koncertų. Salės kartais jų metu būna pustuštes, kartais negali dalyvių sutalpinti. Čia vyksta ir organizacijų suvičiai — su "išgerimais", kartais labai puošniosios salės. Net gėda atėti su kiek apskurusiu švarkeiliu. Vieni šimtus ir tūkstančius padaro pelno, kiti lenda "i skyelę", keikiasi ir bankrutuoja. Visko pasitaiko. Vieni grimsta, kiti keliai, treči iš džiaugsmo rankas trina, kad tam ir tam visas trušas nuejo vėjais.

Milijonas ir BALFas

Kažinkam kilo noras sukrauti milijoną. Tikrai graži suma. Kaip dr. Drangelis sako, jau prieš keletą metų ALTas ta programą sprendė, bet jam nepavyko. Atgimstančiai Lietuvai išeiti iš komunistinio sugriovimo, tai būtų kaip keptas karvelis. Labai išmintingai buvo L. Mockevičiaus pasakyta, kad to milijono niekas kitas negali valdyti ir sudėti, tik pinigų organizacijos ir pavieniai asmenys. Tik jo valdymas turėtų būti kitoks. Kadangi esą Lietuvos teisėtų atstovų, tai lyg ir būtų gėra, kad jų vardu tas milijonas būtų tvarkomas, ne kokios ten kitos organizacijos. Gerai būtų ir ALTas. O ką sakysit, jei BALFas parimtų tą milijoną tvarkyti? Jis juk svarbiausias iki Lietuvos atsikėlis, iki iš viso pasaulio sugrįš paskiečiai. Jis išskirstytų nuosimėjus ir šalpai ir kultūrinams reikalmams. Bet jei ne, tai milijono fondą tvarkyti gali Tautos Fondas. Kam bereikia kito? O tu fondų yra siuloma ir daugiau: Geležinis Fondas, Kultūros Fondas, Bendruomenės Fondas — žodžiu pilna fondų — tik jie visi tušti, nes nėra visuomenės pasitikėjimo. Kiek tu fondų turėjom Lietuvoje? —

Visi nuejo vėjais. Tegu susirenka Pasaulio Lietuvių Kongresas, įskaitant diplomatus, politines ir kitas organizacijas, visu fondų galvos tesukuria pasitikėtiną fondą Lietuvos vardu, kurių vardai būtų atsakingi prieš tautą ir visuomenę.

Koegzistencija ar prieš ją?

Dėl bendradarbiavimo su tėvyne jau seniai kalbama. Jau seniai buvo pasisakyta — kad nereikia megsti jokių ryšių su komunistine valdžia ir jos įgaliojimu, ir šiaip nebendradarbiauti su jais. Bendradarbiavimas tik su tauta galimas, jokių būdu ne su komunistine "Vilnim" ir išeiti Lietuvos atvykusiais pasivadinusiais turistais. Buvo tokių, kurie su jais net fotografavosi, tuo išduodami mūsų kietą kovą prieš komunistus, nuo kurių buvo tūkstančiai brolių ir sesių kalėjimuose, partizanaudami ir Sibire. "Vilnis" provokuoja Kapocių, ruskių ambasadoriaus sekretorių lietuviškiems reikalmams Vašingtone. Buvo tokių, kurie savo straipsnius driso siųsti i "Vilni". Ar tai kovinga? Ar jau proto netenkama? Jie yra mūsų tautos išdavikai, Maskvos pinigais veikia ir kasa duobe mums ir visai Lietuvai. Stai kelintame "Vilnies" numeryje užpuolamas Balys Brazdžionis, kuris eile metų teikia kasdienes ir pasaulio lietuvių žinias per Sophie Barcus radiją. Žinios aiškiai paliečiamas šių dienų Lietuvos gyvenimas, ekskursantai išeiti Lietuvos, nusakoma tikra padėtis, kas joje gera ir kas bloga. "Vilnis" Brazdžionį keikia ir vadina melagių, nes jiems nepatinka, kad tiesa akis bado ir negali toliau mulkinti savo avelių, kurie išlaiko didžiulį "Mildos" namą, išlaiko Jokubką, Pruseiką ir kitus komunistų agentus, kurie gražiai lietuvių

6. Parūpinti maisto taikos reikalmams; apūpinti mokyklas pusryčiais; parūpinti sėklos ūkininkams. "Alkanas žmogus negali laukti ūkininių diskusijų ar diplomatinių pasikalbėjimų".

7. Šio pusrutulio žmonės privalo dalintis mokslo žiniomis, medicinos, žemės ūkio, fizikos ir visose kitose srityse. "Aš kviečiu Lotynų Amerikos mokslininkus dirbti su mumis", — sako prezidentas.

8. Tiems reikalmams yra kuriamas "Taikos korpusas", organizuojama pagalba universitetams ir visoms mokykloms.

9. Ginti kiekvienos Amerikos tautos nepriklausomybę kur gresia pavojai.

10. "Mes kviečiame Lotynų Amerikos draugus praturtinti Jungtinių Amerikos Valstybių gyvenimą. Mes reikalingi mokytojų jūsų literatūros, istorijos, muzikos..."

Tai toki labai trumpai suglaudus, tie punktai, kuriuos Amerikos prezidentas perskaitė P. Amerikos atstovams. Tikslas, kaip jis pats sako: "Politinė laisvė privalo eiti kartu su materialine pažanga".

"Mūsų sąjunga pažangai" yra sąjunga laisvų vyriausybių ir turi dirbti tironijai pašalinti iš šio žemės pusrutulio, kuriame ji neturi teisės būti".

"Mūsų motto turi būti — progreso si, tirania nori".

Vertinimas šio plano gali būti tik teigiamas. Jei juo P. Amerikos valstybės pasinaudos. Reikia tikėtis, juo pasinaudos dauguma. Tuo būdu gali būti daug atsiekta, kad ir labai atsilikusiose tautose, ypač kad su materialine pagalba eina jaunų žmonių "Taikos korpusas".

Tik vienų vienintelis klausimas kyla: ar tai ne per vėlu?

A. Tyruolis

MIRTIS

(A. a. Dr. A. Sapokos atminimui)

Gan švelniai kartais ji akis užmerkia žmogui

Ir jis vos jaučia ją tarytumei per miegą.

Jis kaip tas obuolys, kuris gerai prinoko

Ir šaką, žemėn krisdamas, palieka.

Bet kartais kaip tas Neronas žiuri ji,

Kai einančius staiga sustabdo be malonės.

O būtų dar galėję nukeliauti toli jie,

Saulėtų valandų išvysti vargo kloniusos.

Iš užuojautos laišku

"TZ" redakcija tebeauga užuojautos pareiškimu dėl a. a. dr. A. Sapokos mirties. Štai keletas ištraukų.

E. F. Daniliūnas: "Nepaprastai gaila ir liūdna, kad tokia svari ir jauna pagėga išsiskyrė iš mūsų tarpo! Ir dabar negausu prityrusių ir dirbančių tautiečių, ir tie patys dar retėja..."

Br. Kviklys: "Teiktės priimti mano nuosirdžiausią užuojautą dėl labai netikėtos a. a. "TZ" redaktoriaus prof. dr. Adolfo Sapokos — Tamstoms visiems labai brangaus asmens mirties. Liūdimė juo visi ir čia drauge su Jumis..."

J. Pakšteinė: "Mane sukrėtė žinia, kad nebetekome mūsų mokslinko ir redaktoriaus a. a. A. Sapokos. Ak, virsta mūsų užuojautai..."

J. Ozinskas: "Leiskite pareikšti nuosirdžiausią užuojautą netekus dr. A. Sapokos, redaktoriaus. Pasakutiniū metu lietuvių išelvią neteko daugelio garbingų vyrų, kuriuos vargu kas bėpakeis..."

Kun. A. Sabas: "Reiškiu nuosirdžiausią užuojautą dėl dr. A. Sapokos mirties".

Alice Stephens: "Prašome priimti mūsų nuosirdžiausią užuojautą dėl staigos mirties jūsų gerbiamo redaktoriaus dr. A. Sapokos".

Dr. Alf. Šešplaukis: "Reiškiu nuosirdžiausią užuojautą dėl a. a. dr. A. Sapokos mirties "TZ" redakcijai ir velionies šeimai. Tikrai esame netekę didelio mokslo vyro, kurio svarbą išryškina ateities. Ir jo vieta — laisvieji Vilniaus kapai".

Margaret K. Ziemann: "Canadian Scene vadovybės ir redaktoriaus vardu reiškiu užuojautą dėl jūsų buvusio redaktoriaus dr. A. Sapokos mirties. Canadian Scene jo asmenyje visada turėjo glaudžiausią bendradarbių".

"Ethnic Scene" — tautinių Toronto grupių biuletenis, siunčiamas 25 laikraščiams tapgi paminėjo a. a. dr. A. Sapokos mirtį, pridurdamas: "20 redaktorių pareiškė paskutinę pagarbą".

Ukrainiečiai apie a. a. dr. A. Sapokos mirtį. Toronte leidžiamas ukrainiečių laikraštis "Homin Ukrainy" ilgame straipsnyje "Mirė ukrainiečių draugas" aprašo dr. A. Sapokos gyvenimą ir nuveiktus darbus lietuvių tautai, vadindamas jį ukrainiečių draugu. Rašoma, kad jis domėjosi netik Lietuvos, bet ir Rytų Europos tautų istorija ir jų laisvės kovomis. Jo svarbiausias siekis buvęs artimas bendradarbiavimas lietuvių ir ukrainiečių. Dar neseniai jis prašęs "T. Ziburiams" straipsnio apie ukrainiečių istoriją ir jų laisvės kovas. Bendradarbiavęs šiame laikraštyje, keldamas Lietuvos problemas ir jos išsilaivinimo pastangas. Lietuva neteko didelio mokslinko, atsidavusio savo tautai darbininko, paruošusio visą eilę jaunų istorikų Lietuvos universitete. Straipsnis baigiamas: "Mes nustojome didelio draugo. Jo atmintis telieka ilgai mummyse".

A. a. dr. A. Sapokos mirtį atžymėjo ir kitas ukrainiečių laikraštis "Nasa Meta" — Mūsų tikslas. Jo redaktorius kun. Chomyn parašė ilgą nekrologą. Jiedu buvo geri pažįstami.

Tauriam lietuviui, istorikui,

KLB Krašto Tarybos nariui ir

"Tėviškos Žiburių" Redaktoriui

A. + A.

DR. ADOLFUI ŠAPOKAI mirus,

velionies žmoną p. Adelę, dukrelę Aldoną

bei artimuosius nuosirdžiai užjaučia

KLB Sudburio Apylinkė.

Garbingam lietuviui

DR. A. ŠAPOKAI mirus,

jo žmonai ir dukrelei gilią užuojautą reiškia

E. Vyta. Barisai.

Giliai sukrėsti staigos ir netikėtos

a. a. DR. A. ŠAPOKOS mirties,

nuosirdžiai užjaučiame jo šeimą.

Nuliūdime ir maldoje visada minėsime mieląjį velionį.

Liucija ir Feliksas Kurkuliai

Rochester, N.Y.

bei šeima.

Brangiam lietuviui

A. + A.

PROF. DR. A. ŠAPOKAI

nelauktai atsiskyrus su šiuo pasauliu,

jo žmoną p. Adelę ir dukrą Aldoną nuosirdžiai užjaučiame

ir kartu giliai liūdime —

Janė ir Stasys Paketurai.

Gilaus liūdesio valandoje

PROF. DR. A. ŠAPOKAI mirus,

jo žmonai Dr. Adelei Sapokienei ir dukrai Aldonai

nuosirdžiausią užuojautą reiškiamo

Trumpiečių, Mickūnų ir Gutaskų šeimos.

Ivairūs siuntiniai

I LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir U.S.S.R.

Vaistai iš Europos valstybių atpiginti nuo 10% iki 40%.

Prašome reikalauti mūsų naujai atspausdinto vaistų katalogo Nr. 2. Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MASINAS, INVALIDAMS KEDES, LAIKRODZIUS, MAISTĄ ir kitką.

Iš Kanados:

Siunčiame ORO PAŠTŲ

Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius.

Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mums paštu ar ekspreisu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą. Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ISTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

849 College St., Toronto, Ont., Canada. Telefonas LE. 1-3098

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA. 8-6686. Ponia V. Juraitis.
94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS. 3-3515. Ponia M. Venskevičienė.
DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. Šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

SAVININKAI S. ir A. KALŪZA

NAUJA POLITIKA NAUJOM SĄLYGOM

Kennedy atėjimas į Baltuosius Rūmus atkreipė viso pasaulio dėmesį. Visi klausia, ką darys naujoji valdžia. Iš pirmų žingsnių jau matyti, kad ji ateina su nauja energija ir nauja politika. Visi pastebėjo, kad Amerikos politikoj dingo viešas plepumas — ir vyriausybės narių ir karinių vadų. Kai JT atstovas A. Stevenson pareiškė spaudos atstovams, kad prezidentas Kennedy mielai susitikęs su Chruščiovu, jei šis atvyks į Niujorką, prezidentas Kennedy tuoj reaguos ir paskelbė tuo reikalu nesitaręs su Stevensonu ir kad jo pareiškimas esąs privati jo nuomonė. (Žurnalistai jau spėjo, kad Stevenson būsiąs pirmasis, kuris pasitrauks iš Kennedy valdžios). Vašingtone vyksta tylius pasitarimai su Atlanto Sąj. karinių vadų gen. Norstada, su ambasadoriu Maskvoje Thompson, su ambasadoriu Kongoje Timberlake ir visa eile kitų. Užsienio spauda jau rašo, kad Amerikos prestižas pakilęs ir kad dingęs įsikūnimas esą sovietai pirmieji paleisį žmogų erdvėn raketine galybe.

PASIKEITIMAI SOVIETŲ SAJUNGOJ

Prof. W. W. Rostow, prez. Kennedy patarėjas, vertindamas naują pasaulio būklę ir iš jos plaukiančią naują politiką, įžūri vykstančius pasikeitimus Rytuose ir Vakaruose. Savo straipsnyje „US News & World Report“ 7 nr. jis aiškina, kad Sov. Sąjungoje nuo 1945 m. atsiradusi nauja visuomenė, kuri esanti įjungta į šakotą krašto gamybą, skiriančią apsiginklavimui proporcingai žymiai daugiau savo pajamų nei amerikiečiai, investuojanti irgi daugiau. Gamyba kasmet auganti dvigubai greičiau nei JAV. Vis dėlto Sov. Sąjungos gamyba nepasiekianti nė pusės JAV gamybos. Sovietuose inteligentų skaičius auga, slapstosios saugumo policijos mažėja, noras lengvesnio gyvenimo didėja, senosios ideologinės formulės netenka reikšmės ir kyla nauja orientacija. Sovietų laimėjimai sukėlė piliečiuose tautinį pasididžiavimą ir kartu norą tolesnio išsilaikymo pasaulyje.

NEVILTIS R. EUROPOJE

To rusiškio pasididžiavimo, pasak Rostow, nesą R. Europoje, kuri nesijaučianti sovietų imperijos dalimi. „Rytų Europa yra su spausta savotiškoj prailgusioj okupacijoj. Vyrų ir moterų gyvena ten pavargusia bei prislegta nuotaika. Sovietų politikos tikslas — padaryti juos apatiškus, žiurincius tik į Maskvą ir siejančius su ja savo ateitį. Nesitiekdami išlaisvinimo pramatomoj ateitį, tie žmonės pasiliko ištikimi savo tautybei, savo religijai ir laisvės viličiai. Jie, būdami kariškai nepajėgūs, sudarė smūgi ideologinėms pretenzijoms. Vis dėlto šioj tragikoj imperijoj skaičius kilimas nestojo, karinis pajėgumas padidėjo, nors Rytų Europos armijų patikimumas rimto Vakarų-Rytų susirėmimo atveju yra abejotinas.“

PASIKEITIMAI V. EUROPOJ IR JAPONIJOJ

V. Europa per 15 metų taip atkutusi, kad žmonės ten pasiekė

1920 m. Amerikos lygį, kai pramonės gamyba pradėta organizuoti masiniu principu. V. Europos gyventojai šalia maisto, drabužių jau pajėgia išgyti ir savus namus ir automobili. Pastarasis yra gerovės ženklas, kuris susijęs su gyvenimu patogiuose priemiesčiuose. Be to, liko padaryta didelė pažanga plieno, apšvietimo, dirbtinių medžiagų ir elektros srityse. V. Europa ir Japonija šiose srityse tapo JAV konkurentėmis tose rinkose, kur JAV iki šiol lengvai vyravo. Dabar jos konkuruoja žymiai stipriau, nei prieš II D. karą. Tai esanti pagrindinė JAV skolų balanso neįsilyginimo priežastis.

Ir politiskai V. Europos ir Japonijos padėtis pasikeitusi. Pasak Rostow, šių sąjungininkų nebegalima laikyti malonės laukiančiais kraštais. Sustiprėję, jie gali padidinti vakariečių pajėgumą užkariai, kariškai ir politiskai. Tačiau viena aišku, kad Amerikos ir laisvojo pasaulio politika tebėra 1947-50 m. formulė, kai V. Europa ir Japonija buvo silpnos ir nepajėgios, ir ligšiol neišjungė šių naujų pajėgų bei jų konstruktivai, nepanaudojo laisvąją pasaulį.

KUR LAIMI SOVIETAI?

Sov. Sąjunga, kuri pagamina tik pusę to, ką pagamina JAV ir kurios piliečiai turi tik trečdalį amerikiečių gerovės lygio, karo reikšmės išleidžia tiek pat, kiek ir JAV. Kaikuriuose karinės technikos srityse ji yra pralenkusi JAV; ji paruošia 75% techninių bei išsivystę ir nekomunistinius kraštus ir investuoja juose 50% lėšų, palyginus su JAV. Prieš karą sovietai turėjo saugausm karuomenės mases, o dabar — ir pačius moderniuosius ginklus.

Antroji grėsmė tyko naujosios valstybės, kurios pergyvena kritišką laikotarpį: išgalės jose demokratija ar komunistinė diktatūra? Tuose kraštuose lemiantis dalykas bus ne sovietų ūkinė pagalba, o komunistinio metodo patrauklumas. Jei tie kraštai pamatys, kad jų pažanga veiksmingesnė komunistinėj santvarkoj, jon ir palinks. Tai parodys per šį dešimtmetį laisvosios Indijos ir komunistinės Kinijos patirtis. Sovietai užtat siekia laikyti R. Europą ir R. Vokietiją apatiškom, o savo pastangų svorį perkelia Azijon, Afrikon ir Vid. Rytuose. Komunistai tiki, kad čia jie laimės.

SOVIETŲ VILTIS IR BAIME

Chruščiovo viltis glūdi jo žodžiuose: „mes jus palaidsim“, t. y. laimėsime ideologiškai naujuose kraštuose ir apsupime JAV drauge su V. Europa kaip turtingą dėsę ant kalvos. Jo baime glūdi dėsė ant kalvos, kurie jau išėina iš JAV ir Sov. Sąjungos monopolij. Vokiečių atradimas pigaus gamtinio budo atidaro kelią, prieinamą visiems kraštams. Tai gresia sovietų planams, ir jie užtat nori atominius ginklus apvaldyti tarptautine kontrole. Kuria linkme pasuks sovietai, pasak Rostow, priklausys nuo laisvojo pasaulio karinės egos, vieingumo ir politinės bei ideologinės raidos atsilikusiuose kraštuose.

GALIMA PRIARTĖTI, BET NE SUARTĖTI

KAZYS JURGAITIS

Kaikurie mano rašiniai apie gyvenimą pavertę Lietuvoje ir Sveikinimas Tėvynei susilaukė spaudoje atsiliepimų, teigiamų ir neigiamų. Esu patenkintas abejais atvejais, nes tai rodo, kad skaitytojai mano paliejamais klausimais domisi. Kaikuriuosius paliejamais atvejais bandysiu čia pasisakyti.

DĖL DEKSNIO

Bene aštriaušiai mane užspūlė Stasys Zymantas (Dirvoje, Nr. 114, 1960. X. 5.), kam aš negražiai išvadinu komunistams perėjusį dirbti buvusį rezistentą Deksnį. Keisčiausia, kad šiuo atveju S. Zymantas užkabino ir visa Lietuvos Fronto Bičiulių Sąją, kaip kuriais atvejais net labiau, kaip mane, kad ELI redaktorius mano toki pasisakymą praleido viešumai. Pasisakysiu trumpai, nesišleisdamas į platesnes diskusijas ir asmeniskumus. Mano įsitikinimu, apie Deksnį išsireiškiau per švelniai. Pavertame krašte, kiek man teko išsikalbėti su patikimais lietuviais, Deksniau yra didžiausias pasipiktinimas. Ji ten laiko išdavikui. Tokiu laikui ji ir aš. Kad Deksnys ilgą laiką dirbo rezistencijoje, tai dabar, už perėjimą į priešingą pusę, jo nusikaltimas laikytinas dar didesniu. Dėl šio ir ankstesnio mano išsireiškimo apie Deksnį aš pats priisiimu visą atsakomybę. LFB su visu tuo neturi jokio ryšio. Aš pats savo straipsniu pasirašau, pats ir atsakau, nors juos perduodu per Europos LFB informacinę tarnybą ELI. Kai Sveikinimas Tėvynei ruošiau, tai man iš viso dar nebuvo žinoma net kokiam susigrupavimui kitados priklausė Deksnys; apie tai patyriau tik po S. Zymanto išpuolių prieš mane. Tik viena išsireiškima aš apgailestauju — kam panaudojau žodžius „paleistuvės ašaromis“, ir tai vien tik dėl to, kad laisvojo pasaulio lietuvių spaudoje tokie išsireiškimai vengiami. Tačiau ELI redaktoriumi M. Musteikiui vistiek reikiu nuosirdžią padėką, kad mano straipsnius paleido viešumai be cenzūros, leisdamas laisvai išreikšti savo nuomonę, kas pavertame krašte yra neįmanoma.

DĖL ISVYKIMO IS LIETUVOS

Man prikišama, kam kalbu visų vardu tvirtindamas, kad iš Lietuvos, „jeigu leistų“ — visi išvažiuotų. Stai pora mano pokalbių pasitikinimais dienomis Lietuvoje. Prieš išvažiuojam Kauno stoty su tikau seną pažįstamą, kelių eksploatacijos inžinierių:

— Girdėjau, kad gavai vizą išvykti į Vakarų?

— Taigi, gavau.

— Tai kada išvažiuoji? — nejuokais susijaudino draugas.

— Nežinau. Turiu dar du mėnesius laiko — reikia gerai pagalvoti.

— Ar tu supranti ką darai? — Ir čia draugas emė karščiuoti.

— Lektuvą rusai numusė. Viršūnių pasitarimas iširo, visas politinis barometras suka kairėn — gali pavėluoti.

— Bet aš vis dar likau abejingas ir pagaliau prisitariau ir jam, kad abejoju ar išvyti važiuosiu.

— Kvaili! — južo inžinierius.

— Keiskimės, aš nei namo atsišveikit neišis; sėdu, kaip stoviu, ir važiuoju.

— Jei pridėsiu, kad minėtas inžinierius nešiojasi komjaunimo biuletą, tai jau bus visiškai aišku, kad jo žodžiams reikia priskirti daugiausia reikšmės.

Sutikau tėviškę dėdą, jau astuntą dešimtį varantį ir iš savo tėviškes visą amžių kojos neiškėlęs.

— Ko tu vaikščioji kaip dvarus pardavęs? Ar vis dar nesurisiuši? — paklausė jis.

— Prisipažinau ir jam, kad nežinau ar bevažiuoti. Čia jis išsitraukė iš dantų pykę, užsiremė ant lazdos ir, išmeigęs akis į mane, tarė:

— Turbūt gerą tarnybą siūlo ir Kaune priręgistuot žada?

— Ne! — atsakiau.

— Tai ko galvoji?

— O ar Jūs manimi dėtas važiuotumėt?

— Tu geriau klausk ar kas liktu, jei visus išleistų? ...

— Posakis „jei leistų“ — visi išvažiuotų turi ne savo tiesioginę prasmę, o tą, kad lietuviai, nepaisant visų bolševikų „katarinkų“, žino, jog tik Vakaruose yra tikra sąžinės ir žodžio laisvė. Tik ten galima pragyventi „nekombinuotą“ ir nedrebant dėl rytdienos. Vadinasi, ir išvažiuoti verta. Ir aš esu tikras, jeigu kur nors kolchozo susirinkime pirmininkas įprastai ten tvarka „kas už“ — staiga pa-

DĖL RASYTOJOS SIMONAITYTES

Antrąjį straipsnį — išpuoli, nors kultūringu tonu — netaip, kaip S. Zymantas — išreiškė Al. Gimantas Tėviškės Ziburiose Nr. 42, 1960. X. 20., str. „Stebimės“. Mano paaiškinimas dėl Deksnio S. Zymantui galioja kaip atsakymas ir Al. Gimantui. Paminėjęs Deksnį, Al. Gimantas minėtame str. tvirtina, kad aš užpoles ir rašytoja Simonaitytė, tačiau nepateikia jokios citatos. Noriu paaiškinti, jog Simonaitytės aš niekur nepuoliau, tik prieštaravau jos skatinimui, kad klaidpėdiškai nevyktų iš Lietuvos. O prieštarauji juk galima kiekvienai asmei nybei, jeigu su jos mintimis nesutinkame. Minėtame straipsnyje, o vėliau dienrašty Drauge, str. „Prisipažistu: esu kaltas“, Al. Gimantas, tvirtindamas, kad aš Simonaitytę kažkaip ypatingai puoliau, yra neteisus. Kad skaityto-

statytų klausimą: „kas nori išvažiuoti į Ameriką?“, tai griausmingai visi sušukė iškeltų rankas, neišskiriant nei partinės organizacijos sekretorius (jei žinotų, kad už tai nebus persekiojami). Žinoma, paskui, atausę, gal dar daug kas pergalvotų. Bet juk ir išvažiuojantieji iš tėvynės, anaipol, neišsivaduoja, kaip jos neatsizadėjo ir tie, kurie Lietuvą paliko 1944 metais.

DĖL SUARTEJIMO SU KRAŠTU

Apie suartėjimą, bendradarbiavimą ir panašiai yra labai plati ir labai sudėtinga tema. Nemėginsiu tą klausimą spręsti iš esmės, bet priminsiu keletą visiems žinomų tiesų.

Apie suartėjimą daug kalba ir bolševikai. Jie siejosi, kad ju neva daug kas nesuspranta. Jie dedasi draugais net su kapitalistais, milijonieriais, kaip Eatonu, Hearstu, Lenkyniaukim, girdi, taikiai, keiskimės patirtimi kultūriname darbe. Pamėginkit pa prašyti tarybinės spaudos. Dievaž, po savaitės laiko oro pastu gausit siuntą, kad poros nešikų reikės. Kaip jie plūsės, kaip prakaituos, jie pamatys, kad susidomėję. Tam laikui jie net nulaudūs pasidaro. Pasiklausyk Vilniaus radijo valandėlių užsienio lietuviams. Jie pasakoja net kiek kokiose bažnyčiose žmonių meldėsi per Kalėdas (matyt iš NKVD paėmė duomenis). ... Kad patrauktų į save, jie nepagalės jokio masalo. Bet pabandykite Vakarų spaudos pasiūti į Lietuvą; nesiteiks net atgal gražinti siuntę. Ka ten spaudą? Net laišku nebandykite paaiškinti į Lietuvą kaip iš tikrųjų čia viskas atrodo.

„Tarybinis įstatymas“ pasistengs apsaugoti savo piliečius nuo „žalingos įtakos“. Darosi išvada, kad galima tik priartėti, o ne suartėti.

Visam pasauliui jie kiša savo idėjas, bet jiems nemėgink! Iš tikrųjų, net keista. Parašiau ke liems pažįstamiems laiškus. Kiek uždirbu, ką už tą uždarbį perku ir kiek perku — negavo nei vieno tokio laiško. Rodos, tai politikos visai neliečia. Paprašiau iš Vilniaus pažįstamą, kad atsiųstų periodinį žurnalą. Be jokios cenzūros, nesubraukytų, net su Adenauerio karikatūrom gavau. Viename puslapy karikatūra, vaizduojanti persigandusį kapitalistą, o prieš jį trys užrašai: „TSRS darbo diena trumpiausia pasaulyje“, „TSRS darbo savaitė trumpiausia pasaulyje“, „TSRS pragyvenimo lygis augščiausias pasaulyje“. Iš tikrųjų tokius tris užrašus pamatys, galima ir ne kapitalistui išsigąsti, bet tik ne dėl tų trijų užrašų, o kad šalia jų nėra ketvirtas, būtent: „TSRS melo brutaliskumas akipleiškiškiausias pasaulyje“.

Tai, žinoma, grubus palyginimas. Aš čia suminėju visiem žinomus dalykus, bet juk jie yra elementariausi. Kaip imanomas bendradarbiavimas, jeigu, leiskim, jau ir nusistatė lietuvių išieivio knygą, apybraižą ar eilėrašį Lietuvon, tai arba jis turi skamtą (Nukelta į 9 psl.)

LIETUVISKIEJI ĮVAIRUMAI

AL. GIMANTAS

„Atlietuvino“

Atvyko iš Lietuvos. Tikra Žemaitijos lygumų dukra. Grakšti, lino spalvos plaukais, gražiai įdvi kasas supintais. Žavi savo paprastume, kuklume, šypsenoje. Viskas natūralu ir akiai taip miela. Nei ruožo, nei pudros, nei lūpų pieštuko, nei antakių ryškintojo. Kiekvienam lietuviui — ji tikra gražulė! Nesvarbu, kad ištvirkęs Hollywoodas, per M. Manroo ar B. Bardot tvaiką, mūsų šalies dukros tikrai nepastebėtų, į grožio konkursus nesiųstų. Svarbu, kad septyniolikmetė lietuvaitė likosi nepretenzinga, kuklia, mandagia ir lietuviškajam žvilgsniui tikrai išpuodinga mergina.

Prabėgę savaitę ar dvi. Sutikę ją, gatvėje — nebeįsimintumėte. Ar tai ta pati, tikrai ta pati? Kur dingto tos gražiosios kasos, kas atsitiko su nuostabiais lino plaukais, kas pasikeitė ant veido, lūpų, antakių? Mados kvaitulys bus pasigavęs dar vieną auką. Ne pirmą ir ne paskutinę. Milijonai tokių... Pagaliau, žinant ir jaučiant šios dienos laiko taktą, ar galima buvo tikėtis kitaip?

Lenkai apie vysk. Steponavičių

Lenkų laikraštis „Gwiazda Polarna“ trumpa žinute paminėjo vysk. J. Steponavičiaus ištrėmimą. Lenkai visada išradinę ir ši kartą, toje žinutėje mini, kad lietuvis vyskupas tebuvo Panevėžio vyskupas, visiškai nutylėdami, kad ganytojas gyveno Vilniuje ir administravo Lietuvos sostinės arkivyskupiją. Lietuviškojo žodžio Vilnius lenkai dar vis bijo kaip velnias kryžiaus. Žinoma, visiškai kita kalba, kai jie rašo ar šaukia apie „lenkiškąjį Vilno“, kuris ir toliau, tų ponų vaizduotėje, vis jiems tebėra lenkiškas ir tiek.

Išvis, pasekus lenkų spaudą, ir tą pačią „GP“, reikia tik stebėtis lenkų išdidumu ir kartu reikiama tuštybe. Jų supratimu, beveik joks pasaulio įvykis, negali apsieiti be lenkų įsikišimo, vienos ar kitos intervencijos. Kas nors nusicaudė Vašingtone, kažkas kas nors pasakė Otavoje ar kitoje vietoje, jie tuoj viską sau prisitaiko, neužmiršdami pabrėžti, kad tai lenkų lenkams pagėdijant, siūlant judinant. Gal kartais ir yra kas nors panašaus, bet jau toli gražu ne kiekvieną kartą ir ne kiekvienoje vietoje. Gaila, akli to nemato.

Ginčai dėl „žydilio“

„Darbininke“ buvo nuomonų pasikeitimai dėl rašyt. M. Sluckio pavadinimo „žydilio“. Buvo įdomu pasekti, ką tuo klausimu pasakys mūsų ružavijų spauda. Ilgai neteko laukti. Viename jų laikraštyje rašoma, kad Mykolas Sluckis, nepaisant to, kad Lietuvoje buvo jo šeima, draugauja be išimties vien tik su lietuviais, rašo vien tik lietuviškai, daugiausia vien tik apie Lietuvą ir jos gyvenimą. Yra vedęs lietuvių ūkininko dukrą ir jo šeimoj kalbama be jokio žargono, kaip Amerikos lietuvių patriotų šeimose — lietuviškai. Girdi, čia retas galėtų susilyginti su Sluckiu-mokymė lietuvių tautosakos ir dainų. Toliau, rašoma, lietuviai amerikiečiai patriotai, reikalaujami, kad amerikiečiai lietuviai pirmoje eilėje būtų „tik lietuviais“, krododilo ašaromis rauda, kad lietuviai taip greit atsizada tokios „šiaudinės“ lietuviybės ir, tik reikia stebėtis, kaip kaikurie daro viską, kad atbaidytų nuo mūsų tautos norinčius ir ją įsijungti svetimtaučius.

Karas ir taika

Praėjo Vasario 16 minėjimai. Iš spaudos sprendžiant, beveik visur kalbėtojai laiko atžvilgiu buvo pakankamai santūrus ir konkretūs. Galbūt todėl ir publikos šiais metais į minėjimus atvyko žymiai daugiau. Tei teigiamas reiškinys. Iš gautų laišku atrodos, kad eilėje vietovių kalbėtojai Lietuvoje išsivysinimo viltis grindė būsimu karu. Vietovėje X. vienas toks kalbėtojas šaukė, kad konfliktas jau visiškai arti, ir mes, lietuviai, turime daryti viską, kad tik greičiau tą dieną priartintume. Tuo tarpu, berods, tik vienas P. Zundė, savajame žodyje, vienoje lietuviškoje kolonijoje bandė aiškinti, kad tėvynės išsivysinimas galimas ir be karo. Neigėdėjus tos kalbos, sunku pasakyti, kokiais keliais ar būdais tas išsivysinimas turėtų ateiti.

Žinant šių dienų karinės technikos galybę, spregmenų galinumą ir radiacijos pavojingumą net ateisimoms kartoms, galima spėti, kad p. Zundė nebus vienui varas, tikėdamas, kad naujasis karas, žmonėms ir plotu mažai Lietuvai, gali būti ir tragiškai lemtingas, ne vien tik išsivysinimą atnešas. Aišku, nuo mūsų nuomonų labai mažai priklauso. taikos ar karo galimybes, bet galvoti apie ateitį ir besirūpindami Lietuvos išsivysinimu turėtume rimčiau pergalvoti visas galimybes, ne vien tik tikėti, kad karas yra geriausias problemos sprendėjas.

Tėvų skausmas ir rūpestis

Nauja ir kasdien ryškėjanti lietuviams problema yra dažnėjantis mūsų dukrų ir sūnų santuokos su nelietuviais. Čikaga, Detroitas, Clevelandas ir, turbūt, visur kitur, kur tik bevyvena daugiau lietuvių, žinome ne vieną, bet eilę atvejų, kad lietuviškasis jaunimas savo gyvenimo palydovu, pasirenka kitataučius. Žinoma, tai didi tragedija, ypač žinant, kad lietuvių daugumoje nėra jau taip atsparūs svetimos įtakoms ir, neretu atveju, ištėkėjusia ar susituokusiu su svetimaisiais jau reikia nurasyti ir lietuviškuosius nuostolius.

Gyvenimais rieda sau, o mūsų ištikimimais vėl sau. Jaunimas studijuoja, bendrauja, kasdien susitinka su vietiniais, patinka vieni kitiems, įsimyli, na, ir vedybos. Tėvų žodis, įtaka ar „praieikimas“ čia labai mažai padės, gal net visą reikalą dar pagilins, sukomplikuos. Atrodo, kad čia galimos ir iš mūsų pusės didesnes pastangas, būtent, būtina sudaryti galimai daugiau progų bendrauti lietuviškajam jaunimui, daugiau kartu būti. Stovyklos, suvažiavimai, pramoginiai vakarai, vis jau gali suteikti vertingų progų lietuviškajam jaunimui tarpusavy bendrauti, geriau vieni kitus pažinti. Iš dalies tokie patarimai gana juokingai skamba: nevisada ir jie galės visą reikalą nukreipti tinkama vaga, bet tai jau būtų šiokie tokie reimai ar bent apmaitai pagalvoti, kas šioje plotmėje būtų galima daugiau ir rimčiau nuveikti. Sporto klubai, žaidynės irgi neturėtų būti paskutinėje vietoje begalvojant apie priemones mūsųjį jaunimą arčiau lietuviškųjų nuotaių laikyti, juos patraukti.

Žinoma, gaila tų tėvų, kurie skaudžiai pergyvena savuosius vaikus išleidę nelietuviškon šeimon. Tragedija nemaža ir pilnai suprantama, bet, nežino tokie, kad nevisada kaltininkų reikėtų ieškoti tėvų tarpe. Daug teko girdėti apie tėvus, kurie tikrai nuosirdžiai stengėsi ir visas galimas pastangas dėjo, kad jų vaikai bendrautų tik savųjų tarpe, deja, likimas pasisaipe iš jų... Tiesa, sakoma, kad likimas yra pačio žmogaus rankų ir valios kalamas, bet mūsų atveju likimas, atrodo, yra stipresnis net ir už tikrai didžias pastangas. Ir tėvynėje lietuviui jaučia panašias problemas. Ir ten nemažėja santuokos su svetimaisiais. Šia degančia tema turėtų plačiau pasisakyti mūsų jaunimo auklėtojai ir vadovai.

Lietuvių Fondo reikalu

Pasitarimas, įvykęs 1961 m. koovo 19 d. Čikagoje, dalyvaujant iniciatoriams remėjams ir Lietuvių Bendruomenės atstovams. Lietuvių Fondo reikalu nutarė:

1. Fondas steigiamas prie JAV Lietuvių Bendruomenės.

2. Fondo lėšas telkia jo iniciatoriai ir Lietuvių Bendruomenė.

3. Fondą saugoja ir jo neličiamumą laiduoja patikėtiniai, parinkti iš aukotojų.

4. Fondo pelną kasmet paskirs to Fondo komisija, sudaryta iš Lietuvių Bendruomenės Centro Valdybos atstovų ir aukotojų atstovų.

Pasitarimas, džiaugdamasis Lietuvių Fondo steigimo entuziazmu ir pasitarime vyravusia tarpusavy

vio nuosirdaus bendradarbiavimo dvasia, prašydamas paramos šią dvasią taip pat nori perduoti ir plačiai lietuvių visuomenei.

Aukoms siūsti einamąsias sąskaitas atidaro dr. A. Razma su dr. G. Baluku ir JAV Lietuvių Bendruomenės Centro Valdyba. Priimamos netik tūkstantinės, bet ir betkuri kita auksa.

Dr. K. Ambrozaitis, B. Babrauskas, dr. G. Balukas, St. Barzdakas, D. Bielskus, J. Breivė, V. Dėnkauskas, V. Ignatius, J. Jasaitis, A. Kareiva, dr. F. B. Kaunas, ppe. M. Krupavicius, J. Llorentas, B. Lungys, dr. A. Nasytis, V. Naudžius, J. Pabedinskas, dr. B. Poška, A. Pupelis, dr. A. Razma, dr. A. Ruginė, A. Rugytė, J. Smakštys, J. Svėdas, dr. J. Valaitis.

VENUS

GRĖS VISOKIOSIOS PROGOS — vestuvėms, gimtadieniams, laidotuviams ir t. t. Pristatome į namus. Kalbame lietuviškai. Tel. LE. 4-4643, po 6 v. v. tel. LE. 3-4037 231 RONCESVALLES AVE.

Penmans

LENGVI APATINIAI BALTINIAI
Tegul jūsų brangūs viršutiniai rūbai visomet būna švieži ir švarūs. Tai palengvins išlaikyti vėsią ir malonią savijautą.

Penmans

KELNAITĖS IR MARŠKINUKAI
BENNIUKAMS Penmans kelnaitės atitinka motinų reikalavimus berniukų baltiniams.

Penmans

KELNAITĖS MARŠKINIAI T-BALTINIAI VYRAMS
Be rankovių, elastiško juosmensiu.

Penmans

MOTERŲ IR MERGAICIŲ APATINIAI BALTINIAI
Marškinukai ir kelnaitės 2-4 ir 6 m. mergaitėms. Baltos medvilnės megztos marškinukai ir kelnaitės 8-16 m. merg.

Penmans

T-MARŠKINIAI
su sustiprintais nylon kalnieriukais. Puikūs viršutiniai, nesiojant apatines kelnaites su elastiniu juosmensiu.

Penmans

Mot. marškiniai, kelnaitės, baltos medv. Mažos, vidutinės ir didelės.

Penmans

ISEIGINĖS IR SPORTINĖS KOJINES

Penmans

DARBO KOJINES

Penmans

KITI

Penmans

GAMINIAI

Merino "95" ir Merino "71" apatiniai baltiniai, vilnoniai apatiniai baltiniai; Penmans Sweat Shirt; Penmans pirštinės, Penmans megztukai.

GP-14A

Pavergtoje tėvynėje

Kėdainių superfosfato fabriko statyba vykstanti per lėtai, priekiaštai „Tiesos“ Nr. 32 rajono kompartijos sekretorius ir V. Dovydas, „Tiesos“ neetatinio pramonės skyriaus narys. Svarbiausia trūksta techninių priemonių, net paprasčiausių įrankių.

Standartinis įrenginys 8 vagonais gavo iš Taisento, Ukrainos, Leningrado, bet jie nesumontuoti tebes. „Statybos ministerijos technologinių įrengimų ir metalinių konstrukcijų montavimo trestas“ pernai teatiko vos pusę numatytų darbų. Siemet reikės padaryti 4 kartus daugiau. Tačiau pagyvėjimo nesijaučia.

„Pats laikas jau gaminti siera lydomo vonias ir degimo krosnis, rezervuarus rūgšties sandėliui, kitus įrengimus. Sausis pasibaigė — darbai nepradėti. Vargu, ar tai galės padaryti montuotojai, nieko neveikdami metų pradžioje. Tuo tarpu sąlygos dabar jiems dirbti — visos. Brėžiniai paruošti. Pamatai, ant kurių turi būti montuojami techniniai įrengimai, padėti. Tetrūksta tik, kad tresto valdytojas Z. Vaitiekis ir agr. vyr. inžinierius B. Vintys neleistų atidėlioti tų darbų, kuriuos būtina padaryti dabar.“

„Įrengimų montuotojams nerangumu prilygsta dujifikavimo ir termofikavimo tinklų montavimo valdyba. Dėl jos kaltės negalima pradėti apdailos darbų remonto mechanizme cehse, laboratorijoje ir kituose objektuose, nes pastatai neapsidailo. Dėl tos pačios priežasties nebaigta įrengti ir patalpa, kurioje reikia gaminti įrengimus.“

„Vienas iš šios valdybos atstovų inž. P. Prunskus skundžiasi:

— Pagrindinis mūsų įrankių — įstatymas. Paslūtė mūsų tėvų valdyba ir pamatai. Trūksta mechanizmo. Kai tik atėmė mūsų vamzdžių klojimą, taip ir apmirė darbai.“

Už 1 km. nuo statybos esąs betono fabrikas, „chemijos kombinato statybinė bazė“. Naujų Metų išvakarėje jis pagaminęs pirmąjį kubą ir buvęs „perduotas naudoti“. Bet antrojo kubo taip ir nesulaukė iki šiol. Dėl to betona veža iš miesto už 10 km., kuris, kol atveža, pradeda stingt.

„Chemijos kombinatas statomas industrinio būdo. Sieros rūgšties cecho pagrindiniame korpusse surenkamumas siekia 75%. Montuojamos stambios kolonos, perdenginiai, įvairios gelžbetoninės konstrukcijos. Tačiau tai daroma labai primityviai. Sijos keliamos be traversų, keliolikos tonų svorio kolonos statomos be vadinamųjų konstruktorių. Taip dirbant, per dieną ir tai geriausiai atveju tepadaroms vos 8 kolonos, gali įvykti nelaimingų atsitikimų. Naudojant paprasčiausius metodus, stambiųjų konstrukcijų montavimas paspartėtų 2-3 kartus. Nedera tokioje statyboje statyti betoną pamatams vėžioj karčiuose mediniuose tilteliuose. Statybos pradžia rodo, jog statybinė ministerija turi daug geriau aprūpinti Kėdainių statybos valdybą mechanizmais. Negalima leisti, kad vienose iš svarbiausių respublikos statybų būtų dirbama senoviškais metodais.“

„Darbininkai neretai dykinėja dėl paprasčiausių įrankių stokos.“

Vilniaus universitete neseniai įvyko „ateistų vakaras“, kuriame buvo skaitytos paskaitos apie vėlius, dvasias, stebuklus ir kitus „dvasininkijos prasmynimus“. Paskaitininkai: E. Meškauskas, J. Lazauskas, P. Pečiūra. E.

Kaltina Variakojį ir Kateivą. Maskvos „Pravdoje“ ir Vilniaus „Tiesoje“ buvo atspausdinti aštrūs priekaištai Joniškio rajono vykdomojo komiteto pirmininkui Variakojui, Jis, girdi, kartu su rajono partijos pirmuoju sekretorium Kateiva užsiiminėjus plačia tarpkolchozine ir tarprajonine prekyba ir tik jos dėka išpildė ir viršijęs nustatytas gamybos ir prievolių normas. Prievoles išpildyti jis supirkė nedavęs gyvulių ir produktus per tarpininkus, kurie taip pat gerai uždirbė. Plūts prekybiniai ryšiai Variakojį nuvedėsi iki Rygos, Gomelio ir kitų tolimų miestų. Už trąšas, kurios buvo reikalingos jo vadovaujamo rajono dirliui pakelti, jis išsiuntė į Dniepropetrovską trejetą traktorių ir autotiekėbą. Į Rygą mainams siūsdavęs bulves ir statybinės medžiagos, kurios buvo skirtos kolchozininkų namams. Kai jo ir partijos rajono vado „prekybinė veikla“ perdaug pagarsėjusi ir skundai atsidūrė net centriniuose steigose Vilniuje, respublikinis kp centro komitetas parašė apie Variakojį tokią atestaciją: „Variakojis — nusipelnęs žmogus, ilgą laiką buvo vadovaujantis darbe, Lietuvos kp ck narys ir respublikos Aukščiausios tarybos deputatas. Nepatogu jį griežtai nubauti“. Variakojui buvo pasiūlyta atsistatydinti, ką jis ir padarė. G. jo bendrininkas Kateiva, ck atstovo Sumausko rekomendacija, vėl buvo išrinktas partijos rajono pirmuoju sekretoriumi...

Žemės ūkio mašinos daugumoje nemontuotos skelbia Lietuvos kp centro komitetas ir ministerijai taryba. 24 Raseinių rajono kolchozuose ir daugumoje Sakių rajono kolchozų nesuremontuota dar nė viena mašina. Dar keisčiau atrodo toks vaizdas: kai kuriuos melioracijos mašinų stotys netik nepadaidėja kolchozams suremontuoti žemės ūkio mašinas, bet nesuremontuoja nė savųjų mašinų. Keisčiau atrodo ir partijos bei min. tarybos paskelbime minimas toks pareidymas: remonto stotys, mašinų suremontavusios, turi išbandyti, ar tos mašinos tikrai gali veikti. Kaip ir paprastai tokiais atvejais, kp centro komitetas ir sovietiniai vadovai už visas negeroves toje srityje kaltina vietos pareigūnus. Tuo tarpu ir pačioje sovietinėje spaudoje jau yra buvę skundų, kad remontams dažnai trūksta atsarginių dalių.

Pranas Radzevičius, esą buvęs sovietinio lietuvių dalinio karys, patekęs į nelaisvę buvęs nuvežtas į Vokietiją, ten išvadotas amerikiečių, gyvenęs DP stovyklose, o vėliau Kolumbijoje, iš kurios grįžęs. Jo gimtojo rajono centras esą Kašiadorys. Jis mokėsis Marijampolės marjonų gimnazijoje. „Tiesos“ Nr. 36 jis išskonevėlia ir gimnaziją ir ypač sąvą likimo bėdų trėmty: pulk. Kartaną, kapitoną Rusecką, Praną Dranginį, esą kilusį iš Alytaus.

Kauno tik 27% gatvių turi vandentiekio tinklus, rašo Mokslos ir Technika 1960 m. nr. 9. Vandens visai neturi šie miesto rajonai: Viliampolė, Petrašiūnai, Panemunė, Augstoji Freda. Pirmosios įmonės tuose rajonuose turį savus vandentiekius, o gyventojai vandenį ima iš šulinių. Tai, girdi, atsitikimas iš buržuazinio laikų, kurį reikia per 7-10 metų likviduoti.

Pramonės sąnaudojanti jau 52% vandentiekio vandens kiekio.

Siauliu miesto partinės organizacijos konferencijoje partijos miesto sekretoriaus išrinkti: A. Ferensas, V. Kremsas ir M. Zumasas.

Marijampolės cukraus fabrike buvęs varomas toks biznis, pasakoja „Sluotos“ Nr. 3 A. Gylis ir K. Leonaitis.

Kolūkiai buvo įpareigoti išauginti atitinkamą tonų skaičių cukrinių runkelių. Betgi ne visiems sekėsi. Vieni augino kolūkių priemonėmis, o kiti davė po didesnę plotą žemės kolūkiečiams, kad jie išaugintų ir rudeni pristatytų į fabriką kolūkių vardu. Kai kurių kolūkių derliai buvo labai menki, tačiau rudeni pasirodė, kad jie net su kaupu įvykdė prievoles. O tai buvo padaryta padariusi sukybę runkelių priėmėjams. Jie visap sukę nuo ty, kurie pristatė. Vieniems tiesiog svorį mažina, kitiems nuskaiciavo po kokį trečdįlį tariamai dėl runkelių nesvarumo ar gausumo žemių, o taip sudaryta ekonomija išpardavinėdavo įvairių kolūkių vadovams po 100 rublių už toną. Pinigius gi tiems mokėjimams kolūkių vadovai irgi labai originaliai sudarė — jie palikę cukrinius runkelius tiems kolūkiečiams, kurie augino, paimdami iš jų po kokį šimtą rublių.

Tas biznis betgi esą išaiškėjęs ir kaikas bus nukentėję. Minimali: fabriko centrinio punkto vedėjas Jonas Kišūnas, sverėjai Juozas Remeskevičius ir Antanas Aranauskas, rūšiotojas Vyt. Paltanavičius, kapčiuotojas Jurgis Brubokas. Atrodo žinoję apie tai ir fabriko direktorius Zukauskas ir buhalteris Balcūnas.

PAMINETAS SV. KAZIMIERAS. — Kovo 12 d. T. pranciškonų patalpose rekolokacijos pabaisgos Mišios buvo skiriamos sv. Kazimierui paminėti, todėl iš Niagaros pusiasalio skautai iškilmingai dalyvavo su savo vėliava. Ten pat po pamaldų įvyko iškilmingas minėjimas, kurio montažą ir visą programą atliko jaunesnieji ir vyresnieji skautai su skautėmis vadovaujanti energingo vadovo Br. Simonaitis ir mokyk. M. Gverdienės. Pertraukų metu pravesta Kaziuko mugė, susirinkusiems skautai parduodavo savo pagamintus pyragėlius bei tradicines vilnietiškas baronkas.

ATSTOVU POSEDIS. — Tą dieną 3 val. p.p. tose patalpose patalpose Wellando ir St. Catharines b-nių apylinkių valdybų rūpesčių buvo suauktas Niagaros pusiasalio organizacijų atstovų susirinkimas. Norėta pasitarti dėl parengimo tvarkos ir išrinkti naują registracijos komisiją, nes buvusios metinė kadencija jau pasibaigė.

Susirinkimas truko virš 3 val. Susipažinta su praėjusių ir artėjančių atiteities klausimais. Įdomu, kad paaiškėjo, jog

NAUJI LN NARIAI. — Praėjusi savaitė L. Namams buvo viena didžiulė! Gauta iš viso net \$1.500. Naujais nariais įstojo Natalija Navickienė, įnešdama \$100 grynais ir jaunesnis Gužų Vytukas irgi su šimtinu. Nuosirdus v-bos vardu acia! Didžiąją staigmeną padarė 88-tasis LN narys, pirmąjį šimtą įnešęs 1956 m. gruodžio 17 d., ant raijį pridėjęs 1958 m. bal. 21 d. ir dar bar įnešė dar \$300 šėrams ir \$1.000 paskolos laktams pirkti. Iš viso šis gerasis tautietis, neleidęs spaudoje skelbti pavardės, L. Namams patikėjo \$1.500.

Kad susidarytų nors šimtas panašių entuziastų, L. Namai išdėty labai greitai. Priimkite v-bos vardu gražiausią padėką!

LN PLYTŲ PLATINIMO VAJUS. — Artimoje ateityje LN v-bos nariai pradės lankyti mus, prašydami paremti sunkų LN darbą, išsigyjant LN rėmėjo pasą ir po keletą plytų. Kas jų per ateinančius 3 metus nupirks šimtą, gaus šėra, kitu atveju mūsų aukos eis LN Kultūros Fondui.

Pastatę Tautos Namus, juose turėsim tokių patalpų, kaip biblioteka ir skaitykla, kurios pajamų udeuos, o išlaidų jų įrengimui padarysim. LN Kultūros Fondas esamas lėšos kaip tik ir bus naudojamos panašioms reikloms. Todėl pirkdami LN plytas, mes savo aukomis remiame savo kolonijos lietuvių išlaikymą. Tad turėkime iš anksto paruošę keletą dol. ir kada apsilankys pas mus LN v-bos narys, ne išleiskime jo tuščiomis.

NUOTAIKINGA SOKIŲ VAKARA. Atveikio šeštadienį, bal. 8 d. 7 v. v. Hillcrest salėje — ant kalno — ruošia L. Namų Kultūros Fondas. Po ilgesnės gavėnios pertraukos, pakilioje austančio pavasario nuotaikioje, visi planuokime šiuose LN sokiuose dalyvauti. Bus didelė staliukų loterija, kuriuos mūsų verslininkai mielai aukoja. Jau gauta \$10 vienam stalui iš Gus's Garage, 351 Cannon E., kurio savininkas yra Gustas Sventas. Jis kviečia tautiečių mašinų pataisymus patikėti jam ir užtikrina sąžiningą ir pigesnę patarnavimą.

Šiuo nuotaikingu sokių vakaru LN v-ba užbaigs penkmečio sukakties paminėjimą ir visu intensyvu pradės Tautos Namų įsigijimą. Gausus mūsų šiame vakare dalyvavimas suteiks daugiau energijos tiems, kurie tą sunkų liet. darbą atlieka.

ALYVOS UŽSAKYMUS per LN Kultūros Fondą vasario mėn. prašė K. Mileris, S. Miga, J. Kamaitis ir J. Sadauskas. Už juos gauta po \$5 komiso. Nuosirdus acia! Kviečiame visus tautiečius alyvos pirkimą nukreipti per L. Namus.

SUNKIĄ DVIGUBĄ OPERACIJĄ turėjo Elenutė Simms-Simkevičienė. Operacija, Dievui dėkui, gerai pavyko ir ligonė šiuo metu sveiksta namuose. Laimė, kai greitai sustiprėti ir niekad daugiau nesirgti.

Simkevičiai turi puikiai einantį ir nuolat kylančią alyvos krosnį ir alyvos pardavimo verslą. Jų klijentų tarpe yra didelė dalis lietuvių. Jie sutiko duoti po \$15 komiso nuo naujo klijento L. Namams. Tad visi užsisakykite iš jų alyvą per LN Kultūros Fondą, skambindami St. Bakšijui, JA. 9-4662.

NUPIRKUS LN SKLYPĄ ir prašant šimtinį pas tuos tautiečius, kurie jas žadėjo įnešti, kada bus prieita prie tikrųjų LN įsigijimo, patirta, kad dalis tautiečių v-bos pirm. visai i namus neįsileidžia, o didžioji jų pusė tik dabar pasako — neduosiu.

Atrodo, LN išbaigimą teks išnešti ant savo pečių seniesiems nariams. Sk. St.

KLB Hamiltono apylinkės Salpos komiteto 1960 m. apyskaita

Pajamos:

1. Saldo 1960 m. sausio 1 d. \$233,33

2. Metinė rinkliava — su likučiu 1959 m. 1.329,76

3. 10% parengimų pelno (apyl.

Šiais metais, viešai pasisakė, kad tautininkai rengs antrąsias Jonines Wellando savaitės anksčiau prieš vilnietį rengiamas Jonines. Parengimų registracijos komisiją nuspręsta sudaryti iš apylinkių valdybų pirmininkų ir vietos klebono. Baigiantis susirinkimui pirmininkaujantis J. Alondris paprašė susirinkusių tylos minute pagerbėti tik prieš porą dienų mirusį mūsų istoriką, redaktorių dr. A. Sapoką ir be to, visu susirinkusių vardu per „T“ ir „NL“ pareikšti viešą a. dr. A. Sapokos šeimai užuojautą. P. K.

VILNIEČIŲ SKYRIAUS valdyba kovo 11 d. savo rinkimame pasitarime tarp kitų svarbių organizacinių reikalų tarėsi, kaip iškilmingai šiais metais pagerbti savo garbės nario ir nepriklausomybės akto signataro prof. M. Biržiškio 75 m. sukaktį. Be to, nartą pasiūti protesto laiškus dėl Vilniaus vyskupo Julijono Steponavičiaus išstėrimo JT pirmininkui ir Tarptautiniam žmogaus Teisių komitetui.

Kovo 12 d. VKLS-gos St. Catharines skyriuje lankėsi iš Krašto Valdybos atstovai Br. Saplys ir A. Basalykas, kurie susipažino su skyriaus veikla ir kartu aptarė sąjungos reikalus. Daugiausia svarstyta ateinančios Jaunimo šventės — Joninių reikoliai.

8-melis.

EDMONTON, Alta.

PAMALDOS UŽ A. A. DR. A. SAPOKĄ. — Edmontono lietuvių namų koplyčioje kovo 19 d. buvo atlaikytos šv. Mišios su „Libera“ už a. a. prof. dr. Adolfo Sapokos vėl, užprašytos pp. Juodelio. Kun. I. Grigaitis parapijos vardu pareiškė nuosirdžią užuojautą garbingojo vilnietės žmonai, dukrai, giminiams ir Edmontono kolonijos gyventojams pp. Juodeliams (p. Juodelienė-Sapokaite yra vilnietės pusešėrė), stud. St. Sapkauskui ir tolimesniems giminiams.

4. Aukojų prekybininkai ir pramonininkai 85,00

5. % iš Talkos kooperatyvo 9,73

6. Motinos Dienos minėjimo pelnas 9,75

Viso pajamų \$1.872,57

Isilaidos:

1. Salpa vietoje \$225,00

2. Pasiųsta centrai \$500,00

3. Pasiųsta seneliams ir ligoniams Vokietijoje 400,00

4. Pasiųsta karo invalidams 50,00

5. Pasiųsta Vokietijos Krašto Valdybos nuodžiūrai 50,00

6. Apmokėta viena darbo diena 10,00

7. Susisiekimas, paštas, raštinės ir kitos smulkios išlaidos 21,80

Viso išlaidų \$1.256,80

Saldo 1961. I. 1. \$615,77

Salpos komitetas.

KLB Hamiltono apylinkės Salpos komiteto 1960 m. metinės rinkliavos apyskaita

Surinko:

1. J. Giedraitis \$170,50

2. Kun. dr. J. Tadarauškas (rinkliava bažnyčioje) 121,89

3. Narkevičius 95,00

4. Kežinaitis 52,50

5. Tikšlevičius 44,50

6. Dalangauskas 44,00

7. Karcakas 32,00

8. Rimkus 30,00

9. Kažemėkas 26,00

10. Gureckas 23,00

11. K. Mikšys 22,00

12. Pleskevičius 21,00

13. Norkus 16,00

14. Zadeika 4,00

15. Stonkienė 2,00

Viso \$704,39

Aukojų prekybininkai ir pramonininkai:

1. TRI Realty Ltd., — Pranešėvičius ir Didžbalis \$10,00

2. Hamiltono Liet. kreditu kooperatyvas Talka 10,00

3. Grand House — Naruševičius 5,00

Viso \$25,00

Iš viso surinkta \$729,39

Selpiamųjų vardu komitetas dėkoja pasiūventusiems rinkėjams ir mieliems aukotojams. Selpimas vargdienių yra mūsų tautos brangi tradicija.

Salpos komitetas.

Hamiltono apylinkės Salpos Fondai aukotojų 1960-61 m. sąrašas

\$10: V. S. Burdinavičius, St. Bakšys, dr. J. Zeltinis, V. Kežinaitis, V. Narkevičius;

\$5: J. Bajoraitis, Klevas, St. Dalius, A. Stasys, Steiblys, dr. Valaitis, A. Povilaitis, Bacevičius, Savickas, Kovelis, A. Stasevičius, Pr. Sakalas, Pilkauskas, B. Kronas, J. Kšivickis, E. Galinis, L. Sevičius, Melnikas, Obarskis, V. Navickas, Stokus, E. Lengnickas, J. Malulaitis, E. Sakas, Milaševičius, K. Stanaitis, J. Skaitys, J. Svila, A. Sciuka, N. Zabulonis, J. Andriukaitis, G. Martišius, J. Bulionis, J. Sarūnas;

\$4: V. Leparskas, O. Mikšytė, K. Mikšys, L. Skripukaitė;

\$3: Patamsis, J. Povilaitis, Kybartas, J. Giedraitis, Erštkaitis, F. Guja, Zurlis, Mingėla, Latauskas, V. Bačekas, Bungarda, L. Gutauskas, Gimžauskas, A. Liaukus, J. Mikšys;

\$2: L. Pulianauskas, D. Kochanka, V. Miškinis, V. Geležinis, J. Lekutis, S. Rukšėnas, V. Karaliūnas, Petrasška, A. Sukaitis, Kerutytė, Šlepety, Klypas, P. Šiulys, A. Petkevičius, Adomauskas, Sops, Saulius, Kanopa, Kvedaras, E. Sudikas, Baranaukas, Bilevičius, Pauliukas, Petrakis, V. Kažemėkas, Milkeraitis, A. Verbičkas, B. Orvidas, J. Jasimienė, Armonas, J. Boleškis, A. Muliolis, Breichmanas, Garkinas, Mikutaitis, Stukas, S. Senkus, V. Bruzgas, A. Vainauskas, A. Gurgzdys, S. Zioba, J. Virkietis, J. Stanis, Sakalauskas, Pr. Kažemėkas, Pr. Rimkus, Pr. Rimkūnas, J. Kaneva, J. Valevičius, B. Aselskis, L. Koperskis, Pike, Mikalauskas, Jakimavičius, V. Petrušaitis, J. Giedrimas, Meškauskas, Pajarskas, Varnas, Dronasavičius, Bartininkaitis, Enskaitis, A. Tumaitis,

HAMILTON, Ontario

A. Kamaitis, J. Kažemėkas, J. Petrūnas, J. Stanaitis, Asmenavičius, Krištolaitis, Kamaitis, D. Kairys, Stungevičius, V. Kazlauskas, J. Paškevičius, Januškevičius, V. Svila, E. Bogušauskas, A. Šilinskis, A. Kybartas, O. Čelaukienė, Bugailiškis, V. Šimanavičius, Subatinaitis, J. Bartkus, E. Antanaitienė, A. Steigvila, S. Kačinskas, Zukauskas, Z. Stankus, K. Meškauskas, Urbaitis, Volungė, A. Gureckas, Leščius, Rimkevičius, Levinas, J. Stankus, Paukštis, E. Balakauskienė, Zukauskas, Krivinskas, Stabingis, Rzevuckas.

Kiti aukojų mažiau.

KLB Salpos Fondo komitetas.

LONDON, Ont.

DIDŽIULIS SOKIŲ VAKARAS. — Jau praėjo beveik pora metų kaip Londono apylinkės lietuviška visuomenė pasigedo sokių vakaro ar vasaros metu pikniko-gugėžius. KLB Londono apylinkės valdyba, suprasdama tokią ne normalią padėtį, balandžio 8 d. 8 val. vakaro, Londone (Queen's parke) Western Fair Administration Building puikioje salėje (pirmas pastatas iš King St. įėjimo) ruošia šiais metais pirmą didžiulį sokių vakarą.

Rengėjams bus didelis atpildas, jei įminėta sokių vakarą atsilankys nemažas skaičius tautiečių, netik iš Londono, bet ir tolimesnių vietovių. Tai bus lyg ir pirmas bendras vakarų Ontario lietuvių sąskrydis. Puiki salė patenkins visus dalyvių reikalavimus; automobiliams statyti patogų kelių šimtų vietų aikštė. Pirmą kartą lietuviams gros puiki sokių kapela, o loterija bus taip turtinga laimėjimais, kaip dar niekuomet.

Viso to akivaizdoje, kad vėliau nereikėtų gailėtis ir klausimais varginti dalyvavusius, pasitenkime visi iki vieno, kviečiant netik draugus bet ir pažįstamus, į minėtą sokių vakarą būtinai atsilankyti. „Ištroškusius pagirdyti“ nebus bėdos, nes bufetas žada būti pasirodęs kiekvienam momentu įvairiais gėrimais patarnauti.

Mieliems tautiečiams belieka atsiminti, kad po ilgos pertraukos vėl pasijusime lygus su kitų apylinkių lietuvių ir nebereikės skleistis bereikalingų kalbų valdybos adresu. Iš mūsų pusės bus viskas daroma tautiečių norams patenkinti; belieka tik jums savogausiu atsilankymu tą reikala paremti. Tad iki pasimatymo minėta vakarą gražioje salėje.

Londono apylinkės valdyba.

Kur du ir du — ne keturi (RAIDE TA PATI — KITOKIA DVASIA)

V. SIRVYDAS

Istorija yra ir išminties šaltinis gyvenimo gudrybės semtis ir bepročio nesamonių pasaka. Štai, Kinijos ir Indijos pašonėje karalystės Laosas. Ją aprašo New Haven (Conn.) viekančios „Human Relations Area Files“ organizacijos šiomis dienomis išleistas anglų kalba veikalas „Laos: Its People, Its Society, Its Culture“. Organizacija jau spėjo išleisti panašius „bylų“ apie kelias tautas, jų tarpe ir Lenkiją, nes lenkai greitai neįteigti nauji lietuvių pasauliui rodyti. Apie Pabaltijo kraštus gal ir visai nebus veikalo, nes pirmename kaip pasielgę Free Europe komitetas. Jis 1950 metais suorganizavo Vidurio Europos Studijų Centrą, kuris 1954-1958 m. tarpsniu išleido net septynių veikalus apie komunistų diktatūros veiklos pasekas Lenkijoje (lenkai vėl buvo pirmi, su prof. Haleckio veikalais), Bulgarijoje, Vengrijoje, Jugoslavijoje, Rumunijoje, Albanijoje ir Čekoslovakijoje. Jais nušvietė amerikiečių skaitytojų kiekvieno krašto geografią, gyventojų ir visuomenės sudėtį, pramonę bei verslo būklę, komunistų partijos ir vyriausybės viršūnių biografijas, įvykių eigos kroniką ir žinomas sūrtis. Vienu žodžiu, pavaidavotų kraštų 1943-1956 metų istoriją. Įžangos žodyje serijos redaktoriai, Indiana un-to istorijos prof. Byrnes pareiškė: „Pabaltijo kraštai (Lietuva, Latvija ir Estija) praleidžiami, nes Studijų Centras nerado nei žmonių nei medžiagos paruošti veikalų ir apie juos“.

(Žodžiai datuoti 1957 m.). Še tau, visi mielieji mūsų veiksniai, ir devintinis! Tokį pat, turbūt, pakeps ir Human Relations Area Files organizacija.

Be grįžime prie Laosos. Veikalas skaitome, kad Laosas nėra nei tauta, nei valstybė — bent pagal mūsų primtas sąvokas. Tai tik medžiaga tautai ir valstybei. Tiesa, yra teritorija — 89.000 kv. mylių (Lietuva 24.500 kv. m.). Turi ir gyventojų. Jų skaičiuojama (niekas tikrai nežino) trys milijonai, veik tiek pat, kiek Lietuvoje. Pusė Lao tautybės „tutešiai“, kiti kiniečiai ir indonezai. Valstybė atsirado 1949 m., kada nuo 1893 m. Laosą „globėjo“ prancūzai pasirašė sutartį. Jungtinių Tautų Organizacija Laosą orinė nariu 1955 m. ir Amerika pradžioje teikti paramos po 30-50 milijonų dolerių kasmet. Nuo 1959 m. Laosu pradėjo rūpintis ir komunistai, pradėję grėžimą iš vidaus ir puolimą iš užsienio. Iš šimto gyventojų 75 nemoka skaityti — rašyti. Miestų veik nėra, vien „tamsūs“ kaimai, kur visi gyvena iš žemės ūkio, apdirbamo taisy pačiais būdais 2.000 metų.

Ir Laosu ir Lietuvos vardas

Lietuviai pasaulyje

JA Valstybės

DR. STASYS A. BACKIS, Lietuvos pasiuntinybės Vasingtone patarėjas, su žmona buvo išskridę į Romą, kur kovo 18 ir 19 d.d. įvyko jų sūnaus Audrio Juozo įveitinimo į kunigus iškilnės ir primicijos.

DR. ALF. ŠEŠPLAUKIŲ motina mirė Lietuvoje vasario 22 d. Nuosirdi užuojauta mielajam „T2“ bendradarbiui.

DR. A. R

Lietuvos pasiuntinybę Brazilijoje uždarius

Iš Lietuvos pasiuntinybei artimų sluoksnių Brazilijoje gautas tikslus pranešimas, kad Brazilijos vyriausybė „sustabdo diplomatinis santykius su Lietuva ir nuo 1961. III. 11 dienos nebepripažįsta Lietuvos pasiuntinybės Rio de Janeiro bei Lietuvos konsulato Sao Paulo oficialaus veikimo“. Laiške iš 1961. III. 17. rašoma, kad to buvo prisibijoma nuo vasario 3 d., kai buvo paskelbtas prezidento Quadros įsakymas: „patikrinti ar yra Pabaltijo valstybių atstovybės prie Brazilijos vyriausybės ir jei yra, atšaukti kredencijų pripažinimą. Tačiau tokioji policijai formos paskelbtas įsakymas sukėlė labai daug

spaudoje pasipriešinimo ir brazilų visuomenės simpatijų pabaltiečiams. Prieš tą įsakymą buvokojama visais būdais (ir laikas laimėta, k.a. Brazilijos vyriausybė pripažino Lietuvos okupaciją tik de facto, ne de jure), tačiau prezidentas laikėsi savo ir III. 13 d. Lietuvos atstovui buvo įteiktas oficialus vyriausybės raštas“.

Sis Brazilijos vyriausybės precedentas yra ir skaudus ir pavojingas atečiai, nes Brazilijos pavėzdžiū gali pasekti ir kiti kraštai. Mūsų išeivijos budrumas labai gyvai pasireiškė Vatikanui siuriant mūsų pasiuntinybę, bet Brazilijos atveju tokio sudimo nebuvo justi.

Lenkijos karinis atstovas – šnipas

Iškyla vis daugiau faktų, rodančių, kad netik sovietų ambasados tarnautojai, bet ir jų satelitai yra įpareigoti šnipinėti. Pavyzdys spauda paskelbė didžiausiomis raidėmis, kad dabartinės Lenkijos karinis atstovas Paryžiuje plk. Michalski sugautas šnipinėjant. Kaip diplomatas, jis nebuvo sumintas, bet jo išvijimas iš Prancūzijos neišvengiamas.

Lenkijos ambasados automobilis, pasisukinęs Paryžiaus gatvėse, pasuko į vakarus ir išnėjo iš miesto į didįjį kelią. Vieno kryžkelėje jis pasuko į mažesnę kelią, vedantį į mišką ties aVux-sur-Seine. Automobilio keleiviai — karinis attaché plk. Michalski ir kpt. Darmach — nepastebėjo, kad juos sekia neaiškios spalvos policijos automobilis. Kai Lenkijos ambasados automobilis sustojo miške, iš tankių krūmų išsoko vyras ir, vikriai perdavęs kažkokį voką, dingso taikymyne. Tai pastebėjo policijos pareigūnai, važiuė netoliese iš paskos. Jis pralenkė ambasados automobilį ir davė ženklą sustoti. Plk. Michalski ir kpt. Darmach buvo suminti ir nugabenti į artimiausią policijos punktą, kur buvo atidarytas palatpingasis vokas. Jame buvo rasti mikrofilmai ir foto nuotraukos naujų prancūzų prieštankinių ginklų. Plk. K. Michalski ir kpt. Darmach buvo suminti ir nugabenti į artimiausią policijos punktą, kur buvo atidarytas palatpingasis vokas. Jame buvo rasti mikrofilmai ir foto nuotraukos naujų prancūzų prieštankinių ginklų. Plk. K. Michalski ir kpt. Darmach buvo suminti ir nugabenti į artimiausią policijos punktą, kur buvo atidarytas palatpingasis vokas. Jame buvo rasti mikrofilmai ir foto nuotraukos naujų prancūzų prieštankinių ginklų.

Prancūzijos saugumo policija ypač sekė Lenkijos ambasados tarnautojų veiklą nuo praėjusio rudens, kai išliko kita šnipinėjimo byla. Tada buvo nužudytas Lenkijos pilietis Wl. Mroz, kuris Prancūzijoje buvo vedęs lenkaitę, emigrantų dukrą. Jiedu buvo sugrįžę Lenkijon, pagyveno keletą metų ir vėl atvyko Prancūzjon. Policijos tvirtinimu, jiedu parvyko užangažuoti šnipinėti, bet vėliau atsisakė to „amato“, ir Mroz buvo nužudytas. Ryšium su tuo buvo suminta visa eilė asmenų, įveltų šnipų tinklan. Ju tarpe buvo sumintas agentas Haus, ejęs su slaptais dokumentais, liečiančiais Prancūzijos aviaciją, i Lenkijos ambasados rūmus. Ši afera iškliod dar nėra išaiškinta.

Prancūzijos vyriausybė netrukus įsakė plk. Michalski išvykti iš jos teritorijos. Lenkijos vyriausybė šį žygį palaikė ižėidžiančiu ir įsakė Prancūzijos kariniam atstovui Varšuvoj plk. A. Mauer palikti kraštą, nes esąs „persona non grata“ — nepageidaujamas asmuo. Prancūzijos ambasadorius pareiškė protestą, bet jis nieko negelbėjo.

„Tėvynės prisiminimų“ dešimtmetis

Lietuviškas radijo žodis Kanados padangėje. J. R. Simanavičiaus lietuviškoji radijo valandėlė „Tėvynės prisiminimai“ švenčia dešimt metų sukaktį. Pirmą kartą lietuviškas žodis eterio bangomis Kanados lietuvių pasiekė 1951 m. sausio 27 d. iš St. Catharines radijo stoties CKTB. Iš ten jis buvo skleidžiamas ištisus ketverius metus kiekvieno šeštadienio popietę nuo 2 iki 3 val. Dešimt mėnesių netgi veikė dar viena „T. p.“ laida sekmdienio rytą iš Bramptono stoties CKJB.

Iš kampo — į kampa Vėliau buvo persikelta i Torontą, nors čia teko žymiai brangiau mokėti už laiką. CHUM stotyje „T. p.“ programa buvo duodama taip pat šeštadieniais po 1 val. 15 min. dvejus metus. Stotiai sustiprėjus, jos vadovybė pakaitė politiką: buvo atsakytos visos programos svetimomis kalbomis. „Tėvynės prisiminimams“ teko persikelti i kitą Toronto stotį — CKFH. Iš čia lietuviškas žodis ir lietuviškoji muzika Toronto ir apylinkės lietuviams buvo transliuojama virš dvejų metų. Tačiau ir CKFH, sustiprinusi stoties veikimo spindulį, atsisakė programų svetimomis kalbomis. Naujųjų kanadiečių radijo programoms vėl teko keltis į provinciją.

Svečiuose pas dėdę Samą Ši kartą „Tėvynės prisiminimai“ pasirinko saugesnį kelią, persikeldami i JAV. puse. Nuo 1959 m. liepos 18 d. iki pat šios dienos lietuviškoji programa transliuojama kiekvieną sekmadienį iš amerikiečių radijo stoties WHLD Niagara Falls, N.Y. Amerikiečiai, atrodo, mažiau baidosi programų svetimomis kalbomis, negu kaikurie kanadiečiai. „T. p.“ per 10 metų laikotarpi yra davę virš 600 pasikuro programų. Radijo stotims už laiką išmokėta \$50.000. Šiuos pinigų programos vedėjui teko surinkti iš lietuvių verslininkų ir, žinoma, stambių Kanados biznierių.

Kas tautos — tautai, kas verslo — verslui Radijo valandėlės ir Kanadoje ir JAV yra paremtos skelbimais. J. R. Simanavičius sugebėjo vis dėlto rasti laiko ir kultūriniais reikalams. „T. p.“ programose mes nekarta girdėjome lietuvių solistus, visuomenininkus ir politinių organų vadus. Tautinių švenčių metu visada didelė programos dalis skiriama šventės paminėjimui. Jis netgi pagelbsti mūsų kaimynams latviams ir estams jų tautinių švenčių progą.

Taigi, ši valandėlė šiandien yra palikusi ryškius pėdsakus Toronto lietuvių gyvenime. Taipogi negalima užmiršti radijo valandėlės rengtų viešų koncertų, kuriuose yra dalyvavę visi žinomiausi ansambliai, operetės ir net lietuviškos operos, nors tas pačiam valandėlės vedėjui vietoj naudos kartais atnešdavo tik nuostolių...

Jubilėjinis koncertas „T. p.“ valandėlės dešimtmečio progą balandžio 8 d., Atvelykio šeštadienį, Priskėlimo parapijos salėje yra rengiama akademija, kur žodį tars PLBendruomenės pirm. J. Matulionis. Be to, jos programoje dalyvauja 15 solistų, atliekančių tik po vieną kūrinį. Vėilau — smagus šokių vakaras. Savo atsilankymu mes netikėtai pagerbsime lietuviškos programos dešimt metų sukaktį, bet taipogi paremsime jos tolimesnį egzistavimą kanadiškoje padangėje, kad programos vedėjas ir toliau šalia skelbimų galėtų skirti dėmesį ir laiką mūsų tautiniams reikalams. —vkt—

Pusantro milijono asmenų atbėgo

Istorija retai težino tokį atsitikimą, kad per 7 metus iš vieno krašto i kitą atbėgtų 1.525.066 asmenys, vengdami sovietinio režimo. Tiek būtent nuo 1954 m. iki 1960 m. atbėgo iš Vokietijos sovietinės zonos i Vakarų Berlyną ir Vakarų Vokietiją. Įdomu, kurių luomų ir profesijų buvo atbėgusieji. Pasirodo, kad daugiau pusės atbėgusiųjų (761.313) buvo jaunuoliai iki 25 metų. Stačiai

Jeruzalės miestas, kurio praeitis susijusi su Kristaus veikla, kančia ir prisikėlimu.

KAS NAUJO KANADOJE?

REKORDINIS BEDARBIŲ SKAICIUS pokario metais pasiekė 719.000 vasario vidury. Manoma, kad jis kovo vidury dar pakils. Vasario mėn. jis padidėjo 26.000 ir sudarė 11,3% bedarbių. Daugiausia bedarbių yra pajūrio provincijose — net 18%, Quebeco prov. 14,5%, B. Kolumbijoj 13,9%, Ontario prov. 8,6%, prerių prov. 7,1%. Pasak darbo min. M. Starr, krašto ūkinis gyvenimas visose srityse eina kilimo linkme, tačiau nedarbo problema tebėra rimta.

VIESIEJI ŽIEMOS DARBIAI praeiti iki gegužės 31. Pasak darbo ministerio M. Starr, jie davė darbo 105.000 vyrų. Krašto ištekliai min. V. Diensdale irgi pranešė, kad jo ministerijos organizuoti viešieji žiemos darbai valstybiniuose parkuose irgi praeiti iki gegužės 31 d. Statybos darbai šiemet iki kovo 17 d. buvo intensyviai pradėti ar patatyti 9.937 namai; pernai tuo pačiu metu buvo patatyti 1.190 namų.

KATALIKŲ MOKYKLAS užsiupo Albert Wren, liberalų atstovas iš Kenoros Ontario parlamente. Jis pareiškė, kad Kanadoje dėl didelio bedarbių skaičiaus kalta katalikų pradinės mokyklos, nes nepakankamai paruošiančios mokinius; esą daug jų nebaigia gimnazijų. Jam stipriai atsidūrė G. Lavergue, konservatorius iš Russello, pabrėždamas, kad toks viešas užpuolimas katalikų mokyklų yra didelis smūgis katalikams ir vi-

Vieni šnipus baudžia, kiti paleidžia

Garsioji šnipų byla Londone pasibaigė kaltinamųjų pasmerkimu kalėti 15-25 metų. Sunkiausia bausmė teko G. Lonsdale, kurį teisėjas rado esant profesiniam šnipu. Prokuroro tvirtinimu jis esąs rusas. Jis yra buvęs Kanadoj ir bandė vaidinti Kanados pilietį. P. Kroger ir jo žmona Elena nubausti 20 metų kalėti. Jų tikroji pavardė — Maurice ir Lorna Theresa Cohen, gyvenę Niujorke. Policija atsekė jų ryšius su JAV kalinamų sovietų šnipu R. I. Abel.

Abu Cohen dingio iš Niujorko, kai buvo sumiti šnipai — D. Green-glass ir J. Rosenberg su žmona. Kiti kaltinamieji britų teismo gavo mažesnes bausmes, nors visi turės apmokėti teismo išlaidas. JAV sumintam sovietų šnipui Igor Jakovlevič Melek ir jo bendradarbiui W. Hirsh neteks pasirodyti teisme, nes R. Kennedy, vyr. valstybės gynėjas, kreipėsi į teismą, rekomenduodamas jų paleidimą su sąlyga, kad paliktų JAV. Jiems grėsė 25 metai kalėjimo ir \$25.000 baudos. Teisėjas, kad ir nenoriai, sutiko su R. Kennedy rekomendacija. Ar tai nebus mai-nai už paleidimą dviejų JAV laikūnų, kurių lėktuvus buvo pa-

sai neužtarnautas. Iš kitos pusės, A. Wren sakėsi nesąs priešingas mokyklų lygybei finansinės paramos atžvilgiu.

DISKRIMINACIJOS ĮSTATYMAI yra svarstomi Ontario prov. parlamente ir jau priimti dviem skaitymais. Vienas jų pavadintas Fair Accommodation Practices Act ir liečia didesnių nei 6 butų namų išnuomojimą; kitas yra bendresnio pobūdžio ir yra pavadintas Ontario Anti-Discrimination Act. Pirmasis Ontario antidiskriminacinis įstatymas buvo išleistas 1944 m. Jis draudžia skelbti informaciją ar kūrį nors ženklą, reikiantį rasinę ar religinę diskriminaciją. Ikišiol veikusi Ontario Anti-Discrimination Commission siūloma pakeisti i Ontario Human Rights Commission.

G. BARABACEV, Maskvos un-to dėstytojas, gavęs Kanados kultūrinės tarybos stipendiją, studijuoja politinius mokslus Toronto un-te. Jo nuomone, universitetinis mokslas Kanadoje esąs gerai patatytas, bet politinė krašto santvarka esanti paremta pasenusiais principais; esą daug biurokratijos. Įdomu, ką pasakytų kanadietis, pastudijavęs Maskvos universitetą, apie sovietinę santvarką, kurioj biurokratija nepalyginamai didesnė.

L. ST LAURENT, buvęs Kanados premjeras, buvo apdovanotas specialiu Izraelio vyriausybės žymeniu už pasidarbavimą žmonijos gerovei bei tautų sugyvenimui. Montrealy buvo surengta iškil-

šautas netoli Sov. Sąjungos teritorijos?

Roma. —Popiežius Jonas XXIII paskyrė arkivyskupą A. Samore P. Amerikos pontikalinės komisijos vicepirminku. Be to, ark. Samore yra Vatikano nepaprastųjų reikalų skyriaus sekretorius. Jis yra gyvenęs Lietuvoje kaip nunciatūros pareigūnas. E.

minga puota ryšium su bonų platinimu Izraelio atstatymui. Jos metu St. Laurent pareiškė, esą „kanadiečiai nuo seno yra ištikimi žmonijos broliškumo idealui“.

PONIA SAUVE, mirusio Quebeco prov. premjero žmona, išrinkta Quebeco konservatorių partijos — Union Nationale pirmininke. Jos pirmtaku buvo adv. L. Thinnelle. Savo kalboje, pasakytoje prancūziškai ir angliškai, p. Sauve pareiškė, kad moters išrinkimas šioms pareigoms rodo partijos demokratiškumą. Ji yra dviejų vaikų motina. Ateityje numato kandidatuoti i prov. parlamentą, kurin ikišiol dar nebuvo išrinkta nė viena moteris.

Ištirti sovietų nusikaltimus

„Dagens Nyheter“, didžiausias Švedijos dienraštis, kovo 11 d. laidoje Talino bylai ir Pabaltijo valstybių reikalams paskyrė vedamąjį. Laikraštis rašo, kad reikia ištirti baisius nusikaltimus, kurie vyko 1940 m. i Pabaltijo kraštus įgyviavus rusų kariuomenei. Per vieną tik naktį — iš birželio 13 i 14 d. — buvo sovietų deportuota apie 40.000 pabaltiečių i Rusijos šiaurę i Sibirą. 1941 m. rusų terorą pakeitė vokiškasis. Užėmė Pabaltijį, naciai įvedė naują siaubą režimą su koncentracijos stovyklomis ir masiniais žudymais. Vokiečius išvijus, prieš karą pabaigė vėl sugrįžo rusai ir pasikar-tojo naują smurto bangą. Dešimtys tūkstančių pabaltiečių spėjo pabėgti. Jie iki dabar sovietinės propagandos ir visai juodinami, ir įtarinėjami, kad atsisakė grįžti i kraštus, kurie valdomi smurto režimo. Esą savaimė aišku, rašo laikraštis, kad tie, kurie dalyva-vo masiniuose žudymuose, turi būti teisiami ir nubausti. Tačiau, kada bus teisiami ir baudžiami tie, kurie sovietinio režimo metu atliko nesuskaitomus smurto veiksmus Pabaltijyje? Kada atsakingieji už tuos smurto veiksmus bus nubausti ar bent vardais išvardinti? Kol tai neįvyko, negalima kalbėti apie joki teisingumą. E.

ANKETA

Grupė kanadiečių Toronte, jų tarpe informacijos įstaiga „Canadian Scene“, — kelia reikalą dėstyti anglų kalbą naujiesiems atečiams per televiziją. Pirmiausia tai norima išbandyti Ontario prov. ir, jei bandymas pavyks, pereiti i visos Kanados televizijos tinklą. Organizatoriai nori sužinoti naujųjų ateivių nuomonę dėl šio plano ir prašo „T2“ skaitytojus atsakyti i čia pateikiamus klausimus lietuviškai. Prašom išsiųsti anketa ir su atsakymais siųsti: CANADIAN SCENE, 182 LOWTHER AVE., TORONTO 5, ONT.

Ar klausote radijo reguliariai?

Ar žiūrite televizijos reguliariai?

Ar skaitote laikraštį reguliariai?

Kuria kalba kalbate namie?

Jūsų užsiėmimas?

Jūsų amžius _____ Lytis _____

Ar kada nors mokėtės anglų kalbos klase?

Kokius sunkumus sutinkatė besimokydami anglų kalbos?

Ar domitės anglų kalbos pamokomis per televiziją?

Kuriuo laiku — dieną ar vakare — būtų jums ir jūsų šeimai patogiausia sekti anglų kalbos pamokas per televiziją?

Kuriais mėnesiais?

Through the services of Lithuanian weekly „Tėviskės Žiburiai“.

Savaitės įvykiai

TARPTAUTINĖ KRIŽĖ SUKĖLĖ PADETIS LAOSE. Prez. Kennedy užvirė smarkiausią kovą. Jis pastatė viską ant kortos: karas ar taika Laose? Jo sąlygos yra labai aiškios: sustabdyti karą, atnaujinti ankstyvesnės komisijos, kurią sudarė Indijos, Kanados ir Lenkijos atstovai, veikimą ir šaukti platesnę konferenciją. Šios sąlygos buvo pateiktos civilinių karų, bei revoliucijų iniciatoriui Chruščiovui.

Belaukdamas atsakymo, Kennedy davė atitinkamus įsakymus Amerikos karo jėgoms. Jos grupuojasi Tol. Rytuose. Nelaukdamas Britanijos min. pirm. Macmillan atvažiavimo i Vašingtoną, kur jis turėjo būti balandžio 4 d. Kennedy pasiskubino jį pamatyti Floridoj — kovo 26 d. Ten jiedu aptarė tolimesnes priemones, jei Nikita nesustabdyt karo veiksmų Laose.

Apie tai buvo painformuotas ir Prancūzijos prez. de Gaulle. Pirmadienį Kennedy priėmė sovietų užsienio r. min. Gromyko, kuris iėtikė Nikitos laišką, sutinkančį taikui būdu likviduoti karą Laose.

Visi pripažįsta, kad Kennedy eijamas rizikingas, bet kartu ir reikalingas, jeigu norima pasiekti taikos tame Azijos kampelyje, o kartu ir visoj Azijoj. Tik toks eijimas, kada jau grasoma karu, ir gali sustabdyti akiplėšišką Nikitos žaidimą su Vakarais. Jis mėgina lįsti visur ir kelti riaušes.

PORTUGALIJOS ANGOLOJ irgi vyksta revoliucija. Kai JT buvo iškeltas Angolos reikalas, ir kai už klausimo peržiūrėjimą balsavo net Amerika, tai vietiniai gyventojai padrąsinti, o gal ir įsakyti net iš kaimyninių valstybių, pradėjo irgi „revoliuciją“ rusiškų būdu: degina baltųjų ūkius, žudo baltuosius ūkininkus, jų žmonas ir vaikus. Maskva paspaudė mygtuką ir „civilinis karas“ prasidėjo. Portugalija turi vargo, kai taip darosi, o Maskva turi argumentų: esą vietiniai žmonės nepatenkinti, nes portugalai juos skriaudžia. Sena taktika, bet efektinga. Salin Portugaliją iš Angolos, nepriklausomybė vietiniams ir laisvos rankos... komunistams!

JUNGTINĖSE TAUTOSE Gromyko tęsia savo puolimą. Gen. sekret. Hammarskjöld esąs nusikaltėlis ir turi būti atstatytas (Kažkodėl Gromyko nereikalauja jo išduoti Maskvos teismui?) Vis Kongo reikalai pirmiauja. Susidūrė trys aiškūs blokai: Vakarai pripažįsta Kasavubu prezidento valdžią, sovietų blokas — komunisto Gizengos, o Afrikos blokas yra susiskaldęs: vieni už komunistą, kiti už Kasavubą. Džentelmenas Stevenson, išvestas iš kantrybės, pasakė: „tai blogiausias ir destruktvyviskiausias šaltojo karo tradicijos“.

F. CASTRO PRIESAI apsijungę i vieną bendrą frontą kovai su Kūbos diktatorium. Ligi šiol buvo atskirai veikiančios trys grupės. Vieni jų veikė Kūboje, kaip revoliucionieriai, kiti — pabėgę i kitas šalis, daugiau i JAV. Pagaliau po mėnesio derybų apsijungę i „laikiną Kūbos revoliucio-

nierių tarybą“. Priešaky atsistoj dr. Jose Cardona, kuris dar prieš Batistos diktatūrinę valdžią buvo „ienos grupės vadas ir kuris F. Castro valdžioj buvo min. pirm. pirmasias 45 dienas.

Dr. J. Cardona deklaravo, kad jie sieks atstatyti konstitucinę vyriausybę, paremtą laisvais rinkimais, sieks atstatyti ryšius su P. Amerikos demokratijomis, palai-kys žemės reformą, o už nusavintus turtus, kurie yra reikalingi viešiesiems reikalams, bus atly-ginta savininkams.

NAIKINA CENZURĄ Užsienio korespondentai Sov. Sąjungoj prieš išsiųsdami savo pranešimus privalėjo pateikti Glavlitu cenzurą. Dabar to nereikės daryti; korespondentai turės laikyti savo siunčiamų raštų nuorašus pas save, kad būtų galima patikrinti.

Taigi, kontrolė vistiek pasilieka, nors ir kitokioj formoj. Jei Kremlui nepatiks, tai ir toliau korespondentai bus iš Sov. Sąjungos išprašomi, kaip tai būdavo ir ligi šiol.

JAV UZS. SEKRETORIUS D. RUSK dalyvauja Pietryčių Azijos s-gos konferencijoj, svarstančioj Laoso reikalus. Tai sąjungai priklauso: Australija, Anglija, Prancūzija, N. Zelandija, Pakistanas, Filipinai, Tailandas ir JAV. Ji iškūrta 1954 m. kaip atspara prieš komunistų agresiją.

ALZERIJS laikinė vyriausybė, vadovaujama Ferhat Abbas, sukvietė alžeriečių politinius vadus, sudarančius revoliucinę tarybą, pasitarti prieš leidžiantis i derybas su Prancūzijos vyriausybe.

Europos tremtinių

Kurdirimas bus baigtas 1962 m. Taip praneša JA augstasis komisaras tremtinių reikalams. Reikia \$3 milijonų 1961 m., jei norima ištuštinti stovyklas Austrijoje dar šiais metais, o Italijos ir Vokietijos stovyklas 1962 m. Ten yra dar 60.000 tremtinių, kurie gyvena palėpėse ir rūsiuose. Pinigai sukelti metiniuose vajuose bus panaudoti patalpų išbaigimui ir kitokiai šių žmonių pagalbai. C.Sc.

Brangiam tėveliui

A. + A.

MYKOLUI VALADKAI Lietuvoje mirus,

dr. A. Valadką ir G. Čižikienę su šeimomis

nuosirdžiai užjaučiame —

A. S. Grigaliūnai,
I. S. Kairiai,
G. S. Krašauskai,
G. V. Meilai;
L. V. Rimai-Plūka,
A. V. Sarūnai,
A. P. Šečpavičiai,
A. T. Valiai.

Staiga mirus

A. + A.

SOFIJAI GENIENEI - GANZINIAUSKIENEI,

jos vyrui Ignui ir sūnams liūdesio valandoje

reiškiame gilią užuojautą

S. A. Kusinskiai.

A. + A.

ZOFIJAI GENIENEI staiga mirus,

jos vyrą Igną ir sūnus Algį, Saulių ir Albertą

nuosirdžiai užjaučiame —

V. A. Skaržinskai,
Vl. Mockus ir
Z. Girdvainis.

Velykiniai lietuvių papročiai bei apeigos

K. DR. K. ŠIRVAITIS

Visos didžiosios mūsų šventės yra apipintos apeigomis ir papročiais, kurie ilgainiui suaugo su mūsų tautiniu gyvenimu. Juose atsispindi mūsų tautos religingumas, jos siela, pagarba dieviškosioms paslaptims ir mokyjams, perkelti krikščioniškojo gyvenimo tiesas į praktinį gyvenimą.

Siomis eilutėmis, ryšium su Velykų šventėmis, verta prisiminti lietuviškuosius papročius, susijusius su velykiniu laikotarpiu.

DIDŽIOJI SAVAITĖ

Verbų sekmadienį Lietuvoje šventinamos verbos, ne palmės, nes palmių buvo nedaug — jų buvo galima matyti tik turtingesniuose namuose.

Verba susiję su kadugiu, oleandru, mirtu, rūtu, čiso ir eglių šakelių ir dar kitokių žalumynų, randamų tuo laiku Lietuvoje. Ši verba buvo puošama spalvoto popierio kaspinėliais, žibučiais ir dirbtinėmis gelėmis. Kaikur žilvičių rykštės su pumpurais ir išpuoštos išpaistytomis gelėmis buvo vartojamos kaip verbos. Su šiomis rykštėmis vaikinais mušdavo merginas, sakydami: „Ne aš plauku, verba plauka; už nedėlios bus Velykos“. Šventintos rykštės nebuvo vartojamos plaukimui.

Verbų procesijoje kunigas pasirodavo su gražiausia verba, kuri buvo peršalta ilgu baltu kaspiniu. Kaikuriuose bažnyčiose žmonės barstydavo žalumynų šakelėmis kunigui po kojų per procesiją. Pašventintos verbos buvo kišamos už šventų paveikslų namuose. Jos buvo laikomos namų apsaugai nuo grįžtančio. Verbomis buvo rūkomi namai. Verba buvo rūkoma ir mirštanciojo kambaryje. Kartais verba buvo vartojama kaip smilkašis prieš lankantis kunigui į namus, kad oras kambaryje būtų kvapus. Kaikur piemenėliai išgindavo kaimenę pirmą kartą su šventinto žilvičio šakele. Dar kaikur žmonės juokais sakdavo, jeigu kas neturėdavo verbos rankoje Mišių metu, tai velnias vieton jos įdėdavo savo uodegą į jo ranką.

Didžioji Savaitė yra apskritai stropaus pasirodymo savaitė didžiausiam šventei — Velykom. Jau nimas gi dažydavo, margindavo kiaušinius. Net ir suaugę ir senesnieji prie šio darbo prisidėdavo.

Kaikuriuose Lietuvos bažnyčiose vakarinės pamaldos, vadinamos „Tenebrae“ buvo laikomos trečiadienio vakare. Vaikai gausiai lankydavosi šiose pamaldose; kunigams padarius triukšmą su knygomis, jie bėgdavo į šventorių „mušti Judošius“ — rykštėmis mušdavo lentą. Didysis Ketvirtadienis buvo švaros diena. Pamaldos bažnyčioje tą dieną būdavo vėliau — apie 10 val. Daug žmonių ateidavo nuo ankstyvo ryto išpažinties, kad tą dieną galėtų priėiti šv. Komunijos. Klausoma buvo išpažinties iki paskutiniojo, ir tik tada buvo pradamos šv. Mišios.

Kitoje bažnyčios pusėje po Didžiojo Ketvirtadienio pamaldų buvo rengiamas Viešpaties Karstas: su užuolaidomis, gelėmis, kilimais, eglėtimis, dekoracijomis, vaizduojančiomis Golgotą. Elektros šviesa irgi buvo panaudojama. Keletas asmenų Karstą puošdavo gana ilgai, kol viską gražiai sutvarkydavo, „kad jis būtų gražesnis už kaimyninių parapijų“.

Didįjį Penktadienį pamaldos prasidėdavo anksti rytą. Nudengtas kryžius buvo paguldomas viduryje bažnyčios, ir žmonės jį garbindavo. Šv. Sakramentas monstrancijoje, padengtoje šydu, buvo nešamas į Karstą ir paliekamas ten ligi Velykų ryto. Ypač miestuose žmonės mėgdavo lankyti Karstą ir gėrėtis jų puošniumu. Kaikuriuose bažnyčiose Didįjį

Penktadienį buvo sakomas pamokslas ir einami Kryžiaus keliai. Tą dieną žmonės pasninkaudavo sausi. Senovėje buvo ir tokių, kurie nieko nevalgėdavo po Didžiojo Ketvirtadienio varpų iki Velykų ryto varpų. Kaikurie jau ni vyrai, apsitaisę Romos kareiviais, stovėdavo sargybą prie Kristaus Karsto.

Nemakščių bažnyčioje prieš 1 D. karą buvo rodoma Viešpaties kancija lėlių teatro pagalba. Tai buvo rodoma nuo 17-to šimtmečio. Kitur paskutiniu laiku buvo rodomi filmai iš Kristaus gyvenimo ir kancijos, rengiami Didžiojo Savaitės religiniai koncertai.

Didžiojo Seštadienio pamaldos prasidėdavo dar anksti. Ugnis buvo šventinama ant šventoriaus. Pauzaliai, vaikai ir moterys ateidavo parsinešti kiek šventintos ugnies į namus. Ten jos laukdavo ir tik čia šventinta ugnimi užkurdavo ugnį židiniuose. Ugnį parsinešdavo įdegtą pintimi — kempine arba susuktą skuduru ir pan.

Tą dieną buvo šventinamas ir vanduo. Beveik visos šeimos pasirodavo turėti šventinto vandens savo namuose. Vieni gerdavo, kiti juo šlakstydavo savo namus, kad Dievas saugotų juos nuo visokių nelaimių. Kaikur net ir sodai ir darželiai buvo pašlakstomi šventu vandeniu. Kaikuriuose parapijose jau Didįjį Seštadienį šventindavo valgių pintines arba Velykoms parengtus stalus namuose.

VELYKOS

Velykos buvo iškilmingiausias švenčiamas šventė Lietuvoje. Šventė buvo pradama iš vakaro pamaldomis — kompletas su ilgu pamokslu apie Viešpaties kanciją. Tada buvo klausoma išpažinties, o susirinkusieji bažnyčioje pradėdavo giedoti Kryžiaus kelius ir šiaip kancijos giesmes iš „kantičukų“. Zemaityje gi buvo giedami „kainai“. Kupiškio bažnyčioje vidurnaktįje zakristijos, persirengę Gavenu, perbėgdavo per bažnyčią, o ant šventoriaus garšiai iššaudavo. Čia pat buvo kurenama ugnis. Brekstant tikintieji bažnyčioje pradėdavo giedoti giesmę apie „Mariją Magdalėną“. Daugelis lietuvių šeimininkių vykdamos į Priskelimo pamal-

das, pasiimdavo maisto pintinę, kurią kunigas po pamaldų pašventindavo.

Priskelimo pamaldos prasidėdavo apie 5 val. ryto. Tai buvo maldos ir psalmės prie Karsto, procesija apie bažnyčią tris kartus giedant: „Linksmas diena mums nušvito“. Paskiau buvo atgiedamos ryto maldos — „Mātutium“ ir „Laudes“, laikomos šv. Mišios ir duodama palaiminimas šv. Sakramentu. Pasventinus vaikus, visi skubėdavo namo. Kilios bažnyčiose „Mātutium“ ir „Laudes“ buvo giedama apie vidurnaktį, o šv. Mišios buvo laikomos rytą po procesijos.

Sugrįžę namo, prieš pradėdami valgyti, daugelis gerdavo truputį šventinto vandens, paskui pradėdavo valgyti velykinius valgius nuo pašventinto kiaušinio. Pasilikusieji namie nieko nevalgėdavo iki kiti šeimos nariai sugrįždavo iš bažnyčios. Tą dieną jaunimas neidavo į supynės, tačiau kiaušinius mušdavo arba juos ritindavo. Kaikur pirmą Velykų dieną buvo šventinami šv. vandeniu namai ir kiti trobesiai.

Dzūkijoje pirmos Velykų dienos naktį pasirodavo po kaimus laulaininkai. Tai grupė vyrų, kurie giedodavo giesmes, kalbėdavo oracijos, o kaikur ir užtraukdavo „lalinką“, jei tuose namuose būdavo jaunu merginų. Dar pridėdavo pritaikintą oraciją arba atitinkamą kalbą.

Antroji Velykų diena buvo velykavimo diena. Tai į svečius lankymosi, žaidimų ir šokių diena. Buvo aplankomos krikšto motinos ir kitos geros tetulės ar kaimynės, o kitur krikšto motinos pačios aplankydavo savo krikšto vaikus, atnešdamos jiems dovanų. Daugelyje Lietuvos vietų Velykų šventėms buvo įtaisos supynės ir jaunimas rinkdavosi supis ir pajaukauti. Antrą ir trečią Velykų dieną, kaip vykspau Valančijų sako, žmonės grupėmis lankydavo krikštyklą savo krikšto atminimui, nes senovėje krikštai buvo teikiami Velykų seštadienį. Kaikur pašventinto valgio liekanos buvo užkasamos į dirvas, kad Dievas apsaugotų javus nuo ledų ir kitokių nelaimių.

Atvelyko sekmadienis kaikur buvo vadinamas „Velykėlėmis“. Daugelis lietuvių šeimininkių vykdamos į Priskelimo pamal-

10.000 dolerių naujoms plokštelėms

Daug kam žinomas prekybininkas J. Karvelis Čikagoje ruošiasi išleisti pačių moderniausių stereo ir Hi-Fi plokštelių, kurių viena ketvirtioji dalis sudarys lietuvių, o trys ketvirtadaliai — pasaulinių kompozitorių kūriniai. Šiai idėjai įgyvendinti yra susikalbėta su žymiu mūsų muziku A. Kučiumi, kuris numatoma panaudoti apie \$10.000 plokštelių gamybai. Jei tas sumanymas virstų tikrove, tai naujai išleistose plokštelėse girdėsime, muz. A. Kučiumi diriguojant ir Lyric operos 38 asmenų orkestrui palydint, Čikagos Vyrų chorą, Moterų operos chorą ir abu chorus kartu, o be to, ir pačius iškilniuosius išeivijoje turimus mūsų solistus bei solistes. Girdėti pageidavimai, kad būtų išleista ir keletas senesnių lietuviškų dainelių: Maironio „Lietuva brangi“, Ks. Vanagelio „Kur banguoja Nemunėlis“, Pr. Vaičaičio „Yra šalis, kur upės teka...“ Be to, daug kas pasigenda skambesnių mūsų Tautos himno plokštelių. Senoji plokštelė daryta prieš 40 metų, kai gamybos buvo technika sena; moderniems ir jautriems patefonų aparatams ji netinka. Ją įgiedojęs Kauno bažnytinis choras vargu galėtų lygintis su šiandieniniu Čikagos operos chorą, kuris įrašydintų himną Ly-

ric operos orkestrui garsams palydint, o ne kukliu vargonų dūdimu, kaip senoji plokštelė daryta.

Televizija yra pasidariusi mūsų kasdieninio gyvenimo pilkų valandinių prablaškų ir viso ko mokytoja, pranešėja, o neretai ji yra mums ir kilnesnių dvasios jausmų žaltuoja, gražiai užsimas, kavi, ir mūsų gyvenimą nesanti karčias svetimybės, viešnia, apie kurią vis taip rūpestingai mėgstame pasakineti, savo vaikučius į „pabovyti“.

Turėjimas lietuviškų plokštelių ir joms groti aparatą yra labai vertingas mūsų tautinės dvasios atgaivinimo reikšmės, kai šia priemone pasinaudodami leidžiame savo bute skambėti nebe svetimiems muzikos ar dainos garsams, bet lietuviškiems. Tokios plokštelės gali mums daug padėti, nes vienios nors retkarčiais gali pragaišti jo aplinkoje suamiai beįsiliptinantią svetimybės dvasią ir bėgančiomis laiko valandėlėmis pagyventi lietuvišką dvasios nuotaikomis ir tokiais pat jausmais ir savo šeimos prieauglį taip nuteikti.

Juozas Bubelis.

Redakcijai prisiusta

Aloyzas Baronas, Vieni medžiai. Romanas 1960, 117 psl.
Christian Democratic Review. January-February, 1961, No. 66, vol. XI, 125.

Mūsų Vytis, 1961, nr. 1.
Budžių Lietuvių skautų leidinys skautų vadovams. Mūsų Vytis priedas 1961, nr. 1.

Knygų lentyna. Lietuvių bibliografinės tarnybos lentyna nr. 6/120, 1960 m. lapkritis-gruodis.

Vytis, 1961 m. kovą mėn. nr. 3. Rašo anglų k. kun. A. J. Cortons, kun. J. C. Juit, H. Shields ir kt. Skyriai: Mergaičių pasaulis, Vytis sendraugis. Gausu iliustracijų.

Ar jūs ketinate vykti į Europą?

AR KĄ NORS ATSIKVIESTI?

Dėl pilnų informacijų, be jokio įsipareigojimo, paskambinkite ar susisiekite su

HENRY MOOS—viešu notaru

KENNEDY TRAVEL BUREAU

296 QUEEN ST. W.

Telefonas EM. 2-3226

Isteigtas 1926 m.

„Dainava“ žengia su daina

„DAINAVOS“ ANSAMBLIO 15-Ų METINIŲ PROGA

EDV. SULAITIS

Dainava yra vadinamas Lietuvos krašto prie Nemuno plotas. Apie jį rašė V. Krėvė savo „Dainavos šalies senų žmonių padavimuose“, aiškindamas tų vietovių grožį ir didingą praeitį. Bet tie plotai šiandien mums išeivijoje esantiems lietuviams pasilikę toli, o anie garsūs prisiminimai, kuriuos sumanią atkūrė rašytojas, jau baigia išgaruoti iš atminties.

Tačiau viena Dainava ir šiandien dar yra gyva išeivijos lietuvių atmintyje: tai meno vienetas, besivadinęs „Dainava“ ir bedainuojas apie už jūrų marių pasilikusius lietuviškus laukus. Jau 15 metų kai šis vienetas veikia savo tautiečių tarpe, gaivindamas jų širdyse meilę savam kraštui ir jo dainai.

SU DAINA I LAISVĘ

Ansamblio krikštyvės įvyko 1946 m. birželio 9 d. Hanau stovykloje. Tą progą buvo surengtas ir vokalinis koncertas, o po to seklės krikštyvės aktas, kurio metu buvo perskaitytas toks tekstas: Rytų lietuvių ir lietuvių grupė, be tėvynės atsikėpusi dėka JAV, Anglijos, Prancūzijos ir kitų vakarų demokratijų armijų skėtinį karo žygių ir jų bei UNRRA motiškios globos, susiję ir meno kolektyva, su mintimi, kad dabartinėje nedalioje geriausia vaiko dovana savo motinai — Kenciančiai Lietuvai — yra darbas meno darbuotojų eilėse, pasirinkdama šūki: Su daina i laisvę.

„Dainavos“ ansamblis krikšto tėvais buvo kan. F. Kapočius, 4 amerikiečiai, Vl. Grigaitienė, E. Gaucienė, S. Sužiedėlis ir 2 Amerikos lietuviai.

DARBAI IR KRYŽKELES

Po ansamblio krikštyvės prasidėjo patys didieji darbai ir įvairių koncertų gausybė. Turėdama pastovų dirigentą — B. Jonušą, ansamblis gerokai sustiprėjo. Jo koncertų klausėsi ne tik lietuviai, bet ir amerikiečiai bei vokiečiai. Buvo padaryta nemaža išvykų ir į kitus miestus. Ansamblio buvo pakviestas įdainuoti į plokštes Frankfurto radijofo- ne ir vėliau tą jų muziką plačiai sklido Vokietijoje.

„Dainavos“ ansamblis nepasitenkino tik koncertais ar tautiniais šokiais, bet ėjo ir muzikinių veiklų statymą. Dveju metu ansamblio gyvavimo sukakčiai paminėti buvo pastatytas muz. veikalas „Kryžkelė“, kurį parašė ir pastatė A. Skėma. Siame veikalė buvo vaizduojama Lietuva mindinga ant didžiųjų tautų kelio, tačiau gyva ir gyventi pasiryžusi. Netrukus po „Kryžkelės“ pastatymo ir pati „Dainava“ atsidūrė kryžkelėje, nes kaikurie dainaviečiai jau buvo pakėlę sparnus išvykti į užjūrio kraštus ir ten pastoviai nutipti.

1949 m. ansamblio eilės paliko dirigentas B. Jonušas ir išvyko į JAV. Tuomet dirigentų buvo pakeitė Stepas Sodeika, kuris atlievino ansamblio repertuarą, palikdamas tik lietuvių autorių kūrinius. Nors sąlygos tada buvo sunkios, S. Sodeika su režisieriaus G. Velickos pagalba pastatė muzikinius veikalus: A. Merklio „Vestuvės be piršlybų“, Krumino „Pabaigtuves“, M. Steikūnienės „Vaidilutes“.

Likvidavus Hanau stovyklą, S. Sodeika su dalimi ansamblių persikėlė į Kempeną, o iš ten į Memmingeną, belaukdam dienos, kada galės išvykti Ameriką. Tuomet buvo apsispręsta — kas tik gali, važiuoti Ameriką į Čikagą, kur jau gyvena buv. ansamblio pirm. A. Dirvonas ir vienas jo didžiųjų remėjų dr. A. Gylis. Šie žmonės parūpino apie 30 darbo-buto sutarčių, pagal kurias atvyko nemaža ansamblių, kurie Čikagoje sudarė persikėlusio ansamblio branduolį. Tuomet atsirado realios galimybės ansambliui pradėti savo veiklą Amerikoje.

SIAPUS VANDENYNO

1950 m. rugpjūčio mėn., atvykus dirigentui St. Sodeikai, buvo pradėtas pats darbas. Pradžioje buvo susidurta su patalų repeticijos problema; bet ji buvo išspręsta atėjus į talką seniesiems lietuviams E. ir M. Rudauskams, kurie leido nemokamai naudotis jų „Hollywoodo“ sale, kurioje iki šiai dienai ansambličiai turi savo pastogę. Nėgana to, ir salės šeimininkų sūnus Raimundas įstijungė į ansamblio eiles ir jose jau 10 metų dainuoja.

Sudarius naują ansamblio sąstatą, nes iš Vokietijos atvykusiųjų nebuvo nė 30, ir tinkamai pasiruošus, 1950 m. spalio 8 d. turėtas pirmasis Amerikoje ansamblio pasirodymas — religinės muzikos koncertas šv. Kryžiaus bažnyčioje. Jį sekė kiti koncertai bei įvairaus pobūdžio programos Čikagoje ir kitose S. Amerikos žemyno vietovėse.

1951 m. sausio 27 d. surengtas pirmasis vokalinis koncertas ir tais metais viso turėta net 18 įvairių pasirodymų. Kadangi per 10 metų Amerikoje turėta 78 pasirodymai, tai pati ansamblio veiklos pradžia, kaip matome, buvo pati derlingiausia duotų programų gausumu.

Dainaviečiai nepasitenkino vienu Čikagos padange: jie nekartą buvo pakilę į tolimes vietas ir dides sales. Be Čikagos Operos rūmų ir Orchestra Hall, jie buvo pasiekę Carnegie Hall Niujorke, Etono auditoriją Toronto, Fordo auditoriją, Detroito, Jie koncertavo Hamiltone, Wilkes-Barre, Clevelande, Rochforde, Kenoshoje, Milwaukeeje ir kitur.

Ir Amerikoje dainaviečiai pasirodė ne tik su koncertais, bet ir su muzikiniiais veikalais: Čia jie daugelį kartų pastatė: G. Velickos „Nemunas žydi“, A. Merklio „Vestuvės be piršlybų“, St. Simkaus „Išeivius“, J. Ignatino „Vestuvės“. Klausytojų bei žiūrovų minias sudarė ne vien tik lietuviai. Nekartą „Dainava“ yra pasirodžiusi vien tik kitautėviams, dalyvaudama ukrainiečių muzikos festivalyje, latvių dainų šventėje, „International Friendship Garden“ programose Michigan City, Ind., kalėdinėse programose Mokslo ir pramonės muzėjuje.

Vienas iš svarbesniųjų ansamblio veiklos dešimtmečio Amerikoje įvykių yra buvęs jo 5 metų sukaktuvinis koncertas 1955 m. gegužės 5 d. Orchestra Hall Čikagoje. Čia dainaviečiai talkino dar didesnis išeivijos meno vietas — Čiurlionio ansambliis. Šis sukaktuvinis koncertas sutraukė daugiau 2.000 publikos.

RELIGINĖ MUZIKA

„Dainavos“ ansamblio repertuaras didelę vietą užima ir religinėje muzikoje. Šioje srityje ansamblis yra išplėdęs nemažą ir lietuvių autorių kūrinį, neskaityti jau pasaulinio garso autorių kūrybos. Didžiųjų švėčių progomis ansamblis pilnu sąstata gieda Čikagos šv. Kryžiaus bažnyčioje, o gastrolių metu — kitų vietovių bažnyčiose.

Iš pasaulietiškos muzikos kūrinių, be gausybės choro dainų, ansamblis yra davęs ir kantatų — St. Simkaus „Atsisveikinimas su tėvyne“, J. Zilevičiaus „O, Vytaute, Didis“, 15 metų sukaktuviniam koncertui — 1961 m. balandžio 9 d. — yra ruošama J. Siniaus kantata „Vasario 16-ji“. Koncerte, be ansamblio choro ir taut. šokių grupės, dalyvaus solistai — D. Stankaitytė, A. Brazis ir J. Vaznelis.

180.000 DARBO VALANDŲ

Per savo 5 metų veiklą Vokietijoje ansamblis turėjo 174 pasirodymus, o per 10 metų Amerikoje — 78: Ansamblis per 1 metus yra padaręs apie 100 repeticijų, kurias vidutiniškai lankė apie 60 žmonių. Tokiu būdu ansambličiai per vieną repeticiją atlieka apie 120 darbo valandų. Per metus išeina apie 12.000, o per 15 metų — 180.000 darbo valandų. Vertinant kiekvieną darbo valandą tik vienu doleriu, susidaro apie 180.000 dol., kurie buvo paskirti lietuviškajai dainai.

Ansamblio yra turėjęs ir kitokių reikšmės lietuviškam gyvenimui. Iš ansamblio tarpo buvo sudarytos net 25 šeimos. Be to, „Dainava“ išlaiko vieną Vasario 16 gimnazijos mokinį, o taip pat aukla ir kitoms lietuviškiems reikalingas.

ANSAMBLIO JUDINTOJAI

Pirmieji ansamblio dirigantai buvo: Vl. Adomavičius, S. Radzevičius ir J. Zemaitis. Pirmuoju ansamblio pirmininku yra buvęs K. Seilokas, o jį sekė: Edvardas Daniūnas, Jonas Rimkūnas, Albinas Dirvonas, Vytautas Rukuiža. Amerikoje ansamblio valdybos pirmininkais yra buvę: A. Dirvonas, Jonas Paštukas, B. Maciukevičius. Dabartinis pirm. yra V. Radvys.

Paskutiniu metu, be dirigento St. Sodeikos, ansamblii diriguoja ir A. Simkus, o dirigento padėjėju yra F. Strolia. Yra belikę tik 3 žmonės iš ansamblio pirmųjų Vokietijoje: E. Krasauskienė, A. Smilgevičius ir A. Stokšus. Šiuo metu ansamblyje yra tik 6 asmenys, kurie jo eilėse dainuoja 10 metų: Br. Bernaravičius, R. Rudauskas, P. Kantauskas, Vyt. Radvys, Vikt. Žeromai ir J. Paštukas.

15-tų metųnių proga tebėra šie žodžiai mažai įvertinimu tuo ansamblio atliktų darbų, kuriuos jis atliko ir atlieka visų lietuvių naudai. Tieskamba lietuviška daina ansambliučių lūpose dar daugelį metų ir tepsiečia galimai daugiau mūsų tautiečių. Tikėmės, jog ateityje dainaviečių dainų garsai galės pasiekti ir atgimusių mūsų tėvynės gyventojus.

KULTūros IR KNYGŲ PASAULYJE

LIET. KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJA rugsėjo 13 d. Čikagoje rengia suvažiavimą. Paskaitoms skaityti pakviesta visa eilė mokslininkų. Kaikurie jų atvyks iš Europos. Buvo kvietas ir a. a. dr. A. Sapoka.

„KRISTAUS KARALIAUS LAIVAS“ — T. marijonų bendradarbių savaitraštis mini 40 m. sukaktį. Pradžioje jis buvo leidžiamas kaip „Draugo“ priedas „Laivo“ vardu. Nuo 1939 m. pasivadino „Kristaus Karaliaus Laivu“, norėdamas pabrėžti religinį savo pobūdį. Jis yra įspūdingas mėnesinio žurnalo „Tikyba ir Dora“, leisto Čikagoje 1914 m. „K. K. Laivas“ dabar yra redaguojamas kun. dr. K. Matuliočio ir eina nepriklausomai nuo „Draugo“.

„GINTARAS“ — vadovėlis 8-tam dešimtyje mokyklų skyriui paraštas mokykl. J. Placio jau spausdinamas. Be skaitinių jame yra medžiagos iš Lietuvos istorijos, geografijos, tautosakos.

AMERIKIEČIŲ ŽURNALAS „Story“ palankiai recenzavo Stepo Zobarsko redaguotą antologiją „Selected Lithuanian Short Stories“. Recenzentas ypač išskiria V. Krėvės ir A. Vėluolio kūrinius.

PASAKAS VAIKAMS plokštelėje įrašydinto Montrealio lietuvių teatro vaidilios. Plokštelė pavadinta „Žirginėliai“ ir bus išleista šį pavasarį. Tai naujas bandymas vertas tėvų ir mokyklų dėmesio.

J. SVAISTUI suėjo 70 metų. Iki šiol jis yra išleisęs 12 didesnių ar mažesnių kūrinių: romanų, apsakų, monografijų, pasakų. 1924 m. jis yra išvertęs didelį Dostojevskio romaną „Nusikaltimas ir bausmė“. Pirmasis jo kūrinių buvo atspausstas 1912 m. „Sąjūdyje“. 1959 m. jis laimėjo „Draugo“ konkurse premiją už romaną „Jo sužadėtinė“. Turi nespausdintus rankraštus: romaną „Žiobriai plaukia“, pasaką „Milžinas Brundulus“, atsiminimus „Sutemos ir prosvaitės“. Šiuo metu rašytojas gyvena: 516 Raymond Ave., Santa Monica, California, U.S.A.

VYT. TAMULAITIS, vaikų mėgiamas autorius, rašo naują knygą iš vabzdžių gyvenimo. Jo „Svirpio muzikantų kelionės“ I ir II dalis išleido Immaculata Putname, Conn.

KOMP. K. V. BANAITIS kovo 5 d. atšventė 65-sias savo amžiaus metines. Tą progą bičiuliai jo namuose surengė pabūvį, kuriame dalyvavo 10 asmenų. Nuo didesnio minėjimo jis atsisakė.

A. A. PROF. K. PAKSTO biblioteka, žemėlapis ir rankraščiai, jo paties testamentu, pavesti Pasaulio Lietuvių Archyviui Čikagoje. Testamentu vykdytojas B. Pakstas, padedamas adv. K. Sidlauskio, rūpinasi paskubinti teisinius formalumus.

BERNARDAS BRAZDŽIONIS, „Lietuvienų“ redaktorius ir linotipininkas, savo redaguojamam žurnalui linotipui sudėkta tekstą nuo pirmos iki paskutinės eilutės. Atliekamam laiku neužmiršta ir poezijos — baigia spausti naują rinkinį „Vidudienio sodai“.

MOKYT. A. P. BAGDONAS paruošė spaudai lietuvių kalbos sintaksę su pratimais. Sintaksės konpektas jau naudojamas Čikagos augs. lituanistinės mokyklos pamokose.

DALIA TALLAT-KELPSAITE, baigusi Illinois, JAV, universitetą gamtos mokslus, dėstė augsštesiojo mokykloje netoli Čikagos. Maryland untyas pakvietė ją dėstyti algebrą amerikiečių studentams, atliekantiems karinę tarnybą Britanijoje netoli Londono. Ji susipažino su prof. P. R. Sealy, kurio žmona — Danguolė Sadūnaitė. Profesorius yra išmokęs lietuviškai ir vertia V. Krėvės „Raganų“ anglų kalbon.

NERIJA LINKEVIČIUTE, pagal tėvų kilimą — ukmergietė, tačiau augusi ir brendusi treimtyje, šiuo metu yra bėkianti solo dainos meno žvaigždė JAV-bėse. Ji — viena iš „Dirvos“ rengiamų jaunųjų dainininkų varžybų laimėtoja, bėbaiganti Čikagos konservatoriją. Jos mokslo baigimo reitais įvyko Čikagos konservatorijoje kovo 17 d. Pažymėtina, kad ji yra net trijų „Dirvos“ konkursų laimėtoja.

VILNIETIS DR. J. SIAPELIS yra miręs prieš 20 metų. Šią sukaktį mini ypač jo bičiuliai vilniečiai, kuriems jis daug nusipelnė savo veikla kultūrinėje ir visuomeninėje srityje. Gimė jis 1878 m. Galsikių vk., Simonų vls., Panevėžio apskr., mirė 1941 m. Placitai visuomenės jis žinomas kaip vertėjas apysakos „Robinsono gyvenimas ir jo nelaimės“ 1925 m. ir „Dėdės Tomo trobelės“, parašytos Beecher-Stowe. Dr. J. Siapelis daugiausia domėjosi kalba ir yra parengęs visą eilę žodynų. Palaidotas Vilniuje Rasų kapinėse.

A. SKRIMOS „Celesta“ — prozinės poezijos rinkinys leidžiamas Nidos knygų klubo leidyklos Britanijoje.

PROF. VIKTORAS BIRŽISKA sulaukė 75 m. amžiaus. Tą progą kovo 25 d. Čikagoje Marquette Hall salėje buvo surengtas jam pagerbimas.

AUSTRAL. GYVENA RASYTOJAI Vincas Kazokas, Juozas Mikštas, Juozas Almis Jūragis, Magdalena Slavienė — Mykolaitytė, Antanas Gasūnas, Kazys Kunca, Pulgis Andriusis, Elzė Rataikienė, Juozas Gučius ir Petras Pilka.

VEIKIA SIE CHORAI: Adelaidės choras „Lithuania“, vad. muz. Vaclovo Simkaus; Melbourne lietuvių dainos sambūris, vad. muz. Alberto Celmo; Newcastle lietuvių choras, vad. muz. Stasio Žuko ir Sidnėjaus choras „Daina“, vad. muz. Kazio Kavaliausko.

KUN. V. MINCEVICIUS, Via Casalmonterrato 20, Rome, Italy, ieško: rečiau, kurį papiktų \$200. Išeivis, skira knygtę prof. Gaetano Martino, kalbai, pasakytai Vasario 16 proga. Romoje. Leidinyje bus įrašytos remėjų pavardės.

ALE ROTA yra parašiusi romaną „Brolių Jėmė vaizduojami bolševikmetio įvykiai Lietuvoje. Išleis Nidos klubas, Britanijoje.“

DAIL. A. VAIKSNORAS, Amerikoje gimęs lietuvis, gyvenęs Clevelande, savo darbais, puošiančiais daugelio Amerikos muzėjų sales, yra plačiai pagarsėjęs, kaip ne eilinis, bet didelių gabumų dailininkas, modernus, naujais meno kryptų atstovas. A. Vaiksnoras pareiškė norą įstoti į Lietuvių Dailininkų Sąjungą ir vieną savo geresnių darbų padovanoti Čiurlionio galerijai Čikagoje.

MARIU ZUVEDRA

— Tai Kristus, vaikelis. Jį veda už miesto, — atsakė senutė. Sauliukas buvo daug girdejęs apie Kristų, bet jo nepažino. „Kad Jį muša ir stumdo svietimi žmonės, jis turi būti neturi namų. Nėra jo tėvų, mytės“ — Sauliukas taip mąstė. Sauliukas

Jo širdies, p pasauli daug greičiau, kaip tekančios ryto saulės induliai.

Tarsi norėdamas sulaikyti, kad ištektų iš Jo širdies visa meilė, kaip prieš tris dienas iš jos išteko visas kraujas, Kristus patelėjo į šiurpulius kryžių, kuris per jo širdį, kaip šilumą, dešimtin

L. Makarenkaitė šoka "Lėlės šokių" taut. d. k. "Kareivėlių šokių".

Tupejo penki žvirbliai.
Medžiotojas pokšt! ir nušovė
vieną. Kiek žvirblių liko?
Atsakymas: vienas negyvas
žvirblis. Kiti nuskrido.

ra šv. Elenos. Jame yra rūsys su
ždengtas gaubtu kupolu ir lais-
tomas keturių kolonų su didžiū-
niais kapiteliais. Lankytojas jį
gali nusileisti geležiniais vingiuo-

ginčiai, nesideriną su Krista
dvasia, dėl jos valdomą. Lotyn
graikai, melkitai, moronitai, S
rijos katalikai, armėnai kopti
graikų ortodoksai, Rytų apei
katalikai, jakobitai, protestan
ir kiti reikalauja sau teisės me
tis šv. Kapo bazilikoje. Šioje v
toje jie netik meldėsi, bet kart

Tai, zinoma, nebuvo padaryta. Todėl, atrodo, kad šiais kvepalais buvo išreikšta tik pagarbą mirusiam, kaip kad mes tai išreiškiam me gėlėmis.

Jau temo, ir todėl jie turėjo skubintis užbaigti, nukelti skersinį ir užrūgtinti akmenį ant kapo angos. Taj padare jie nuėjo pa-

Kapo tamsumoje Jėzus atrodė kaip kiekvieno žmogaus kūnas, belaukiąs sugedimo. Taip, matyti galvoje jo nuliūdę mokiniai. Taip irgi atvaizdavo jį Holbein ir De Champaigne, parodydami mums miršiusį, iškarpiantį žmogų, su iš-

ROZYS
IN

PLOKSTELĖ galite gauti pas: V. Aušrotas, 180 Glenholme Ave., Toronto, LE. 5-0527; St. Pranas, 15 Brookside Ave., Toronto, RO. 7-9885, ir J. Plecius, 118 Fairleigh Ave. S., Hamilton, Ont., Canada.

Plokstelių kleido ABC Records P. Jurgaitis, 7403 South Western Ave., Chicago 36, Illinois, USA.

į perskilusios uolos bedugnę bailiai prieidami žmonės vis dar mėtė uolos nuotrupas ir akmenis. Atsimušdami į nelygias sienas akmenys ritsi į prarają be pertraukos dundėdami. Staiga Kasijus suraginio arkli, kuris pabėgęs ketlą suoliui sustojio prie bedugnės, ir stįnarij iš išsėdėjimo smėję

nieste paskalas, kad Kristus priekēlē. Pilotas vēl paskyrē Kasiju. Jis turējo stebēti ir apie viska priēšēnēti Pilotui, prietarīngai smilkāncām aukas rymietīs dīevam. Kasijus tebebuvo drausmingas. Jis ir septīni karēi-rais stovējo priē uolos su Kristaus dūnu. Dabur Kasijus turējo dānu

...Kasijus prisiminė visus pasakojimus apie ežero nutildymą, apie uonos padauginimą, aklujų reijimą ir luosųjų vaikščiojimą. Tėrmia iš to viso jis juokėsi, dabar tie visi atsiminimai grįžo smulkmeniskai, ligi kiekvieno girdėto pasakojimo detaalus atkūrimo.

Ninorkas. — Portugalijos konsuliacija išejo iš JT pilnates pėsčias, protestuodama prieš Afrikos gėlių klausimo iškėlimą. 72 protestuotojai 2 pasisakė už jo svarstymą neįtraukiant protestuotojų.

PLOKSTELĖ galite gauti pas: V. Aušrotas, 180 Glenholme Ave., Toronto, LE. 5-0527; St. Pranas, 15 Brookside Ave., Toronto, RO. 7-9885, ir J. Plecius, 118 Fairleigh Ave. S., Hamilton, Ont., Canada.

Plokstelių kleido ABC Records P. Jurgaitis, 7403 South Western Ave., Chicago 36, Illinois, USA.

Mann & Martel Ltd.

REALTORS

2336 Bloor St. W. • Tel. RO. 2-8255

Garden Ave. - High Park
\$1,900 įmokėti, 7 kambarių mūrinis namas alyva apšildomas, 2 virtuvės. Pilna kaina \$15,000.

Roncesvalles - High Park
\$2,000 įmokėti, 7 kambarių atskiras mūrinis namas su dviem garažais, vandeniui alyva apšildomas, 2 virtuvės. Tik keli namai nuo Roncesvalles. Viena atdara skola balansas. Tikrai geras pirkiny. Pilna kaina \$15,900.

Swansea
4-tas namas nuo Bloor
\$16,900 pilna kaina, \$4,000 įmokėti, 6 kamb., atskiras mūrinis namas su garažu ir sandėliuku šalia alyva apšildomas, dvi vienos kambarių yra rūšyje su maža virtuvele ir vonia su tualetu. Viena atdara skola balansas 10 metų.

Indian Rd. Cres.
Originalus duplexas
\$2,000 įmokėti, 11 kambarių duplexas, 5 kamb. pirmame aukšte ir 6 kamb. antrame aukšte. Vandeniui alyva apšildomas. Du atskiri pečiai, vienas beveik naujas. Atskiri rūšiai kiekvienam butui su skalbykla. Didelis kiemas, tuojau galima užimti. Pilna kaina \$21,500.

Rusholme Rd. - College
\$6,000 įmokėti (gal užteks \$5,000), 8 kambariai per du aukštus, mūrinis, gerų plytų namas su garažu, 2 virtuvės, ekstr. kambarių rūšyje, kvadratinis planas, graži alyva apšildomas, viena skola balansas 10 metų, pirmą kartą parduodamas, 200' sklypas.

Oakwood - St. Clair
\$5,000 įmokėti, 7 kambarių atskiras mūro namas su garažu, vandeniui alyva apšildomas, 2 modernios virtuvės. Viena skola balansas 10 metų lengvi mokesčiai.

Bloor - Indian Grove
\$29,000 pilna kaina, 12 kambarių atskiras mūrinis namas su privačiu įvažiavimu ir garažu, didelis kiemas, vandeniui alyva apšildomas, 5 kambariai pirmame aukšte, 3 vonios, 3 virtuvės, ekstr. kambarių rūšyje su išėjimu į garažą. Namai labai gerai stovį. Dideli kambariai, visai arti Bloor.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255
Namų telef. LE. 6-1410

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiam skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasitiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS

VISŲ RŪŠIŲ ŠILDYMAS IR ĮVAIRIOS POMPOS.

507 Dovercourt Rd., Toronto. LE. 4-6123
ANT. JUOZAPAITIS

ED. KONDRATAS MOTERIŠKŲ ir VYRIŠKŲ RŪBŲ siuvėjas

1113 DUNDAS STREET WEST • TORONTO • TEL. LE. 3-5434
Didelis pasirinkimas angliško medžiagų kostiumams bei paltams.

WALLY'S GARAGE

PERSIKELĖ iš 5 Robert St. į NAUJAS PATALPAS

726 Lansdowne Ave. Tel. LE. 3-0631

(Tarp Bloor ir Dupont)
Visi mašinų remonto darbai lietuviams atliekami PIGIAU lietuviškame WALLY'S GARAGE. Sav. VI. Tarydas. Automatinė transmisija pigiomis kainomis, išorės taisymai (Body repair), dažymas ir visi kiti taisymo darbai atliekami sąžiningai. Darbas garantuotas.

726 Lansdowne Ave. Tel.: darbe LE. 3-0631, namuose RO. 3-2445

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. W., tel. LE. 4-9211

Didžiausias pasirinkimas namų, farmų, žemės sklypų, apartamentų ir bižnių. Duodamos 5% paskolos perkantiems namus. Įvairiais reikalais kreipkitės į šiuos mūsų agentus:

Bloor - Beresford
\$6,000 įmokėti, atskiras mūro duplexas, 2 garažai, arti prie Bloor. Kaina \$20,000.

Bloor - Delaware
\$3,900 įmokėti, mūro, 8 kambarių, mod. virtuvė, du garažai. \$16,900. Skubiai parduodamas.

Durie - Colbeck
\$8,000 įmokėti, atskiras graži plytų ligi stogo, viduje naujas tinkas, rūšys baigtas, 2 augštų, 8 kamb. Gražus didelis kiemas, platus įvažiavimas. Kaina \$22,000.

Tarp College ir Bloor - Gladstone
\$6,000 įmokėti, atskiras 2 augštų mūro, mod. virtuvė, rūšys baigtas, vand. apšild., 2 garažai, 10 pėdų privatus šoninis įvažiavimas. Kaina \$20,900.

Bathurst - Glencairn
\$2,000 įmokėti, atskiras, mūro, 5 kamb., bangaliukas, prie gero susisiekimo ir geram rajone. Kaina \$13,000.

27 kelias ir Bradford
36 akrų dirbamos žemės prie pat miestelio ir šalia geležinkelio stoties, trobsių nėra. Kaina \$5,000 grynais, \$7,000 išimokėjimui.

25 kelias - Milton
63 akrų geros žemės, trobsiai neapdirbti. Kaina \$8,000.

25 mylios nuo Toronto ir šiaurę prie geriausio susisiekimo, 5 akrų ir geri visi trobsiai. Kaina \$6,500.

Jane - Annette
\$1,500 įmokėti, 6 kambarių, mūro atskiras, garažas. Kaina \$9,900.

ST. DARGIS

Namų tel. RU. 3-2105

Telefonai: 1-846-9211, buto RO. 6-9683

Kreipkitės visais reikalais į EXTRA REALTY LTD.

Čia rasite ekstr. sąžiningą patarnavimą.

Šeimui sveikatos tarnybos Ontario provincijoje

Turėtumėte žinoti apie didelį skaičių Ontario provincijos turimų sveikatos tarnybų, kurių tikslas yra padėti jums arba jūsų šeimos nariams. Patarime šį skelbimą išskirti ir laikyti savo informacija.

DANTŲ TARNYBOS

Sveikatos Departamento Dantų Skyriui priklauso šios tarnybos:

- Dantų tarnybos Ontario Provincinė Ligoninė ir Centrinė Dantų Laboratorija.
- Geležinkelio vagonų — dantų kabinetų — operavimas Jie aptarnauja mokyklų vaikus tam tikruose neorganizuotose teritorijose rajonuose.
- Dantų patarnavimai organizuotų teritorijų vaikams, teikiant paramą vietinėms sveikatos tarnyboms.

UŽKREČIAMŲ LIGŲ KONTROLĖ

Tai tvarko Epimoligosijos Skyrius, kuris remia visas savivaldybes jų pastangose tyrinėti užkrečiamų ligų kilmės priežastis.

SVEIKATOS VIENETAI

Sveikatos Vienetai yra miestų bei kaimų savivaldybių unijos, kurių tikslas parūpinti veikles sveikatos programas bendruomenėms. Šios unijos gali susidėti iš valstybių, apskričių arba miestelių grupių, kartu su savo miestais. Šie vienetai veikia vietinių Sveikatos Tarnybų žinioje, kurie paskiria vieneto personalą, susidedantį iš daktarų, slaugių, veterinarų, sanitarijos inspektorijų bei raštininkų.

APLINKUMOS SANITACIJA

Sis skyrius administruoja ir teikia patarimus vietinėms sveikatos organams, kiek tai liečia maisto sanitaciją, pienu ir pieno produktus, valgyklas, atmatų pašalinimą, pilso bei mokyklų sanitaciją, kaimų apsupimą vandeniu ir kanalizaciją, vabzdžių bei graužikų kontrolę ir kitus sanitacijos atvejus.

INFORMACIJA IR REKLAMA

Čia formuojami planai, kaip Ontario gyventojus būtų galima geriau supažindinti su jų naudai skiriamais sveikatos patarnavimais.

PRAMONĖS HIGIENA

Sis skyrius propaguoja sveikatingumą pramonėje. Darbdaviai yra skatinami parūpinti medicinos patarnavimus, nukreiptus į bendros sveikatos išlaikymą.

LABORATORIJOS

Jų darbo didžiulą užimamumą užkrečiamų ligų bakterijų tyrinėjimą. Jų svarbi funkcija yra ir pieno bei vandens bakteriologinė kontrolė.

MEDICINOS STATISTIKOS

Sis skyrius veikia kaip patiriamasis organas visiems kitiems departamentams skyriams, analizuodamas duomenis bei planuodamas specialius tyrimus.

VAIKŲ LOPSELŲ SKYRIUS

Sis skyrius prižiūri visos provincijos lopšelius, kiek tai liečia auklėjimo normas bei gyvenimo sąlygas.

VIESŲSIOS SVEIKATOS SLAUGYMAS

Pagrindinis šio skyriaus uždavinys yra sudominti bei padėti vietinėms sveikatos tarnyboms organizuoti viesiosios sveikatos slaugymo tarnybas.

MOTINOS IR VAIKO SVEIKATA

Sis skyrius rūpinasi laukiančių motinų bei kūdikių, priešmokyklinio bei mokyklinio amžiaus vaikų sveikatos reikalais.

DVASIOS SVEIKATA

Sis skyrius išlaiko eilę protinių ligoninių, jų tarpe ir ligoninės-mokyklas protiniai nesveikiems vaikams.

APSAUGA NUO DŽIOVOS

Ontario provincija yra laiminga, kad vadovaujant Apšaugai nuo Džiovos Skyriui, ji yra išvysčiusi išsamią džiovos kontrolės programą. Savanoriškų grupių išlaikomos sanatorijos veikia visose provincijos dalyse. Prie jų pacientų išlaikymo išlaidų padengimo labai efektyviai prisideda Ontario vyriausybė, kuri taip pat teikia subsidijas ir naujų ligoninių statybai.

Kadangi Rentgeno spindulių medicinos mokslo rankose tebėra pats efektyviausias ginklas ligos suradimui, vyriausybė visoje provincijoje išlaiko kilnojamą persvietimo vienetus.

REHABILITACIJA

Išėjusiuoju Reabilitacijos skyrių, jo veikla glaudžiai koordinuojama su kitomis medicinos bei giminingomis tarnybomis, kurių reikalingi būvisieji džiūvos bei proto ligų pacientai.

MAITINIMAS

Tai yra daugiausia patiriamosios tarnybos departamentas. Jo svarbesni veiklos uždaviniai: ruošti maitinimo kursus viesiosios sveikatos slaugimo visose provincijoje ir toki bendruomenės patarnavimai, kaip patarnavimai šeimoms, mokyklų sveikatos priežiūra ir kūdikių klinikos.

ONTARIO SVEIKATOS DEPARTAMENTAS

Parlamento Rūmai, Toronto, Ont. Honourable Matthew B. Dymond, M.D. C.M., Ministeris.

SPORTAS

KANADOS LIETUVIŲ STALO TENISO PRIMENYBĖS

Praėjusį šeštadienį Toronto š. Jono Kr. parapijos salėje LSK Vytis pravedė individualines Kanados lietuvių vyrų ir moterų stalo teniso primenys. Pirmenybėse dalyvavo Toronto Vyčio, Hamiltono Kovo, Rochesterio Sakalo ir nors ir negausiai Toronto Ausros tenisininkai.

Vyrų vienetai bei laimėjo Vyčio Gvildys, palikęs tradicinę antroje vietoje irgi vytiety. Nešukaitis. Trečioji vieta po atkaklios kovos, bet užtikrintai, atiteko Kovo Navickui, ketvirtoji vietoje liko taip pat kovietis Grajauskas, kuris šiose pirmenybėse pateikė daug staigmenų paklūpęs ne vieną teniso tuizą.

Moterų grupėje matėsi tikrai pakilusi žaidimo klasė. Atsirado daug jaunų tenisininkių, kurios netik daug žada ateitį, bet ir dabar jau turi kaitą parodyti. Čia išskirtinos jaunosios tenisininkės E. Sabaliauskaitė, L. Janušaitė ir L. Staskevičiūtė. Vieneto varžybos liko nebaigtos, tačiau finalistas ir likusios laimėtojos liko išaiskintos. Finalistėmis tapo vytietytės Kasperavičiūtė ir Sabaliauskaitė. Trečioji vieta atiteko Sakalo Januškaitėi ir ketvirtoji Kovo Rickienai.

Kitos pirmenybių pasekmės: vyrų dvejetas — 1 vieta Mačiulis (Sakalas) - Nešukaitis (Vytis); 2 v. Vaicekuskas - Gvildys (abu Vytis); 3 v. Petrusaitis - Grajauskas (abu Kovas) ir 4 v. Brazauskas - Navickas (abu Kovas).

Moterų dvejetas: 1 v. Kasperavičiūtė - Sabaliauskaitė (abi Vytis); 2 v. Rickienė (Kovas) - Grybauskienė (Sakalas); 3 v. Jonušaitė - Staskevičiūtė (abi Sakalas); 4 v. Stirbitė (Ausra) - Prunskytė (Vytis).

Mišrus dvejetas: 1 v. Mačiulis - Janušaitė (abu Sakalas); 2 v. Nešukaitis - Kasperavičiūtė (abu Vytis); 3 v. Gvildys - Sabaliauskaitė (abu Vytis); 4 v. Petrusaitis - Rickienė (abu Kovos).

Visos varžybos buvo prarastos dviejų pralaimėjimų sistema ir iš viso pirmenybėse dalyvavo 21 tenisininkas.

A. S.

VYČIO ŽINIOS

Krepšininės netikėtai, bet pelnytai pralaimėjo antras Ontario Church pirmenybių rungtynes prieš Niagara Falls St. Martins 49:70. Po sėkmingo laimėjimo pasipriešininkas tikėtasi dar lengvesnio laimėjimo savo kieme, tačiau pasirodė, kad techniškas žaidėjų pasirodymas šiais laikais krepšinyje nusprendžia laimėjimus. Tai antroji meistrystė išsprendusi iš vytietytį rankų. Ikišiol vytietytės yra laimėjusios Kanados lietuvių ir CYO moterų krepšinio meistrystės. Šiose rungtynėse žaidė: Balsienė 18, Dargytė 5, Rutkauskaitė, Prunskytė 10, Žolpūtė, Kasperavičiūtė 16.

Stalo tenisininkai — Gvildys, Nešukaitis, Vaicekuskas, Kasperavičiūtė ir Sabaliauskaitė praėjusį sekmadienį Toronto dalyvavo Ontario open pirmenybėse. Geriausiai pasirodė trylikametė Sabaliauskaitė šį kartą pasiekusi tikrai vertingą laimėjimą — moterų B klasės meistrystę. Neblogai pasirodė ir Kasperavičiūtė moterų dvejetė, poroje su kanadiete, laimėjusi pirmą vietą ir vienetu iškopusi į finalą. Nešukaitis vyrų B klasės vienetė pasiekė pusfinalį. Šiose pirmenybėse sėkmingai dalyvavo po lietuviškų pirmenybių Toronto už-

silike londoniškiai Navickas su Brazausku. Pastarasis vyrų B grupėje ir varžybose su forais pasiekė pusfinalius. O C grupėje — ketvirčio finalas. Navickas vyrų senior grupėje pasiekė pusfinalius ir C grupėje ketvirčio finalus.

A. S.

AUSROS ŽINIOS

Ontario CLB pirmenybių finaluose Ausra M. nugalėjo Wellando Holy Trinity komandą 37:27 ir 38:24 ir liko naujuoju Ontario Church lygų mergaičių Midget klasės čempionu. Ausra M. komandoje žaidė: I. Romanovaitė 15, 12, R. Bilkytė 13, 24, D. Klimaitė 9, 2, J. Ceponkutė, D. Kudirkaitė, G. Dubininkaitė, T. Dubininkaitė, M. Romanovaitė, L. Leveckytė, A. Dundraitė. Komandai vadovavo P. Vyskulpaitis, globėjo — J. Bilkis.

Praėjusį trečiadienį CYO bankete Ausra M. žaidėjos buvo apdovanotos individualinėm Taurėm bei čempionų ženkliais. I. Romanovaitė antro kartą yra išrinkta geriausia CYO lygos Midget klasės žaidėja ir sykiu yra geriausia metikė. J. Gataveckaitė, CYO Juvenile klasės geriausia metikė.

Kanados Sporto Apygardos krepšinio mergaičių A pirmenybių rungtynėse Ausra nugalėjo Rochesterio Sakalą 40:30. Žaidė: G. Uogintaitė 13, D. Simonaitė 2, J. Gataveckaitė 10, E. Juozaitytė, J. Ceponkutė, R. Bilkytė 2, A. Sapijonytė 2, A. Grigaitė 5. Ausros mergaitės liko trečiu kartu iš eilės KSA čempionėmis.

Draugiškos rungtynės Ausra Juv. nugalėjo Ausra M. 82:28.

Ši antrosios treniruotės vyks įprastu laiku, kai ketvirtadienį nuo 1 val. p.p. iki 7 v.v. Yra numatyta kelti draugiškų rungtynių berniukų ir mergaičių komandas.

ROČESTERIO SAKALO SPORTININKAI TORONTE

Praėjusį savaitgalį LSK Vyčio parkietis Toronto atsilankė Rochesterio Sakalo sportininkai, kurie čia šeštadienį dalyvavo stalo teniso pirmenybėse, žaidė draugiškas krepšinio ir tinklinio rungtynes su Vyčio mergaitėmis, o sekmadienį dar žaidė mergaičių krepšinio rungtynes su ausrietėmis.

Krepšinio rungtynes tarp Vyčio ir Sakalo krepšininčių užtikrintai laimėjo sakalietės pasekme 38:16. Vytietės bei kelių pajėgiųjų žaidėjų nesugebėjo rimčiau pasipriešinti fiziniai stipresnės ir geriau žaidžiančios sakalietės. Sakalo komandoje išsiskiria buvo L. Jonuškaitė sukovusius pusę komandos taškų — 16. Už Sakalą dar žaidė: Chromanskytė, Slapelytė 4, D. Jonušaitė 10, Staskevičiūtė 3, Norkutė, Vosyliūtė 1, Morkinaitė. Vytietės: V. Žolpūtė 2, Jonynaitė 10, Bilkytė, Supronaitė 2, Z. Žolpūtė, Kruminaitė, Renkauskaitė 2, Cirvininkaitė.

Tinklinio kova buvo šiek tiek lygesnė, tačiau ir čia sakalietės tapo laimėtojomis. Rungtynių pasekmė 2:0 (15:13, 15:10). Žaidė tos pačios žaidėjos.

Rungtynių pertraukioje žiūrovai buvo supažindinti su abiejų komandų žaidėjomis, o Sakalo sportininkės klubo pirmininkės S. Kasperavičiūtės buvo pasveikintos įteikiant gėlių. Vakare svečiai atsilankė ta proga suruoštos vytietytės.

Vytietėi džiaugiasi užmegzti draugiškus sportinius ryšius su Rochesterio

sportininkais ir tikisi, kad jie neturks. Rudeniop vytičiai yra pasidėję aplankyti Rochesterį. Jauniesiems Sakalo sportininkams ir jų energingam pirm. K. Mačiuliui linkime geriausios sėkmės lietuviškojo sporto kelyje!

A. S.

KOVO ŽINIOS

Linksmų šv. Velykų visiems Kanados lietuviams sportininkams linki HLSK Kovas.

Išrinktoji Kovo valdyba pareigomis pasiskirstė: pirm. K. Stanaitis, I. J. Bulionis, sekret. K. Baronas, pareng. vadovas J. Giedraitis, narys S. Valevičiūtė.

Revizijos komisiją sudaro: V. Su-

batnikaitė ir A. Grajauskas. S. Amerikos žaidynėms Toronto užregistruoti 34 sportininkai. Mūsų klubas atstovaus: moterų, jaunių ir jaunučių krepšinio, moterų, vyrų, jaunių ir jaunučių stalo tenisininkai.

Draugiškos krepšinio rungtynės tarp "senių" ir jaunių komandų baigėsi jaunųjų pergalė 47:26.

K. B.

SPORTAS LIETUVOJE

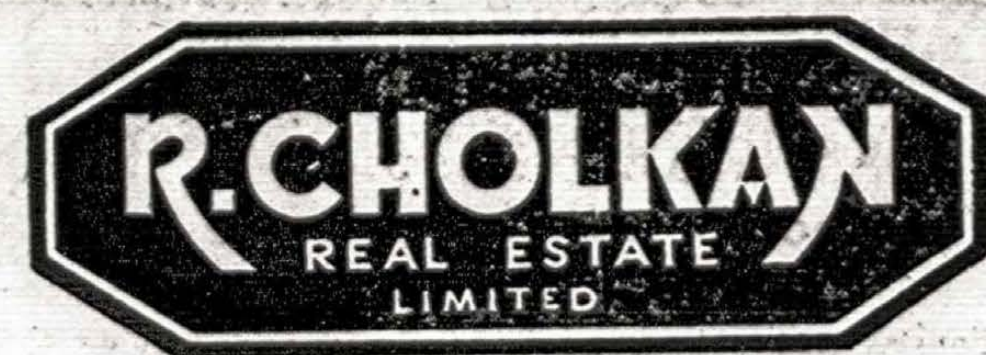
Sovietų Sąjungos vyrų ir moterų stalo teniso rinktinės vyėjo Rytų Vokietijoje ir sužaidė tarpvalstybines rungtynes. Iš lietuvių, vyrų grupėje A. Saunoris, moterų grupėje N. Ramanauskaitė. Moterų laimėjo rezultatu 3:0, o vyrai pralaimėjo 4:5. Nusiskundžiama, kad trečioji rusų raketė buvo labai silpna. R. Paškevičius ir rinktinės meistras net neįėjo. Idomus S. Sąjungos stalo teniso federacijos pirmininko Makarovo pareiškimas: "Mes dar nenustojome tikėti R. Paškevičiumi. Tačiau viskas priklauso nuo to, jei jis bus tvirtos valios, treniruosis, laikysis sportinio režimo, tai galės atgauti savo pozicijas". Šis pareiškimas patikimai pavaizduoja sportinę drausmę Sovietų Sąjungoje.

Sovietų Sąjungos A klasės krepšinio pirmenybėse dalyvaujančioms Lietuvos komandoms sekasi nepergeriausiai. Kauno Žalgirio vyrai sunkiai nugalėjo Leningrado Spartaką 61:60, ir pralaimėjo Leningrado Burevistikui 58:59. Kauno PI moterų pralaimėjo Rygos TTT 54:56. Šis Kauno moterų pralaimėjimas skaitytinas neblogai, nes Rygos TTT yra viena pačių pajėgiausių Sovietų Sąjungos komandų. Vilniaus Spartak vyrai susitiko su Tbilisio Dinamo ir pralaimėjo 66:90. Ši komanda yra taip pat viena iš pirmenybių favoritų. Joje žaidžia du Sovietų rinktinės žaidėjai ir komandos ūgis yra nepaprastai augstas. Geriausia galimybė iškovoti savo grupėje į finalus turi Kauno Žalgirio vyrai, kurių grupėje nėra pačių pajėgiausių S. Sąjungos komandų. Tačiau ligistinis žalgiriečių žaidimas teduoda labai mažą vilčių patekti į finalus.

G.

Bukareštis. — Pertvarkyta Rumunijos valdžia. Atsisakyta ligistinio sovietinio stiliaus prezidiumo kaip vyriausiojo vykdamosios valdžios organo. Vieton jo sudaryta 17-os asmenų valstybės taryba. Jos pirmininku ir tuo būdu valstybės galva išrinktas G. Gheorgiu-Dej.

Montrealis. — Taksi šoferių profesija antrą kartą organizavo streiką, bet nepavyko. Iš 1.800 į streiką susirinkimą atėjo tik 50.

REALTORS

527 Bloor St. W.

Tel. LE. 2-4404

Perkant ar parduodant betkokį nekilnojamą turtą, kreipkitės į šią gerai žinomą firmą.

Didelis pasirinkimas gyvenamųjų namų, įvairaus dydžio apartamentų, bižnių, farmų sklypų etc. Sąžiningas ir skubus patarnavimas.

Geriausias mokiųjų gavimas bei sudarymas visame Toronte.

DUNDAS — DUFFERIN

\$800 įmokėti ir vienas mokiųjų balansas, 6 kamb., namas, 2 mod. virtuvės, naujos kietmedžio grindys, garažas, tuojau galima užimti, pigiau negu nuoma.

BLOOR — ISLINGTON

\$2,000 įmokėti, 6 kamb. atskiras naujas mūrinis namas, kvadratinis planas, alyvos šildymas, garažas, arti Bloor, 10 metų skola.

BABY POINT

\$2,300 įmokėti, keletas metų senumo, 6 kamb. mūrinis namas, privatus įvažiavimas, kilimai, 20 metų skola iš 5%, greitas užėmimas, šeiminingas pirkio biznis.

LIKVIDACINIS POMIRTINIS PARDAVIMAS

14 NAUJŲ DUPLEKŠŲ
\$2,500 — \$3,000 įmokėti, visai nauji, mūriniai duplexai. Kiekvienas butas po 6 kambarių, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu, lengvos ir ilgos išimokėjimo sąlygos, žema kaina. Skubus pardavimas.

BLOOR — QUEBEC AVE.

\$2,000 įmokėti, 8 kamb. atskiras mūrinis namas, 2 modernios virtuvės, kvadratinis planas, arti Bloor.

RUNNYMEDE — BLOOR

\$3,500 įmokėti, 6 kamb. atskiras gražus mūrinis namas, kvadratinis planas, vand. alyvos šildymas, garažas su privačiu įvažiavimu, gražus didžiulis kiemas.

ST. CLAIR — BATHURST

\$5,000 įmokėti ir vienas mokiųjų balansas 10-čiai metų, 9 kamb. per du aukštus, puikus atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, vand. alyvos šildymas, 2 modernios virtuvės, recreation kamb., garažas, arti St. Clair, žema kaina, skubus pardavimas.

INDIAN RD. — BLOOR

\$7,000 įmokėti, 10 kamb. atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, 2 vonios, 2 mod. virtuvės, alyvos šildymas, vieta garažui.

SWANSEA

Ken WILES

REALTOR LTD.
2279 Bloor St. W. (prie Durie St.)
Telefonas RO. 6-9241

Didžiausias pasirinkimas namų biznių visame Toronte.
Nuosirdus ir sąžiningas pataravimas.
Rūpestingai mokiūčių sutvarkymas.

Jane St. - St. John's Rd.
 \$1,500 imok. 6 kamb. mūr., 2 virt., kietmedžio grindys, naujas alyvos sild., šoninis įvaž. garažas. Vienas mokiūčių išmokėti. Prašo \$14,500.

Jane - Baby Point Rd.
 \$2,000 imok. 5 kamb. mūr., gražus bungalovas. Naujas sild., mod. did. virtuvė, gražus kiemas, garažas su plačiu įvaž. Verta pamatyti.

Dundas - Quebec
 \$2,500 imok. mūr. namas. Krautuvi (šiuo metu moterų rūbų pard.) ir 5 kamb. butas. Tinkama betkokiam bizniui. Geras biznio rajonas, 6% % atvira ilgas murg. išmok. Prašo tik \$15,000. Pasitarkit.

Jane - St. Marks Rd.
 \$3,000 imok. 6 did. kamb. mūr., rupių pl. atsk., kvadr. planas. Tinka vienai ar dviem šeimoms. Labai gražus ir švarus iš lauko ir vidaus. Verta pamatyti. Priv. įvaž. ir mūr. garažas.

Jane - St. Clair
 \$20,000 imok. mašinų taisyimo - remonto dirbtuvė, mūrinis did. pasta (Car Body & repair garage) su visais įrengimais. Labai geras biznis. Garazė dydis 50x150. Pard. dėl ligos. Vertas dėmesio pirkiny. Pamatykit.

S. JOKUBAITIS
PAROPINU MOKIČIUS REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.
Telef. RO. 6-9241. Namų RO. 6-0417

Collingwood, Wasagos, Stayner
 apylinkėse turime didžiausią pasirinkimą ūkių, farmų, gatvinių stotelių, vasarnamių, garažų, įvairių biznių ir t.t.

V. (Vic) BUTRIMAS
 Dėl informacijų rašykite: BOX 83, COLLINGWOOD, ONT.
 G. D. HUNT REAL ESTATE

Namų: BUTRIMAS
 139 Fourth St. E.
 Collingwood, Ont.
 Tel. 2337

TAUPLYK IR SKOLINKIS

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyve "PARAMA"

Būstinė: Lietuvių Namai
 1129 DUNDAS STREET WEST,
 Toronto 3, Ontario.
 Telefonas LE. 2-8723.

Už santaupas moka nuo 4% ligi 5%. Už asmenines paskolas ima tik 8%. Už paskolas - mokiūčius - 7%. • Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos. • Visi narių gyvybė apdrausta santaupų dydžiu.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais ir penktadieniais nuo 10 val. ryto ligi 1 val. p.p. ir vakarais nuo 5.30 ligi 9 val. vak.; antradieniais nuo 10 val. ryto ligi 1 val. p.p. ir vakare nuo 7 val. ligi 9 val. v.; trečiadieniais ir ketvirtadieniais nuo 10 val. ryto ligi 1 val. p.p.

PLUMBING and HEATING

J. Lissauskas, valdžios pripažintas plomberis, įrengia naujus ir taiso senus plumbing darbus, vandens apšildymą alyva, įstato naujus ir remontuoja senus pečius.

Darbas atliekamas sąžiningai ir nebrangiai.

148 WESTMINSTER AVE. Telefonas LE. 2-5191

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduosimos lempos ir batorejos. Prityres specialistas su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbailis

A.P. GARAZAS

1539 DUNDAS ST. W. LE. 5-9130
 (prie Dufferin)

Visų rūšių automobilių mechaninis remontas. Automatinės transmisijos. Darbas sąžiningai ir garantuotai.

Sav. Ant. Paškevičius

VISU RŪŠIŲ AUTOMOBILIŲ BODY TAISYMAS

Dundas Auto Body
 Darbas sąžiningai ir garantuotai.
 Lietuvių savininkas A. Simonis.
 418 BATHURST ST. • WA. 1-3225

J. BARAKAUSKAS

Elektros kontraktorius

Visų rūšių elektros įrengimai ir pataisymai.
 Tel. RO. 7-9947
 24 Humberview Rd., Toronto.

VYRIŠKŲ IR MOTERISKŲ ROBU siuvėjas

A. Beresnevičius

Visiems sezonams didžiausias pasirinkimas angliški medžiagų. Augštesios klasės darbas. Zemos kainos.

1299 DUNDAS STREET WEST, TORONTO.
 Telefonas LE. 1-1432.

Taisau televizijas, namų ir auto radio.

Raštu garantuojamas darbas ir dalys.

A. GRYBAS.
 Tel. LE. 2-7284

NAUJAMIEI MODERNISKAI ĮRENGTAME MOUNT ROYAL MOTORS

greitai jūs galite savo automobilio patiesimo reikalus išsiaiškinti Lietuviškai. Daugiau kaip 20 m. patyrimo praktika mes garantuojame darbo sąžiningumą.

Darome visų rūšių automobilių ir sunkvežimių mechanikos patiesimus, su-lankstymų ištaisymus, dažymą, priekinių rotų suregulavimą ir balansavimą su geriausiomis BEAR mašinomis, automatiškai ir standartines greičių dėžes, stabdžių jautų pakeitimus — nuo \$18.00.

Taip pat turime padangų, baterijų ir kitų auto reikmenų.

Vilko patarnavimas veikia 24 valandas. Lietuviams duodama nuolaida.

3 Auckland Rd. — Tel. BE. 2-2131
Nakties metu tel. RO. 7-0086
 (Aukland gatvė prasideda prie 5249 Dundas St. W. į vakarus nuo St. Point).

SUDBURY, Ont.

REKOLEKCIJOS, kurias pravedė kun. St. Kulbis, SJ, praėjo labai gražiai. Beveik visi galintieji pasinaudoję sakramentais atliko velykine. Sudburyškių vaisingumas taip sužavėjo misionierių, kad pasilikto dar trejetą dienų ir po rekolekcijų. Siemet lietuviški klebonija išlaikė J. M. Kriaučiūnaitį, A. V. Jasūnaitį, V. G. Lumbaitį, P. G. Petrenaitį, V. E. Petrovą, A. I. Raškevičią. Rekolekcijų užbaigtuvės ir iškilmingas misionierių pagerbimas buvo pas A. V. Jasūnaitį, kur, be sudburyčių, dalyvavo daug svečių iš apylinkės, o dr. J. Baltrušaitis su ponu net iš North Bay. Prie sauniai paruošty vaizių stalo buvo sugiedota "Ilgiausių metų" rekolekcijų vedėjų, vaisingiesiems šeimininkams ir vietos lietuvių klebonui. A. Jasūnaitis padarė visiems malonią staigmeną, kai pakvietė svečius valsiams pas "kaimyną", o tuo tarpu atsidūrė visi jo paties kruopščių darbu tik prieš rekolekcijas juos-tame erdviame ir gražiame salionelyje. Išleistuvės įvyko pas bendruomenės pirm. A. Raškevičių ir pas J. M. Kriaučiūnaitį. Svečiai krito į akis dar ir tai, kad šiemet lietuvių šeimininkės, paruošdamos valius, laikėsi lietuvišką tradiciją, įjungdamos ir naujovių.

Judrusis svečias, be čia minėtųjų, aplankė visą eilę ir kitų savo senų pažįstamų.

ATSIGAVIMO SOKIŲ VAKARAS, kurį ruošia KLB apylinkės valdyba, įvyks šestadienį prieš Atvelykį, balandžio 8 d., visiems žinomoj Frood Rd. ukrainiečių salėje. Pradžia 7 val. vak. Sokiams gros geras orkestras ir veiks lietuviškas bufetas. Visi Sudbury ir apylinkės lietuvių maloniai kviečiami apsilankyti ir jaukiai praleisti laiką.

Sudburyški.

Teviškes lankytojus prisimenant

Stipraus šalčio storai apmūrytame lango stikle prapūtus mažą proterpą, ir sekant sniegu užverstą kiemą, auga įtempimas. Kunigo belaukiant, kaip stiklinė išblizgintoje grįčioje, visi kaip ant adatu. Rūpestingos moterų akys vis dar kę nors ne taip pastebi. Tai baltutėlė, vasaros metu prie kūdros išbalinta lininė staltiesė ant stalo truputį persikreipusi, visai pirkiai naftalino kvapą teikianti, tik iš skrynos išimta, raštuota antklodė neužtraukta iki paties lovos kojgalio. Po trobą neramiai vaikščiodamas šeimininkas iš įpratimo prieina prie apšalusių lango ir, nieko nematydamas, pasikliauja mažuoju, ant suolo užsirašiusiu sargybiniu.

Pirkioje nuotaka, beveik kaip bažnyčioje. Be reikalo nedrįsta niekas net prakalbėti. Mažasis sargas protapilais papučia ledą besitraukiantį stiklą ir negali apsiprasti su mintimi kas atsitiks su saldinais, jei kunigo užklaustas sumaišys poterių žodžius? Vy-ras jaučia sėrmėgos kišenėje storą piniginę, kurioje, tarp do-kumentų, yra tvarkingai atskaiciuo-ti penki litai klebonui, po litą var-gonininkui su zakristijonu ir, iš smulkų, 20 centų kunigo bernui.

Mergai prišokus prie veidrodžio pakartotinai pažūrėti, kaip atrodo naujoji, pirmą kartą užsi-gobta skarelė, šeimininkė pastebi, kad plaukiant ir ražu šveičiant grįčios sienas, kažkaip neišlygin-tas liko Siluvos Svč. Mergelės pa-veikslas. Kaip galėta taip neap-sižiūrėti? Ji skubiai pripuola, pa-tamo abrožą ir atsisukusi patikri-na.

Vyras pastebi iš palovės išlin-dusį, iki pačių durų nusidriekusį naginių apyvą. Dėl to jis už-pyksta. Pripuola prie kampe sto-vinčios lovos ir staigiu judesiu pa-spiria apyvarą, kad nei ženklo ne-simatytų. Kad jas kur tas bobas! Paskui jas taip ir žiūrė! Kiti at-veju jis būtų skaudžiai apsišaršęs, bet dabar negalima išsižiūrėti.

Staiga nuo suolo nusirita akylusis sargybiniš. Jis klykdamas praneša, kad kunigelis jau kieme. Sekantį momentą prie lango pri-sloka pats tėvas ir pro atsidyltą apskritimą pamato į kiemą suva-žiuojant dvejus roges: vienos sė-dį storais kailiniais apšiltkęs pa-sipūtęs klebonas su savo vežėju, o kitose akiniuotas vargonininkas ir zakristijonas.

Svečiams trypiant priemenėje ir kratant sniegus nuo valikuo-tų kojų didysis laukimo nerimas pamažu sklaidosi. Pasigirdus bar-

Humoras mokesčių įstaigoje

— Laimingas, kas gali juoktis ir kitus juokinti, — kažkas yra pa-sakęs. Gal dėl to juoko kartais pasitaiko ir ten, kur, rodos, jam visiškai negalėtų būti vietos. Štai, kad ir pajamų mokesčių surinki-mo įstaiga Otavoje, atrodytu, la-bai jau rimta įstaiga. Iš ko ten daug juoksies. Tačiau pasitaiko ir tenai gana sąmoningų išdaigų. Esą, pernai įstaiga gavusi voka, apilpinčią visokiomis žymelėmis ir šūkiams. Ir ko ten nebuvę. Ir Kalė-dų senelio su barzda žymelė, ir užrašas "Neatidaryti ligi Kalė-dų" ir dar visokių dalykų ir net užrašas "Nuodai!"

Voką atidarius betgi rasta tvarkingiausiai užpildytas mokes-čių mokojojo blankas ir — rei-kiamai primokėti sumai čekis...

Kitas laiškas buvęs gautas su labai originaliu čekiu — išrašy-tu ant... baltinių medžiagos skiautės. Gi lydimasis raštelis skambėjęs šitaip:

"Gerbiameji,

Jūs — su savo dideliais mokes-čiais nušlęstie paskutinius marš-kius nuo mano nugaros. Tuo at-veju — nieko nebelineka man da-ryti, kaip, simbolizuojant tai, iš-kipti iš tų marškinų gabalą me-džiagos — ant jo parašyti ir pa-siųsti jums "medžiaginį čekį"...

Mokesčio įstaiga tų čekį banke visdėto iškeitusi ir pinigų ga-vusi...

Pr. Alšenas.

LIQUIFLAME

OILS LTD.
H. ROŽAITIS
 Greitos kuro-alyvos pristatymas ir patarnavimas.
 Telefonas LE. 3-4908.

Atlieku visokius elektros darbus

prie senų ir naujų statybų. Patarimai ir apskaitavimas veitui.

Licenzijuotas elektromonteris
J. Nacevičius
 Tel. LE. 4-6075

Ministerio Vytauto Gylio atminimui pagerbti komitetas praneša

visuomenės žiniai sekančią finansinę apyskaitą:

1. Surinkta aukų pagal aukų lapus arba tiesiogiai įnešta į Paramos s-ą 1458	\$642.75
2. Surinkta prie įėjimo 1960. IV. 3 d. darant minėjimą akademija	271.85
3. Surinkta prie Prisikėlimo parapijos bažnyčios 1960. VII. 10 d.	8.60
4. Surinkta Springhursta kop-lyčioje 1960. VII. 17 d.	34.00
5. Gauta iš Liet. Atstovybės Vašingtone	333.00
6. Gauta: % iš Paramos kredo-to kooperatyvo	3.98
Viso pajamų	\$1,294.18

Išlaidos:

1. Turner ir Porter laidojimo išlaidos	\$1,033.00
2. Prisikėlimo parapijai už sa-lę minėjimui-akademijai	175.00
3. Spaudiniai, telefonas; pašto išlaidos ir kt.	49.85
4. J. Dvilaitėi už laidotuvių filmą ir jo apdirbimą	35.00
5. Valiutos skirtumas ir ban-ko patarnavimai	11.42
Viso išlaidų	\$1,204.27
Komiteto kasoje	\$89.91

Pirmitat laikomam Paramos kredo-to kooperatyvui, s-ą 1458:

Individualiai ankoje:

\$100: A. ir M. Dausai;
 \$75: Prisikėlimo parapija Toronte;
 \$55 šv. Jono Kr. parapija Toronte;
 Po \$50: E. ir J. Jurkevičiai, Savano-rių - kūrėjų Toronte skyrius;
 \$30: dr. Alf. Zubrys;
 \$25: V. ir K. Kalendrai;
 Po \$20: Vyt. Aleksandriūnas ir J. Bachanas;
 \$17: B. ir B. Čepauskai;
 \$16: V. Meilus;
 Po \$15: B. Buntinas ir Aug. Kuolas;
 Po \$14: J. Strazdas ir J. Dragašius;
 Po \$12: J. Jankaitis ir P. Šešepavičius;
 Po \$10: Vyt. Balsys, St. Banelis, Pr. Bastys, L. Garbaliuskas; J. Gustainis.

Skaitytojų laišakai

T. Uogintas, atvykęs Kanadon su džiava serganciu grupe, buvo nušiestas į sanatoriją Regina mieste. Saskatche-won prov. I T2 redakciją jis kreipėsi informacijai. Štai jo laiško ištirauka:

"Mes su žmona į Kanadą atvykome šio mėnesio 10 d. dėka Pabėgėlių metų proga Kanados vyriausybės priimto li-goniams išleisti įstatymo. Žmoną ap-gyvendino Reginos mieste, o mane pa-talpino į sanatoriją. Per tą trumpą lai-ką teko sutikti ukrainiečių, lenkų, vo-kečių ir kitų tautybių, bet lietuviu ne-sitikome nė vieno, o su jais sueti ir kontaktą norėjusi, todėl ir kreipiuosi į Jus prašydamas prisistūti čia gyvenan-čių lietuvių adresus. Tikėdamasis grei-tu laiku sulaukti Jūsų redaguojama laiškrų bei prašytas informacijas lie-ku su geriausiais linkėjimais ir gilia pagarba.

Titas Uogintas".

Galima priartėti...

(Atkelta iš 3 psi.)

bėti bimbiskai ar mizariškai, ar ba-ji, kad ir nenorom (net privers-tas!) Lietuvos rašytojas sukriti-kuos į nieką. Reikia nepamiršti vieno Lenino principo: "Neutra-lių nėra! Yra arba su mumis, ar-ba prieš". Štai iš tų, save skaitan-čių neutraliais, bolševikai nori pagal galimybes nuo daugiau at-sirinkti sau, na, o kurie nepasi-duos, tie jau, aišku, liks "prieš".

Galbūt su tokiais išvedžiojimais ne visai sutiks. Patyrimo bendra-darbiaujant Rytams su Vakarais aš neturiu, tik pareiškiu savo iš-tikinimą, gerai pažindamas sovie-tinį gyvenimą. O gal yra tokių, kurie pasiekė gana gerų rezulta-tų? Tai duokit pavyzdžių!

Pabaigai trumpai norėčiau pa-sakyti, jog bendradarbiavimas su Tėvyneje esančiais literatūros ir meno darbuotojais pagal oficialiai esančias šio laiko galimybes yra ribotas; ir jo ribos randasi čia pat šalia: "Ne".

Will-Do Cartage

Baldų pervežimas

mieste, prieinama kaina.

Visi baldai apdrausti.
 Broliai SODONIAI.
 124 GRACE ST., Toronto
 Tel. LE. 4-8390

ALFA RADIO & TV

PARDUODAM IR TAI SOM TELEVIZIJAS, RADIJAS
 TAI SOM SĄLDYTUVUS, KROSNIS, SKALBIMO MASINAS
 Tel. LE. 1-6165 • 672 Lansdowne Ave.

..ŠYPSENOS..

Ar jau miega?

— Labai atsiprašau, Pone, pra-sau įeiti labai tyliai, nes paskaita jau senokai prasidėjo, — sako du-rininkas prie salės durų pavėla-vusiam svečiui.

— Ar jau visi miega? — paste-bi tas.

Pirmas pagrindas susipykti
 — Kaip tai gali būti? Jūs jau tretį metalą veik kas savaitgalį kartų vykstate žuvauti ir visada buvote geriausi draugai, o dabar staiga susipyko?

— Matai, pereitį savaitgalį mes sugavome pirmą žuvį...

Spausdina tik naujienas
 I redakciją įbėga energingas ponas ir priejės prie redaktoriaus grietlį klausia:

— Ar tiesa, kad tamsta savo laikraštį pavadinai mane apga-viku?

— Negali būti, — atsako re-daktorius. — Mes spausdiname tik naujienas...

Gula su vištom
 — Vasarodamas aš visada einu gulti kartu su vištom.

— Argi jau taip patogų visą naktį tupėti ant laktų?

Logiškas atsakymas
 Užsienietis, atvykęs į Ispaniją atstogoms, sutinka kaimietį jo-jantį ant asilo, tuo tarpu kai jo žmona eina pėsčiomis. Nustebin-tas turistai klausia:

— Kodėl gi jūsų žmona eina pėsčia?

— Dėl to, kad ji neturi asilo, — ramiai atsakė kaimietis.

Svarsto dipl. atsto-vybių statusą

Diplomata konferencija prasi-dėjo kovo 2 d. Vienoje. Dalyvauja apie 80 valstybių delegatų. Kon-ferencijos tikslas nustatyti tai-sykes, kuriomis atskiruose kraš-tuose gali veikti svetimos diplo-matinės atstovybės. Iki šiol tarp-tautinių konvencijų tuo klausimu nebuvo. Buvo laikomasi arba at-skirų susitarimų, arba senų diplo-matinių įpročių. Konferencijoje dalyvauja ir sovietinio bloko de-legatų. Jie, be abejo, stengsis į dis-kusijas įnešti projektus, kuriais būtų sudaromi sunkumai egzili-nėms atstovybėms. Iš šio požiū-rio konferencija gali būti įdomi ir Pabaltijo sluogsnams.

Dr. E. ZUBRIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST
 (prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4108

Dr. V. Sadauskienė

DANTŲ GYDYTOJA

129 GRENADIER RD.
 (2-ras namas nuo Roncesval-les), Toronto.

Telefonas LE. 1-4250

Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susi-tarimą).

W. A. LENCKI,

B.A., L.L.B.

TEISININKAS — ADVOKATAS - NOTARAS

100 ADELAIDE ST. W.
 Roczn 107
 Telefonas EM. 6-4182
 Toronto

George BEN, B.A.

ADVOKATAS-NOTARAS

praneša, kad persikėlė į naujas patalpas
 1134 DUNDAS ST. W.
 Toronto 3, Ont.
 Telefonas LE. 4-8431

LIETUVIO ADVOKATO ISTAIGA

NEIMAN, BISSETT & SEGUIN

Advokatai — Notarai
 35 HAYDEN ST., Toronto,
 (arti Bloor ir Yong gatvių)
 Telef. įstaigos: WA. 4-9501. Telef. namų: BE. 3-0978

Akių specialistas L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko okinius visiems akių defek-tams. Iširia akių nervus, kurie daž-nai sukelia galvos skaudėjimą ir ner-vingumą. Kalba slavų kalbomis.

470 COLLEGE ST., Toronto
 Telef. WA. 1-3924

Draudimai

Istaiga veikia 168 val. savaitėje

DRAUDIMAS

RO. 9-4612

GENERAL INSURANCE

Turto draudimas (namai, auto ir pan.) visoj Ontario provincijoje.

AL DUDA

arba RO. 6-0832
 P. Barausko Agentūra
 49 Cameo Cres., Toronto 9.

TORONTO, Ont.

Sv. Jono Kr. parapijos žinios

Didžiosios Savaitės pamaldų tvarka:

D. Ketvirtadienis 7.30 val. vak. šv. Mišios, pamokslas, Komunija, švenčiausiojo perkėlimas į šoninį altorių.

D. Penktadienis 3 val. p.p. Viešpaties mirties pamaldos; per jas dalinama Komunija.

D. Šeštadienis 7.30 val. vak. ugnies, velykinės žvakės ir vandens šventinimas; krikšto įžadų atnaujinimas, šv. Mišios.

Per visas dienas prieš pamaldas ir laike jų klausoma išpažinčių.

Velykų pirmą dieną:

7 val. ryto rezurekcija, procesija, šv. Mišios. Dienos metu pamaldos: 9.30 ir 11 val. Velykų 12 val. pamaldų nebus.

D. Ketvirtadienis organizuojama adoracija prie Kristaus karsio. Kviečiame užsirašyti mergaites ir berniukus pas A. Vaisvilienę tel. LE. 2-3459 arba zakristijoje. Prisikėlimo procesijoje dalyvauja mergaitės ir vaikučių choras. Velykų dieną dalinami specialiai atspausdinti paveikslukai. Prašome gėlių Kristaus karsio tu papuošti.

Praėjusį sekmadienį agape buvo užbaigtos savaitės trukusios rekolekcijos, kurias pravedė kun. Pr. Garša, MIC. Gerbiame rekolekcijų vadovų už rekolekcijų pravedimą parapijos nuosirdi padėka. Dėkojame LKM dr. Jono par. skyriui už agapės parengimą.

Prašome pranešti ligonius, kurie pageidauja atnešti šv. Komuniją į namus.

Tikybės pamokos vaikams prasidės Atvelykio sekmadienį. Maloniai prašome gerbiamus tėvus užregistruoti vaikus pirmajai išpažinčiai ir šv. Komunijai. Nuo Atvelykio sekmadienio tikybės pamokos bus skirtos grynai išpažinties pasirėngimui.

Sutvirtinimo sakramentui registracija — iki balandžio 15 d. Sutvirtinimas bus teikiamas gegužės mėnesį.

Kun. B. Pacevičius pagerbti jubiliejiniai kvietimai gausniai abiejų parapijų knygynuose, o taip pat šios par. klebonijoje. Komiteto nutarimu, kvietimų kainą \$2.50 asmeniui. Pageidaujama, kad pakvietimai būtų išgauti laiku, kad rengėjams būtų lengviau orientuotis dėl dalyvių skaičiaus rengiant vaišes.

Siluvos Madonos skulptūra jau gauta. Ji bus įmontuota bažnyčios fronte Velykomis.

Dėkojame Reginald Piniauskui už pasiūlymą du rinkinių liturginių drabužių.

Už a.a. Mykolo Valadkos vėlę pamaldos šv. trečiadienį 7.30 val. vak. Nuosirdi užuojauta vėlionies artimiesiems.

Balandžio 7 d. 8 val. rytą šv. Mišios už a.a. dr. A. Sapoką. Mišias užprašė pp. Rinkūnai.

Prisikėlimo parapijos žinios

Didžiosios Savaitės pamaldų tvarka:

D. Ketvirtadienis. Ryta nei Mišijų, nei kitų pamaldų nėra. Iškilmingos Mišios prasideda 7.30 val. vakare. Išpažinčių klausoma ir Komunija dalijama Mišijų metu. Speciali rinkliava Kristaus karsio ir Velykų altoriui papuošti gėlemis. Po Mišijų švenčiausias išstatomas viešam garbinimui — adoracijai iki 11 val. nakties.

D. Penktadienis. Ryta pamaldų nėra. Adoracijai švenčiausias išstatomas 12 val. dieną. Organizacijos pradeda klupėjimą prie švenčiausio. Kryžiaus kelias 3 val. p.p. Iškilmingos pamaldos 7.30 v. v. išpažinčių klausoma prieš ir per pamaldas. Komunija dalijama tik per Mišias. Mišijų metu daroma viena speciali šv. Sosto įaktyta rinkliava šv. Žemės šventovės išlaikyti. Švenčiausias adoruojamas iki 11 val. nakties.

D. Šeštadienis. Ryta nėra jokių pamaldų. Viešai adoracijai švenčiausias išstatomas 12 val. dieną. Organizacijos pradeda klupėjimą nustatyti tvarka. Iškilmingos D. Šeštadienio pamaldos — ugnies, velykinės žvakės ir vandens šventinimas bei krikšto įžadų atnaujinimas — prasideda 10 val. 45 min. vakaro ir jos sujungiamos su Prisikėlimu, kuris bus 12 val. naktį.

Per šias pamaldas bus klausoma išpažinčių, jei liks nuo apeigų laisvų kunigų. Komunija bus dalinama per Prisikėlimo Mišias.

D. Šeštadienį tikintieji yra atleisti ir nuo abstinencijos ir nuo pasninko.

Velykų sekmadienis

Prisikėlimas — 12 val. naktį. Po Prisikėlimo apeigų Mišios, per kurias klausoma išpažinčių ir dalijama Komunija. Kurie dalyvauja Mišiose Velykų naktį, nebūtinai pareigos dalyvauti Velykų sekmadienį.

Velykų dieną Mišios laikomos įprastai sekmadienio tvarka: 8, 9, 10 ir 11 val. bažnyčioje ir 11.30 val. parapijos salėje. Antrą Velykų dieną, pirmadienį, Mišios — 7, 7.30, 8 ir 9 val. rytą. Antrą Velykų dieną Mišios klausyti pareigos nėra, nors visi raginami.

Praėjusį sekmadienį bendra Komunija ir agape pasibaigė visą savaitę trukusios Prisikėlimo parapijos vyrų rekolekcijos, kuriose vyrai dalyvavo labai gausiai; pasukūnė rekolekcijų vakarais jų skaičius siekė 700. Agapės metu didžiulė parapijos salė vyrų nebetalpino, taip kad eilė stalų buvo sustatyta net kavinėje. Iškilmingai ir valgiams turtinga stalų, vadovaujant Kat. Mot. draugijai, ruošė ir agapės metu tarnavo parapijos moterys ir merginos. Ypačiai nuotaikinga buvo meninė dalis, kurioje su solo dainomis labai gražiai pasirodė J. Sriubiskienė, mer-

ginų duetas — V. Simanavičiūtė ir D. Augaitytė — merginų kvartetas — prie anksčiau minėtų prisidėjo V. Pusauskytė ir M. Šimanavičiūtė — ir su poetės Gabrielės Mistrail kūrinių — L. Imbrasienė. Buvo pasakyta gražių kalbų ir sveikinimų, nors kaikiurių žodis būtų rimčiau skambėjęs, jei jis iš anksto būtų buvęs geriau apgalvotas.

Prisikėlimo parapijos metinių rekolekcijų užbaigai paminėti praėjusio sekmadienio pavakary bažnyčioje buvo susikaupimo valanda ir religinis koncertas, kurio metu giedojo Toronto katedros Schola Cantorum berniukai ir vyrų choras, išspūdingai išpildydami Palestrinos, Vittorios, Arkadelt, Mozarto ir J. E. Ronan kūrinius. Padėkos žodį tarė kleb. T. Placidas ir palaiminimą šv. Sakramentui teikė rek. ved. T. T. Ziūraitis, OP. Koncerto progą Prisikėlimo parapija muzikos mokyklos vadovui Mons. Ronanui įteikė \$300 dovana mokyklos praplėtimo darbams paremti.

Rekolekcijų vedėjui dr. T. T. Ziūraitis, OP, sėkmingai pravedusiam dvasiaitines parapijos moterų ir vyrų rekolekcijas, reikiame giliausia padėka. Amžinojo šios tiesos, tikėjimo, gyvenimo grožio, tautiškas ir kt. temos buvo perteiktos savita ir idomi forma, kuri dėstomus dalykus netikėtai padarė domius klausyti, bet ir geistinius vykdė.

Praėjusį sekmadienį uždaryta muzikos studijoje pusantros savaitės trukusį dail. T. Valiaus ir skulpt. J. Dagio kūrinių parodą. Parodą per rekolekcijas apžiūrė daug menu besidominti žmonių. Abiem menininkams esame giliai dėkingi.

Dėvėtų drabužių vajus jau baigtas. Be šuvalių trikampyje ir Vokietijos sanatorijos esančių lietuvių, drabužiais bus sušelpę ir Toronto kolonijos nepasiturinčios šeimos. Drabužių siuntimas bus pradėtas po Velykų, ir jį atlikti maloniai apsiėmė KL Kat. Moterų dr. Jono Prisikėlimo parapijos skyrius.

Praėjusį ketvirtadienį, kovo 23 d., mirė a.a. Juozas Giedra. Palaidotas iš Prisikėlimo parapijos šv. Jono kapinėse praėjusį šeštadienį. Žmonai Elzbietai Giedriei reikiame giliausia užuojauta.

Parapijos choro bendros repetitijos: Did. Ketvirtadienį ir Did. Penktadienį po vakarinio iškilmingo pamaldų. Visus choristus maloniai kviečiame repetitijose gausiai lankyti, nes baigiamas ruošti velykinis repertuaras. Did. Ketvirtadienio vakare iškilmių metu choras gieda Mišias.

Per Velykas nebus dėstomos nei Pirmos Komunijos, nei katechetinės pamokos vaikukams, nei religijos pamokos gimnazistams. Jos bus vėl tęsiamos toliau Atvelykio sekmadienį. Taip pat per Velykas nebus vaikų choro repetitijos, bet Atvelykio sekmadienį ji bus įprastu laiku — 2.30 v. p.p.

Pamaldos evangelikams

Malonės liuteronų bažnyčioje, 1424 Davenport Rd., švenčių progą bus laikomos šios pamaldos:

Didijį Penktadienį su šv. Komunija 9 val. 30 min.

Sv. Velykų sekmadienį su šv. Komunija 9 val. 30 min.

Kun. L. Kostizenas.

Dr. Pr. Ancevičius parašė neilgą straipsnį "The Globe and Mail" dienaščiui: "Canada and Yugoslavia". Dienraštis jį paskelbė kovo 25 d. laidoj. Autorius, pasinaudodamas Jugoslavijos užs. r. min. K. Popovici vizitu Otavoje kovo 27 ir 28, primena Jugoslavijos politiką, telkiančią neutraliuosius kraštus, kurie galėtų daryti raminančios įtakos didiesiems kraštams ir tuo sumažintų tarptautinę įtampą. Jis cituoja E. Kardelj knygą "Socializmas ir karas", kurioj autorius išdėsto savo pažiūras į ateities santvarką. Esą joje visoms tautoms turėtų būti užtikrinta nepriklausomybė ir laisvė. Kanada, kaip vidutinė galybė, nors ir priklausanti Vakarų blokui, tačiau domisi ryšiais su Jugoslavija, su kuria randa interesų bendrumą.

A.a. dr. Valadkos tėvelis Sekmadienį dr. A. Valadkos šeima gavo iš Kauno telegramą, kurioje pranešama apie jo tėvelio a.a. Mykolo mirtį. Vėlonis jau ilgesnį laiką iš dalies buvo paralyžuotas. Savo laiką jis buvo labai aktyvus vyrų maldos apaštalavimo organizatorius. Jo du sūnūs gydytojai ir dukra gyvena Torontose ir Amerikoje. Vėlonis mirė turėdamas 73 metus.

Lietuvių Namų valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. S. Banelis, I vicepirm. ir sekretorius K. Dalinda, II vicepirm. ir atskaitomybės vedėjas V. Bačėnas, šerų atskaitomybės vedėja E. Jurkevičienė, ūkio vadovas A. Statulevičius, šerų vajaus ir finansų telkimo P. Lelis, kultūros, spaudos ir parengimų reikalams A. Bumbulis. Naujoji valdyba susipažino su L. Namų ateities darbais ir nutarė paminėti 10 metų sukaktį kaip galima iškilmingiau.

Velykų Bobutė

atvyksta į Torontą, Prisikėlimo par. salę, balandžio 9 d. 3 val. p.p. Programoje: trumpa meninė programėlė, kurią atliks poietės ir darželio mergaitės, bendri žaidimai, šokiai bei dainos. Velykė atvažiuos ne viena. Ją lydės du kiškučiai, vištutė ir gaidelis, kurie veš visiems Toronto lietuvių vaikams dovanas. Kviečiame visi priešmokyklinio ir mokyklinio amžiaus vaikai iki 10 metų. Šiai vaikų šventei vadovauja Nek. Pr. Marijos seserys.

Vilkiukų sueiga

Atvelykio sekmadienį, balandžio 9 d. 4 val. p.p. Prisikėlimo parapijos muzikos studijoje abių vilkiukų draugovių sueiga. Kiekvienas vilkiukas atsineša pats numarginęs margutį ir pats padaręs inkilėlį. Už gražiausią margutį bei inkilėlį bus skiriamos premijos. Be to, visi turi išmokyti po eilėraštį.

Vilkiukų skyriaus vedėjas.

Toronto Lietuvių Caritas praėjusio sekmadienio posėdyje pasiskirstė pareigomis ligonių ir neturtingųjų lankymui Velykų švenčių progai. Taipgi pasiskirstė parama neturtingiems asmenims ar šeimoms, skirdama nemažiau \$20 šeimai. Ontario ligoninėje sergančius ligonius nutarta aplankyti D. Šeštadienį ir įteikti kiekvienam didesnę vertės maitinimo ir kitokių reikmenų paketėlį. Caritas, užjaušdamas didelį savo bičiulį dr. A. Valadką ir jo šeimą, mirusį jo tėveliui Lietuvoje, už vėlonę užprašė Mišias.

Praėjusiam "T2" nr. įsivėlė klaida: vietoje gėlių Caritui \$10 paaukojo ne Žekoniai, bet Adolfas ir Teklė Sekoniai.

Lietuvių kapinėse

praėjusį šeštadienį palaidotas a.a. Juozapas Giedra, 52 metų amž.

Artėjant pavasariui, kapinėse pradėdami tvarkyti darbai: apkaupiami kapi, užsilikusių iš žemės vainikų nuėmimas, aikštelių nuvalymas. Kapinių tvarka maloniai kviečia visus mirusiųjų artimuosius stengtis mirusiųjų kapus papuošti antkapiais. Ta pačia proga atkreipiamas dėmesys, kad balandžio-gegužės mėnesiai yra labiausiai tinkami iš kitų kapinių mirusiųjų perkėlimui į lietuviškas, nes pavasariui prasidėjus būtu laiku galima papuošti gėlemis. Prieš užsakant antkapius, prašoma projektus pristatyti kapinių tarybai patvirtinti. Kaip jau buvo skelbta, lietuvių kapinėse leidžiama statyti antkapius. Jų dydis: 3 pėdų augčio paminklas statomas ant pavienio sklypo, iki 5 pėdų — ant dviejų sklypų ir iki 8 pėdų — ant trijų ar keturių sklypų.

Rašo apie Lietuvą Ontario katalikų savaitraštis "The Canadian Register" kovo 25 d. laidoj pirmame puslapyje didelį raidėm paskelbė ilgą informaciją: "Lietuviai studentai raginami sekti aktyvius krikščionis". Joje apasakojamas stud. A. Jutulio laisčas, paskelbtas laikraštelyje "Literatūra ir menas", kuriame šis Vilniaus un-to studentas gina gimtųjų Kaitanėnų miestelį ir jo tikinčiųjų bendruomenę ir komunistinės spaudos puolamas seseris Laidintynes. Apie tai gausia plačiai buvo rašyta "T2". Informacijos kilmė pažymėta — Berlynas, NC.

Lietuviška baldų dirbtuve

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni pigia kaina. P. Lubys. Tel. WA. 2-7981. Namų AM. 1-0537.

Maisto siuntiniai visada laukiami

HOUSEHOLD SPECIAL — \$39. 44 sv. bendro svorio 500 g. degintos kavos, 10 sv. cukraus, 10 sv. kvietinių miltų, 10 sv. stambiujių ryžių, 5 sv. rūkyto bekono, 2½ sv. virinamų aliejus, 2½ sv. rūkyto kumpio. Prašyk mūsų kainoraščio GRAMERCY — DEPT. TZ. 118 East 28 St., Room 906 New York 16, New York. Darbo valandos — nuo pirm. iki penkt. 9.30-30. Šešt. 10-1. Sekmad. uždaryta.

BALTIC MOVERS Baldų pervedimas Torontose ir tolimomis distancijomis. Visos vežamos turtos apdraustas. Vežimojuose kas savaitę į Montreali, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudbury ir kitur. 30 DEXWON ST. TEL. LE. 4-1403 TORONTO

"Parama" Kredito Kooperatyvas kovd mėn. 31 dieną — Didijį Penktadienį bus uždarytas.

VIETNO TO KASA DIRBS

D. KETVIRTADIENI — kovo mėn. 30 dieną iš ryto nuo 10 val. ligi 1 val. po pietų ir vakare nuo 5.30 val. ligi 9 val. vakaro. Valdyba.

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944 kampas Howard Park

Margis Drug Store

JOHN V. MARGIS, Phm.B.

Mes siunčiame ORO PASTU vaistus į LIETUVĄ ir kitus Europos kraštus. Tik su receptu iš tų kraštų.

Jei jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys atvykite į MARGIS DRUG STORE. Jei jus traukia bet kokia problema, paskambinkite mums, mes pasiūlysime jums padėti geriausiai. Mes turime daugybę europietiškių mišinių, kaip trejos devynios, ramunėlis, zbratolė, "C" termometrai ir kt. Kas nori pigiai pirkti įvairius FOTO APARATUS arba filmų aparatus — BOLEX, KEYSTONE-BELL, HOWELL ir kt., juos gauti gauti pas mus su 25% NUOLAIDA.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS NEMOKAMAI VISĄ DIENĄ. NESIVARZYKITE PASKAMBINTI TEL. LE. 5-1944.

MARGIS DRUG STORE

CIGARECIŲ KARTONAS \$3.09. MOTERISKOS KOJINĖS — Nylon seamless — 79 centai.

MONTREAL, Que.

D. Savaitės pamaldų tvarka:

D. Ketvirtadienis: rytą pamaldų nebus. Liturginės apeigos ir šv. Mišios prasidės 8 val. vak. Po šv. Mišijų šv. Sakramentas bus išstatytas adoracijai iki vidurnakčio. Išpažinčių bus klausoma jau valandą prieš pamaldas ir per pamaldas. Ypačingai D. Savaitės metu visi nuosirdžiai kviečiami gausiai dalyvauti šv. Komunijoje.

D. Penktadienis: rytą pamaldų nebus. Pagerbti Kristaus kančias 3 val. p.p. bus einami Kryžiaus keliai. Liturginės apeigos ir šv. Mišios prasidės 8 val. vak. Po šv. Mišijų šv. Sakramentas bus išstatytas adoracijai iki vidurnakčio. Išpažinčių bus klausoma valandą prieš pamaldas ir per pamaldas. Tą dieną antroji rinkliava skiriama šv. Žemės reikalams.

D. Šeštadienis: rytą pamaldų nebus. Liturginės apeigos — šventinimas ugnies, vandens ir Velykų žvakės — prasidės vakare 6 val. Po šv. Mišijų šv. Sakramentas bus išstatytas adoracijai visą naktį. Išpažinčių bus klausoma valandą prieš pamaldas ir per pamaldas.

D. Penktadienį yra susilaikymo nuo mėsinių valgių bei pasninko diena. Šią savo auką pagerbsime Kristų Jo didžiojoje kančioje ant Kryžiaus.

Visos organizacijos nuosirdžiai kviečiamos, pasikeičiant, dalyvauti "arabės sargyboje" — adoracijoje prie Kristaus kalėjimo ir karsio D. Ketvirtadienį, Penktadienį ir Šeštadienį. Registruotis prašoma pas kun. kleboną.

Pirmoji vaikų Komunija mūsų parapijoje įvyks Atvelykio sekmadienį, balandžio 9 d. Sumos metu. Tėvai registruoja vaikučius pas T. Aranauską iki Velykų. Labai prašome taip pat padėti vaikams.

SP. B-VES "ZIBURIJAI" SERININKŲ ŽINIAI

Už 1960 m. šerams priklausomai dividendai (4%), kas pareiškė norą atsiimti, išmokami š.m. kovo mėn. laikotaryje. Praėjus skelbiamam laikui neatsiimti dividendai bus įrašyti į kiekvieno šerinko asmeninę sąskaitą ir užskaityti naujam šerui.

Bendrovės valdyba.

DR. A. VALADKA

Gdytojas ir chirurgas

1081 Bloor St. W.

Tel. LE. 1-2933

Kabinetas uždarytas

nuo balandžio 1 d. iki

balandžio 16 d.

čius paruošti šiai didžiai valandai. Pirmoji vaikų repetitija, višienos būtinyje, įvyks D. Penktadienį, 6 val. vak.

Ruošiasi tuoktis: Edvardas Juralaitis. AV parapijos, su Paulina Jasmin, Sacre Coeur parap.

Lietuvių Akademiniams Sambūris Montrealyje skiria ketvirtą Vinco Krėvės literatūrinę premiją \$500 už striausią 1959-1960 metais išspausdintą ir dar neoreimijotą rožinis literatūros veikalą. Juro komisija sudaro dr. I. Gražytė, M. Aukštaitė. Lietuvių Rašytojų Dr. iose narė, kun. dr. F. Jucevičius. KLB Montrealeio šeimeio oreziudumo atstovas, P. Girdžius ir A. Kličiū. Lietuvių Akademiniams Sambūrio pirmininkas. Premijos įteikimas numatomas gegužės 13 d. Montrealyje.

Sv. Kazimiero parapijos margučiu vakariene ruošiamas balandžio 8 d. Sumos šeimininkės jau planuoja įdomią programą; veiks loterija, o gražiausi margučiai bus premijuoti.

Montrealeio ateitininkai kovo 26 d. minėjo ateitininkijos 50 m. gyvavimo sukaktį. Sumos metu visi dalyvavo su vėliava. Po bendros šv. Komunijos įvyko iškilmingas posėdis ir pietūs.

Lenkijos laivas "Batory" jau ketvirtį metų plaukioja tarp Gdynios ir Montrelio. Per 3 pastaruosius metus jis turėjo 6 mil. dol. pajamų ir pergabeno 35,000 keleivių. Kovo pabaigoje "Batory" aplaukia Montreali, kur paims 300 keleivių — rusų išeivių ekskursiją, vykstančią į Leningradą. 1961 m. "Batory" numato 9 keliones Kanados — Lenkijos linijai, kurioj įjungs Le Havre uostą — Rancūziją. Ikišiol jis dažniau sustodavo britų uoste Southampton, bet iš ten gerokai sumažėjo keleivių. "Batory" yra garsus sovietinių šnipų išgabenimu iš Amerikos žemyno ir kitur.

APYSKAITA. — KLB Krašto Valdyba gavo iš apylinkių: Toronto VII Lietuvių Dienos 50% pelnos \$799.47 Hamiltono solidarumo įnašų už 1960 m. 202.00 Delhi solid. įnašų už 1960 m. 100.00

Viso \$1,101.47

Nuosirdžiai dėkojame KLB Krašto Valdybos vykdomą darbą remiančioms apylinkėms.

Pr. Rudinskas, KLB Kr. V-bos izd.

DISTRICT ESTATE BROKERS 177 Sherbrooke St. W. VI 2-8501 Pastatai-Zemė-Draudimas-Paskolos P. Adamonis RA. 2-2472 Agentai: F. Yasutus LA. 2-7879 A. Markevičius CR. 9-9793 M. Roth RE. 7-9353 E. Kandt WE. 5-5849 Sekit mūsų skelbimus apie paskirus objektus NL, TZ, Star, LaPresse.

Sankydamis Toronto

nepamirškite užsukti lietuviškos dovanų, suvenirų ir įvairių reikmenų krautuven

"The Times"

1212 Dundas St. W. Tel. LE. 2-9547 J. BERZINSKAS

Užsakymai priimami ir paštu.

TAUPYK IR SKOLINKIS savo Kredito Kooperatyve "LITAS"

SANTAUPOS PILNAI APDRAUSTOS. PASKOLOS LENGVAI IR GREITAI DUODAMOS BET KOKIAM GERAM TIKSLUI.

Bankas veikia: Šiokiadienis 1451 Crawford Bridge Ave., Verdun. Rytais — pirmadienį nuo 10-1 val. ir šeštadienį nuo 10-12 val. Vakara — pirmadienį, trečiadienį ir penktadienį nuo 7-8 val.

Sekmadieniais Aušros/Vartų parapijos salėje banko patalpose nuo 10.30 — 1 val.

Pirm. J. Berzinskas, AV. 8-3111 • Vedėjas D. Jurkus, PO. 7-4280

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakara — HU. 9-1543.

GALLEY — RONCESVALLES. \$18,500. pilna kaina. 8 kambariai, geroje vietoje, vandeniu apšildomas, 2 garažai. \$2,500 įmokėti.

DUNDAS — GLADSTONE. \$1,500 įmokėti, \$10,000 pilna kaina. 6 dideli kambariai, moderniška virtuvė, pilnas rūšys, moderniškas apšildymas. Balansas 10 metų atviras morkigius.

DUNDAS — RUSHOLME. \$5,000 įmokėti, \$19,500 pilna kaina. 7 kambariai — 4 kamb. pirmame aukšte, apynaujis, raudonųjų plytų namas, 2 virtuvės, privatus įvažiavimas, vandeniu alva apšildomas. Balansas 10 metų atviras morkigius.

COLLEGE — RUSHOLME. \$3,000 įmokėti, Viso \$18,500. Dupleksas. 11 kambarių. Vandeniu alva šildomas, 2 mūriniai garažai, geros morkigius sąlygos.

OAKMOUNT — BLOOR. \$15,000 įmokėti. Viso \$45,000. 5 butų naujas pastatas, privatus įvažiavimas, 4 garažai. Balansas 10 metų morkigius.

Pas mus randasi daug naujai registruotų pardavimų High Park ir Parkdale rajonuose. Dėl informacijų skambinkite A. GARBENIUI.

P A D E K A

Mirus mano mylimam vyrui, tėveliui ir broliui A.A. AUGUSTINUI JONAICIUI, reikiame nuosirdžią padėką visiems lankiusiems jį laike ligos ir užjautusiems mūsų liūdesio valandoje.

Ypačingai dėkojame klebonui kun. P. Azubaliui, kun. B. Pacevičiui, Dr. Pacevičiui ir sol. V. Verikaitiui gėdijusiems laike šv. Mišijų. Nuosirdžiai dėkojame visiems Toronto, Fort William ir Port Arthur lietuviams atsiuntusiems gėlių, vainikų ar užprašiusiems šv. Mišias.

M. Jonaitienė, dukrė Valė ir brolis Stasys.

A. + A.

AUGUSTINUI JONAICIUI mirus;